

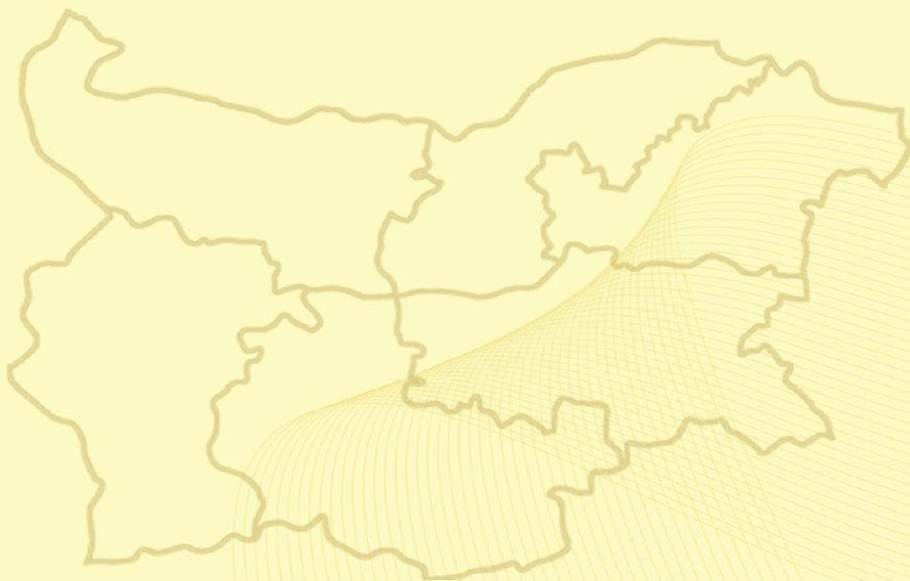
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

**ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ”
Управляващ орган на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013г.**

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ” 2007 – 2013г.
ЗА 2011г.**

Оперативна програма Регионално развитие 2007-2013

Инвестираме във Вашето бъдеще!

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за
регионално развитие

ОПРР

www.bgregio.eu

Изготвено по проект: BG161PO001/5-01/2008/056 "Изработване и разпространение на информационни материали за Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г. (ОПРР)" Приоритетна ос 5: „Техническа помощ“ на ОПРР. Проектът се финансира от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ИДЕНТИФИКАЦИЯ	6
2.	ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА	6
2.1.	Постигнати резултати и анализ на напредъка	6
2.2.	Информация за съответствие със законодателството на Общността	20
2.3.	Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им.....	21
2.4.	Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма (когато е приложимо) 26	
2.5.	Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 (когато е приложимо).....	27
2.6.	Допълняемост с други инструменти	27
2.7.	Мониторинг и оценка	29
2.8.	Национален резерв за изпълнение (където е приложимо и единствено в годишния доклад за изпълнение за 2011 г.)	38
3.	ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ	38
3.1.	Приоритетна ос 1 - Устойчиво и интегрирано градско развитие.....	38
3.1.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	39
3.1.2.	Качествен анализ	45
3.1.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	76
3.2.	Приоритетна ос 2 Регионална и местна достъпност	76
3.2.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	76
3.2.2.	Качествен анализ	79
3.2.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	87
3.3.	Приоритетна ос 3 Устойчиво развитие на туризма.....	87
3.3.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	87
3.3.2.	Качествен анализ	90
3.3.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	102
3.4.	Приоритетна ос 4 - Местно развитие и сътрудничество.....	102
3.4.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	102
3.4.2.	Качествен анализ	104
3.4.3.	Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им	115
4.	ПРОГРАМИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕФРР/КФ: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ	115
5.	ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ	116
5.1.	Постигане на целите и анализ на напредъка.....	116
5.2	Качествен анализ	118

5.3 Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им..... 124

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ..... 124

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Образец 1: Операции по инструменти за финансов инженеринг изпълнени с Холдингъв фонд

Образец 2: Операции по инструменти за финансов инженеринг изпълнени без Холдингъв фонд

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АПИ	Агенция „Пътна инфраструктура”
АСП	Агенция за социално подпомагане
ГД „ПРР”	Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДВ	Държавен вестник
ДДС	Данък добавена стойност
ДМСГД	Дом за деца за медико-социални грижи
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗОРН	Законодателство, оценка на риска и нередности
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИА	Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и
ЕСМИС	информационни системи”
ИПП	Изпълнение на програмните приоритети
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
КН	Комитет за наблюдение
КП	Комуникационен план
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
МОМН	Министерство на образованието, младежта и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МФ	Министерство на финансите
НИНКН	Национален институт за недвижимото културно наследство
НВМОП	Наредба за възлагане на малки обществени поръчки
НУИОПРР	Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР
ОП	Оперативна програма
ОПРР	Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013г.
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2007-2013г.
ОРИП	Организационно развитие, информация и публичност
ПК	Предварителен контрол
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПО	Програмиране и оценка
РО	Регионален отдел
СИРП	Средносрочна инвестиционна рамкова програма
СФ	Структурни фондове
УО	Управляващ орган
УОП	Управление и оценка на програмата
ФД	Финансови дейности
ФУК	Финансово управление и контрол

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ

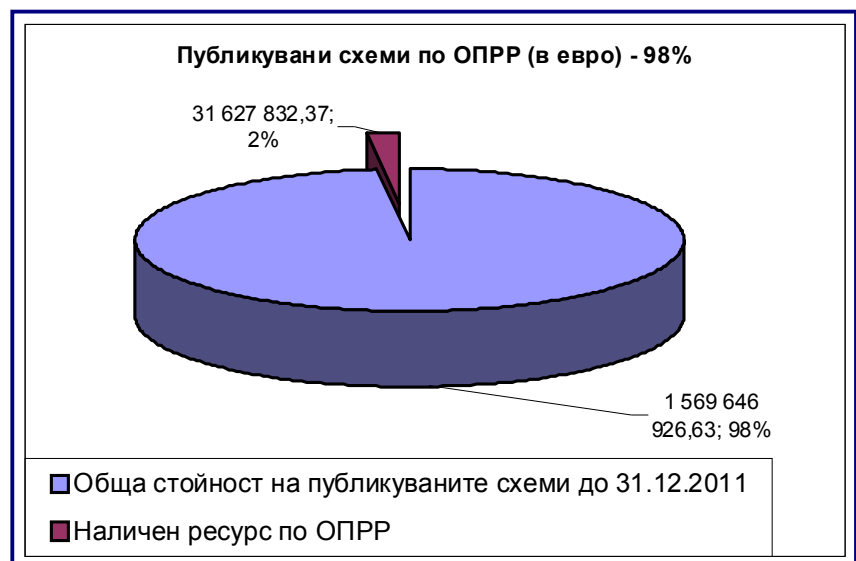
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА	Цел	СБЛИЖАВАНЕ
	Допустим регион	Република България
	Програмен период	2007 - 2013
	Номер на програмата (CCI №)	2007BG161PO001
	Наименование на програмата	„Регионално развитие” 2007 – 2013г.
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	Отчетна година	2011 г.
	Дата на одобряване на годишния доклад от Комитета за наблюдение2012г.

2. ОБЩ ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

2.1. Постигнати резултати и анализ на напредъка

През 2011г. УО на ОПРР насочи своите усилия към ускоряване на процеса на договаряне, подобряване и оптимизиране на процедурите, в резултат на което на 19.03.2011г. бе одобрена със Заповед на Ръководителя на УО на ОПРР версия 7 на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР. Подобрените и оптимизирани процедури дадоха възможност да се осъществява качествен предварителен и последващ контрол върху процедурите за възлагане на договори с изпълнители от страна на бенефициентите по ЗОП/НВМОП/ПМС 55.

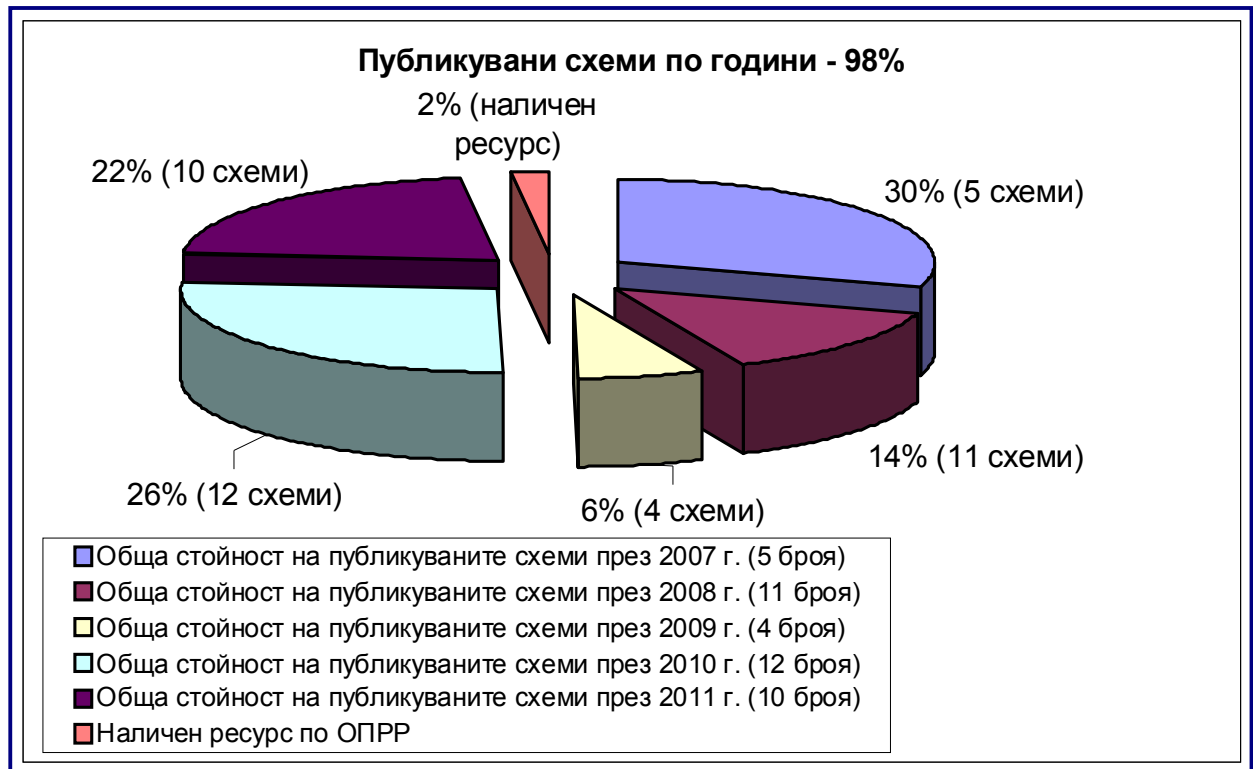
В изпълнение на Индикативната годишна работна програма за 2011г. бяха обявени 10 схеми за безвъзмездна финансова помощ на обща стойност 348 247 516,25 млн. евро, или 22% от бюджета на ОПРР, от които по приоритетна ос 1 – обявени 6 покани за набиране на проектни предложения, по приоритетна ос 2 – една покана, приоритетна ос 3 – 2, приоритетна ос 4 – 1 покана.

С оглед посочване на реалната и коректна информация, в настоящия доклад са отразени всички решения на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2011г. за пренасочване на финансов ресурс между операции и/или между приоритетни оси. Бюджетите на отделните операции и приоритетни оси, одобрени на 9 февруари 2011г. от ЕК с първата ревизия на

ОПРР, са актуализирани спрямо взетите решения и са отразени в поредната ревизия на оперативната програма, която бе изпратена за одобрение от ЕК чрез SFC на 20.03.2012 г.

По подобие на 2010г., през 2011г. се запази темпът и обемът на обявените схеми, като общият размер на средствата по обявените схеми през 2011г. бе приблизително равен на този за 2010г. и над три пъти повече от този за 2009г. В резултат, общият размер на публикуваните схеми от старта на оперативната програма до края на 2011 г. достигна 98% от бюджета на ОПРР.

През отчетния период бяха подадени общо **316 проектни предложения**, от които 1 средносрочни рамкови програми. Бяха оценени 2 рамкови програми и **413 проектни предложения, включително такива, подадени през 2010 г., но оценени през 2011 г., одобрени – 2 рамкови програми и 325 проектни предложения** (включително нефинансирани проектни предложения поради недостатъчен наличен финансов ресурс).

Обявените схеми бяха насочени към реконструкция и оборудване на общински лечебни заведения, деинституционализация на социални институции за деца с увреждания, енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради, осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на маргинализирани групи, интегриран градски транспорт в София и петте големи града, надеждна обществена ИКТ инфраструктура, реставрация и консервация на дворец "Евксиноград", развитие на регионален туристически продукт и маркетинг на дестинациите.

През 2011г. бяха сключени общо **280 договора** на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ **384 577 874,30** млн. евро в следните тематични области:

- 158 договора по приоритетна ос 1, от които 1 бр. с Министерство на културата, насочен към подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали, 14 бр. за подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации, 39 бр. за подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития, 24 бр. за деинституционализация на социални

институции, предлагащи услуги за деца в риск, 2 бр. от списъка с резервни проекти за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда; 41 бр. в подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации; 26 бр. в подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие и 1 бр. в подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община

- 17 договора по приоритетна ос 2, от които 15 бр. за рехабилитация/реконструкция на второкласна/третокласна пътна мрежа; 1 бр. от списъка с резервни проекти за рехабилитация/реконструкция на общинска пътна мрежа и 1 бр. за подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия.
- 48 договора по приоритетна ос 3, от които 8 бр. в подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение, допринасящи за устойчивото развитие на туризма; 34 бр. в подкрепа за развитието на туристически атракции; 6 бр. за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие.
- 46 договора по приоритетна ос 4, от които 3 бр. от списъка с резервни проекти за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура; 34 бр. за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини; 7 бр. в подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали и 2 бр. от списъка с резервни проекти в подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики
- 10 издадени заповеди и 1 договор по приоритетна ос 5 Техническа помощ.

Таблица 1: Разпределение на договорените суми по приоритетни оси на програмата през отчетния период:

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетни оси в евро	Общ бюджет на приоритетни оси след решения на КН през 2011 в евро	Брой одобрени за финансиране проекти	Стойност на безвъзмездна помощ по одобрените проекти (в евро)	Брой сключени договори	Стойност на безвъзмездна помощ по сключените договори (евро)
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	839 067 973	923 881 442	212	232 951 059,35	158	183 497 872,29
2. Регионална и местна достъпност	400 318 689	338 309 627	16	82 018 947,23	17	83 569 261,55
3. Устойчиво развитие на туризма	218 093 623	170 939 183	60	101 111 773,47	48	76 884 793,81
4. Местно развитие и сътрудничество	89 671 387	114 051 118	76	47 053 436,25	46	33 412 906,94
5. Техническа помощ	54 123 087	54 093 389	13	7 574 858,56	11	7 213 039,71
Общо	1 601 274 759	1 601 274 759	390	470 710 074,86	280	384 577 874,30

Забележка:

В колона „Брой одобрени за финансиране проекти“ са включени проекти, които са класирани, но нефинансирани поради изчерпване на финансовия ресурс по съответната схема.

В колона „Брой сключени договори” са включени и договори по резервни проекти, които са били одобрени през 2009 г. и 2010 г., но договорите са били сключени през 2011 г.

Колона „Стойност на безвъзмездната помощ по сключените договори” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2011 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2011 г.

2.1.1. Информация за физическия напредък по оперативната програма.

В резултат от предвидените в ОПРР инвестиции през 2013г. на ниво програма може да се очаква следния ефект върху макроикономическото развитие:

Вид	Показател	Единица	Количествено изражение			Честота на измерване	Източник на информация
			Базисна стойност	Междинна стойност (2009)	Целева стойност (2013)		
Въздействие	Създадени работни места	Брой	УО ще следи изпълнението на индикатора на ниво програма по време на програмния период (от отделните проекти, окончателните доклади от изпълнените проекти – обобщени на програмно ниво)				

Създадените работни места – постоянни и временни – като въздействие следва да бъдат отчетени в края на програмния период, т.е. в Окончателния доклад за изпълнение на оперативната програма, в резултат на постигнатите резултати от всички приключили проекти.

➤ Приключили проекти

За приключени се считат всички проекти със завършени проектни дейности, за които е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет, подадено е искане за окончателно плащане, което е верифицирано и реално изплатено.

През 2011г. приключи изпълнението на **68 проекта по договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ**, разпределени по приоритетни оси, както следва:

Приоритетна ос	Брой приключени проекти за 2011
Приоритетна ос 1	25
Приоритетна ос 2	5
Приоритетна ос 4	33
Приоритетна ос 5	5

От приключените в рамките на приоритетна ос 1 - 25 проекти, 9 - са свързани с подобряване на образователна инфраструктура, 6 проекта са за подобряване на културна инфраструктура и 5 проекта - за социална инфраструктура. Приключени са още 4 проекта, свързани с превенция на риска от свлачища в градските агломерации и 1 проект за подобряване на градската среда. В резултат на приключилите проекти са обновени 72 сгради на образователни институции и са облагодетелствани около 24959 броя ученици. Облагодетелстваното население от превенция на свлачищните процеси е около 257 931 души в градските ареали.

През 2011г. по приоритетна ос 2 са приключени 5 проекта, в резултат от които са рехабилитирани/реконструирани 33,011 км общинска пътна мрежа.

По приоритетна ос 4 са приключени общо 33 проекта, от които 9 са свързани с подобряване на образователна инфраструктура, 3 са насочени към укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища, а останалите 21 проекта са за подкрепа за междурегионалното сътрудничество и обмен на добри практики. По-важните постигнати резултати от приключилите проекти по приоритетна ос 4 са 26 сгради подобрена образователна инфраструктура, 5043 ученици, облагодетелствани от обновените образователни институции, 1 285 души население, облагодетелствано от превенция на свлачищните процеси, 65 броя иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество, 116 броя проведени междурегионални събития с 1869 души участници.

Всички резултати от изпълнението на проектите са детайлно описани в *т. 3 Изпълнение по приоритетни оси*.

2.1.2. Финансова информация (всички финансови данни се посочват в евро)

Таблица 2 - Финансова информация

	Общо финансиране по оперативната програма (от Съюза и от държавите-членки)	Основа за изчисляване на вноските от Съюза (публични или общи разходи)	Обща сума на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициерите (1)	Съответстващо публично участие (1)	Коефициент на изпълнение в проценти
	<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e = c/a</i> за общите разходи или <i>e = d/a</i> за публичните разходи
Приоритетна ос 1	839 067 973,00	публични	91 503 491,29	91 484 847,84	10.91 %
Посочете фонд					
- От които разходи по линия на ЕСФ ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР ⁽²⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане ⁽³⁾	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

е (3)					
<i>Приоритетна ос 2</i>	400 318 689,00	публични	61 526 190,86	61 465 527,23	15.37 %
Посочете фонд					
- От които разходи по линия на ЕСФ(2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР(2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомагане (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<i>Приоритетна ос 3</i>	218 093 623,00	публични	1 043 539,36	1 043 539,36	0,48 %
Посочете фонд					
- От които разходи по линия на ЕСФ(2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР(2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомагане (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

подпомаган е (3)					
<i>Приоритетна ос 4</i>	89 671 387,00	публични	21 535 366,34	21 535 366,34	24.02 %
Посочете фонд					
- От които разходи по линия на ЕСФ(2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР(2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомаган е (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомаган е (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
<i>Приоритетна ос 5</i>	54 123 087,00	публични	3 248 188,41	3 248 188,41	6.00 %
<i>Техническа помощ</i>					
Посочете фонд					
- От които разходи по линия на ЕСФ(2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- От които разходи по линия на ЕФРР(2)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които не се ползват от преходно подпомаган е (3)	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо
- разходи за регионите, които се ползват от преходно подпомаган	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо	неприложимо

е (3)					
ОБЩ СБОР	1 601 274 759,00	публични	178 856 776,26	178 777 469.18	11.17 %
<p>(1) Изразени кумулативно цифри. Посочена е стойността на разходите, сертифицирани от СО през периода 01.01.2007-31.12.2011 г.</p> <p>(2) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма е съфинансирана от ЕФРР или ЕСФ и когато е използвана възможността по член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.</p> <p>(3) Това поле се попълва само при окончателния доклад за изпълнението, когато оперативната програма включва подкрепа за регионите, които се ползват от преходно подпомагане и регионите, които не се ползват от такова. За оперативни програми, по които е налице участие на ЕФРР като специално отпуснати средства за най-отдалечени региони: разбивка на разходите на оперативни разходи и на инвестиции в инфраструктура.“</p>					

През отчетния период са извършени авансови, междинни и окончателни плащания по ОПРР. За 2011 година са **изплатени общо средства** в размер на **138 102 592.02 евро в т.ч.: авансови плащания – 64 034 916,54 евро**

междинни плащания – 56 718 449,37 евро

окончателни плащания – 17 349 226,11 евро

Следователно процентът извършени плащания спрямо бюджета на програмата е в размер на 8,62%.

Темпът на извършените плащания към 31.12.2011г. спрямо извършените плащания към 31.12.2010г. е увеличен 2 пъти / извършените плащания към 31.10.2010г. кумулативно са в размер на 185 143 428,80 евро, а извършените плащания към 31.12.2011 г. са в размер на 323 246 020,82 евро./

Сертифицираните разходи през 2011г. са в размер на **53 165 998,41 евро.**

➤ **Прилагане на правилото N+3/N+2.**

За целите на автоматичното освобождаване /*правилото N+2, N+3*/, съгласно чл. 93 от Регламент 1083/2006 на Съвета от 11.07.2006, изменен с Регламент 539/2010 г на Европейския парламент и Съвета, Комисията изчислява автоматичното освобождаване на съответната сума от бюджетния ангажимент, като прибавя една шеста от годишния бюджетен ангажимент, свързан с общата сума на годишния принос за финансовата 2007 година, към всеки от бюджетните ангажименти за финансови години от 2008 до 2013.“*;/като е видно по долу/.*

Фонд: ЕФРР - евро	2011	2012	2013	2014	2015
	38 902 574	252 701 662	716 183 237	970 021 957	1 361 083 545

През януари 2011г., УО на ОПРР е актуализирал „замразената” прогноза в Lothar system с цел проследяване прилагане на правилото N+3 и текущ мониторинг по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.

Сертифицираните кумулативни прогнозни разходи по Lothar system към 31.12.2011г. са в размер на 287 061 080,52 евро - съфинансиране от ЕФРР.

Съгласно актуализиран Lothar system към 31.12.2011г., сертифицираните кумулативни разходи по ОПРР са в размер на 151 960 848,81 евро – съфинансиране от ЕФРР или 52,94 % от прогнозираните, като само за 2011 г. са сертифицирани разходи в размер на 45 123 687,62

евро-съфинансиране от ЕФРР, с което е постигната целта за усвояване до края на 2011 г. и не е налице загуба от прилагане на правилото N+3/N+2.

2.1.3. Информация за разпределението на усвоените средства от Фондовете по категории

Таблица 3: Разпределение на договорените средства от Фондовете по категории

Комбиниране на кодове от измерения 1 – 5					
Код * Измерение 1 Приоритетна тема	Код * Измерение 2 Форма на финансиране	Код * Измерение 3 Територия	Код * Измерение 4 Стопанска дейност	Код * Измерение 5 Местонахождение	Сума в евро **
10	01	01	00	BG	
10	01	05	00	BG	
11	01	01	00	BG	
11	01	05	00	BG	
22	01	01	00	BG	213 609 809,52
22	01	05	00	BG	
23	01	01	00	BG	50 963 750,52
24	01	01	00	BG	3 911 631,55
25	01	01	00	BG	36 866 667,70
28	01	01	00	BG	7 789 076,14
36	01	01	00	BG	2 152 679,98
40	01	01	00	BG	2 871 840,44
40	01	05	00	BG	826 852,75
42	01	01	00	BG	
42	01	05	00	BG	
43	01	01	00	BG	59 510 054,39
43	01	05	00	BG	14 634 372,91
44	01	05	00	BG	
50	01	01	00	BG	
50	01	05	00	BG	
52	01	01	00	BG	41 889 546,60
53	01	01	00	BG	32 471 708,60
53	01	05	00	BG	17 008 044,67
55	01	01	00	BG	
55	01	02	00	BG	
55	01	05	00	BG	
56	01	01	00	BG	652 639,43
56	01	05	00	BG	217 546,48
57	01	01	00	BG	2 081 430,05
57	01	02	00	BG	
57	01	05	00	BG	311 018,28
58	01	01	00	BG	56 548 719,54
58	01	05	00	BG	16 084 402,49
59	01	01	00	BG	19 369 939,92

60	01	01	00	BG	8 346 394,98
61	01	01	00	BG	131 174 356,71
61	01	05	00	BG	
75	01	01	00	BG	44 244 889,20
75	01	05	00	BG	9 861 908,74
76	01	01	00	BG	57 478 319,89
76	01	05	00	BG	12 779 958,20
77	01	01	00	BG	53 277 599,02
77	01	05	00	BG	9 861 908,74
78	01	01	00	BG	
79	01	01	00	BG	12 172 777,40
79	01	05	00	BG	
81	01	00	00	BG	18 893 663,36
81	01	10	00	BG	4 109 709,71
85	01	00	00	BG	19 083 058,36
86	01	00	00	BG	5 455 802,23
				Общо	966 512 078,53
* За всяко измерение категориите следва да се кодират според типовата им класификация					
** Размер на помощта на Общността за всяка комбинация от категории					

Легенда в съответствие с Приложение 2, част А на Регламент №1828/2006:

1) **Кодове по приоритетни теми:**

- 10 - Телефонна инфраструктура (включително широколентови мрежи)
- 11 - Информационни и комуникационни технологии (достъп, сигурност, интер оперативност, предотвратяване на риска, изследвания, иновации, електронно съдържание, др.)
- 22 – Национални пътища
- 23 – Регионални/местни пътища
- 24 – Велосипедни алеи
- 25 - Градски транспорт
- 28 - Интелигентни транспортни системи
- 35 - Природен газ
- 40 - Възобновяема енергия: слънчева
- 42 - Възобновяема енергия: хидроелектрическа, геотермална и друга
- 43 - Енергийна ефективност, когенерация, енергийно управление
- 44 - Управление на битовите и промишлени отпадъци
- 50 - Рехабилитация на промишлени площадки и замърсени терени
- 52 - Насърчаване на чист градски транспорт
- 53- Превенция на риска (включително разработване и изпълнение на планове и мерки за управление на природни бедствия и технологични рискове)
- 55- Популяризиране на природните богатства
- 56 - Опазване и популяризиране на природното наследство

- 57 - Друга помощ за подобряване на туристическите услуги
- 58 - Защита и опазване на културното наследство
- 59 - Развитие на културната инфраструктура
- 61 – Комплексни проекти за възстановяване на градската среда
- 75 - Образователна инфраструктура
- 76 - Инфраструктура за здравеопазването
- 77 – Инфраструктура за грижа за децата
- 78 - Жилищна инфраструктура
- 79 – Други социални инфраструктури
- 81- Механизми, позволяващи усъвършенстването на процеса на разработване, мониторинг и оценка на политики и програми на национално, регионално и местно равнище, укрепването на капацитета за изпълнение на политики и програми
- 85- Подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол
- 86- Оценка и проучвания; информация и комуникация

2) Кодове по форма на финансиране:

- 01 – безвъзмездна помощ

3) Кодове по тип територия:

- 01 – градска среда
- 02 – планински райони
- 05 – селски райони
- 10 – зони за междурегионално сътрудничество

4) Кодове по стопанска дейност

- 00 – неприложимо

5) Кодове по местоположение

- BG – България

2.1.4. Предоставена помощ по целеви групи

- **Постигнати резултати за въздействието върху целевите групи на приключилите през 2011 г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ**

	Приоритетна ос 1	Приоритетна ос 4
Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати.	7104	1899
Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	11430	82

2.1.5. Възстановена или повторно използвана помощ

За отчетния период са възстановени средства в размер на 3 573 788,87 евро по наложени финансови корекции, както следва:

- плоска финансова корекция в размер на 1 209 525,03 евро;
- възстановени от бенефициенти в размер на 256 248,99 евро, в т. ч. главница в размер на 253 142,82 евро и лихва в размер на 3106,17 евро;
- прихванати финансови корекции в размер на 2 108 014,85 евро, в т. ч. главница в размер на 2 106 412,20 евро и лихва в размер на 1602,65 евро

2.1.6. Качествен анализ

Стартиралите през 2011 г. схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР и изпълнението на сключените договори за безвъзмездна финансова помощ ще допринесат за постигането на поставените цели до 2013 г., както следва:

Изпълнение на Цел 1: Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за благоденствие и развитие

За изпълнението на Цел 1 през отчетния период бяха обявени покани по 6 схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на операция 1.1. Социална инфраструктура, операция 1.2 Жилищна политика и операция 1.5 Системи за устойчив градски транспорт и общ размер 292 890 584,80 евро или 32% от бюджета на приоритетната ос, с което общият размер на всички публикувани схеми достигна 97% от бюджета на оста. Продължи оценката на проектни предложения и договарянето в рамките на обявените през 2008г. схеми с конкретни бенефициенти и обявените през 2010г. схеми. Общият брой на получените проектни предложения през 2011г. възлизаше на 204, от които 2 бяха извън крайния срок за кандидатстване. През отчетния период бяха оценени общо 224 проектни предложения (вкл. такива, подадени през 2010г.) и 1 средносрочна рамкова инвестиционна програма, подадена през 2010г. Бяха сключени 158 договора с общ размер на безвъзмездната финансова помощ 183 497 872,29 евро. Беше сключено 1 рамково споразумение с Министерство на здравеопазването на обща стойност 75 660 233 евро въз основа на одобрената средносрочна рамкова инвестиционна програма.

Към 31.12.2011 г. общият кумулативен размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 1 възлизаше на 601 608 186,73 евро, представляващо 65% от размера на приоритетната ос.

➤ ***Изпълнение на Цел 2: Осигуряване на по-добър достъп до пътища, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони***

За изпълнението на Цел 2 през отчетния период бе обявена покана по 1 схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в рамките на Операция 2.2 „Информационна и комуникационна мрежа” с бюджет 20 015 934 евро, с което беше постигнато 100% покритие на приоритетната ос. Продължи оценката и договарянето на проектни предложения по схема BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“ с конкретен бенефициент Агенция „Пътна инфраструктура“, попадаща в обхвата на операция 2.1 „Регионална и местна пътна инфраструктура”, обявена през 2007г. През периода бяха оценени и одобрени 15 проектни фиша и съответно сключени 15 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощта в размер на 79 486 421,40 евро. След освобождаване на финансов ресурс беше сключен 1 бр. договор по проект от резервната листа за рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ в размер на 1 550 314,32 евро.

В рамките на приоритетна ос 2 беше оценено и одобрено 1 проектно предложение на конкретен бенефициент Министерство на икономиката, енергетиката и туризма по операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” – схема BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка

България - Сърбия". Сключен беше договор на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ в размер на 2 532 525,83 евро.

Към 31.12.2011 г. общият кумулативен размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 2 възлизаше на 313 790 763,26 евро, представляващо 93% от размера на приоритетната ос.

- ***Изпълнение на Цел 3: Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност***

За изпълнението на цел 3 през отчетния период бяха обявени 2 схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, едната попадаща в обхвата на операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура”, а втората - в обхвата на операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинации”. Общият размер на обявените схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ възлиза на 14 524 427 евро, с което беше постигнато 100% покритие на приоритетната ос.

През отчетния период бяха подадени 1 Средносрочна рамкова инвестиционна програма и 73 проектни предложения, от които 3 извън крайния срок за кандидатстване. Оценени бяха 71 проектни предложения и 1 рамкова програма, включително 7 проектни фиша, подадени в края на 2010 г. 1 проектен фиш беше оттеглен по време на оценка. Одобрени - 60 проектни предложения и 1 рамкова програма.

Сключени бяха 48 договора с общ размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ 76 884 793,81 евро.

Към 31.12.2011 г. кумулативният размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 3 възлизаше на 111 515 253,72 евро, представляващо 65% от размера на приоритетната ос.

- ***Изпълнение на Цел 4: Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политиките за регионално развитие***

През 2011г. беше обявена една схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по операция 4.1 *Дребномащабни местни инвестиции* - BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали“ с общ размер 40 713 672,98 евро.

В рамките на този период бяха депозирани 7 проектни предложения по схемата. Оценени бяха общо 88 проекта, включително подадените в срок през 2010г. 81 проекта за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини.

През периода бяха сключени 46 договора с общ размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ 33 412 906,94 евро, от които 2 договора по проекти от резервната листа в рамките на операция 4.2 Междурегионално сътрудничество, схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики“.

Към 31.12.2011 г. кумулативният размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 4 възлизаше на 81 272 583,63 евро, представляващо 71% от размера на приоритетната ос.

- ***Доказване на последиците от изпълнението на оперативната програма за насърчаване на равните възможности на мъжете и жените, когато е целесъобразно и описание на споразуменията за партньорство.***

В съответствие с принципите и регламентиранияте изисквания за гарантиране на равенство между мъжете и жените, както и интегрирането на принципа за равенство на възможностите,

в насоките за кандидатстване по стартиралите схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ като задължително условие е посочено осигуряването на равенство между половете и превенция от дискриминация. Принципът за равенство между половете и превенция от дискриминация е предмет на мониторинг и оценка на ниво приоритетна ос.

Стартиралите и изпълняващи се схеми, насочени към подкрепа на ремонт/реконструкция на сграден фонд и на градската среда като цяло, включват също така подобряване достъпа на хора с увреждания и осигуряване на достъпна архитектурна среда в обектите на интервенция.

➤ **Насърчаване на принципа на партньорство при изпълнение на ОПРР**

Принципът на партньорство е застъпен в процеса на програмиране, изпълнение, наблюдение и оценка на ОПРР. Ползотворното и градивно партньорство с Европейската комисия продължи и през 2011г. Комитетът за наблюдение по ОПРР включва като членове с право на глас както социално-икономическите партньори, така и НПО – представители на гражданското общество. Представители на ЕК и JASPERS участваха във всички срещи и събития с представители на общините на 7-те големи града за открити дискусии, обсъждане и вземане на решение за подготовката на дейностите свързани с модернизация на градския транспорт.

Управляващият орган включва също така своите партньори в мултиплицирането и разпространението на информация насочена към бенефициентите на ОПРР и обществеността. През 2011г. УО организира поредица от събития с участието на различни заинтересовани страни – информационни дни за обявените схеми за безвъзмездна финансова помощ, пресконференции, годишна конференция за напредъка на ОПРР, среща-обучение с представители на бенефициентите, описани в раздел 5. *Информация и публичност*.

Върху принципа на партньорство е основана операция 4.2 „Междурегионално сътрудничество”, схема за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”, насочена към насърчаване на партньорството между региони и общини в рамките на Европейския съюз, с цел разпространяване и обмен на информация, знания, умения и най-добри практики по следните теми: - превенция на риска; възстановяване на градските райони-планиране и управление на градовете; ИКТ-мрежи/информационно общество; жилищна политика; възобновяеми енергийни източници; транспорт/моделите за организация на транспорта; развитие на туризма и маркетинг на дестинациите; насърчаване и разработване на модели за междубщинско сътрудничество. През 2011г. приключи изпълнението на 9 договора за безвъзмездна финансова помощ основани на принципа на партньорство за обмяна на умения и добри практики, разработване на стратегии, планове за действия, обучения, семинари, конференции, пътувания с учебна цел, съвместни срещи, включващи и социално-икономическите партньори (университети, НПО, бизнес сдружения, и пр.). В резултат на приключилите проекти бяха обменени и приложени 65 броя иновативни практики на базата на междурегионално сътрудничество, бяха проведени 116 броя междурегионални събития с общо 1869 души участници.

Пример за успешно прилагане на принципа за партньорство е тясното сътрудничество с Министерски съвет, Министерство на здравеопазването и Министерство на труда и социалната политика предвид обстоятелството, че дейностите по ОПРР се изпълняват в съответствие със секторните политики на национално ниво, с цел осигуряване на стратегически подход и устойчивост на резултатите.

Пример за успешно прилагане на принципа на партньорство е работата на междуправителствена работна група за деинституционализация, която разработи ”Визия за деинституционализация на децата в Република България” и План за действие за нейното изпълнение, приети от Министерски съвет през 2010г. Схема BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск” по ОПРР подкрепя реформата в сферата на социалната политика. Схемата има за цел да

осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, които да заменят институционалната грижа. Средствата са насочени към изграждане, ремонт, оборудване и обзавеждане на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. На база изградената по ОПРР инфраструктура, с подкрепата на ОП «Развитие на човешките ресурси» поетапно ще се разкриват социалните услуги, които са идентифицирани като подходящи да удовлетворяват нуждите на всяко едно от децата.

Друг пример за прилагане принципа за партньорство е създадената през 2011 г. Междуправителна работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС за изработване на концепция за интегрирани проекти за изграждане на жилища за групите в неравностойно положение и за изработване на механизъм за координация с други хоризонтални политики, съфинансирани със средства от ЕС. По този начин на национално ниво се осигурява интегриран подход чрез съвместна инициатива между два фонда - ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по линия на ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др. по линия на ОП „Развитие на човешките ресурси”. Междуправителната работна група определи 4 пилотни проекта – на общините Бургас, Видин, Девня и Дупница, както и 3 резервни – на общините Варна, Пещера и Тунджа. Същите бяха определени като конкретни бенефициенти и съответно резерви по схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” по ОПРР.

В тясно сътрудничество с Министерството на здравеопазването УО разработи и публикува 3 схеми, насочени към реконструкция, обновяване и оборудване на държавни и общински лечебни и здравни заведения. Схемите подкрепят изцяло реформата в сектора на здравеопазването. Обхватът на допустимите дейности и лечебните заведения, обект на интервенция, са дефинирани изцяло на база националните приоритети в Националната здравна стратегия 2008-2013г. и Концепцията за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България за периода 2010-2017г.

Прилагането на принципа на партньорство се прилага и в процеса на програмиране за следващия период 2014 – 2020г. През декември 2011г. бяха проведени обсъждания на първия междинен доклад за разработване на социално-икономически анализ за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за периода 2014 – 2020г. На редовните заседания на Регионалните съвети за развитие представители на изпълнителя осъществиха представяне на предварителните резултати от анализа. В дискусиите взеха активно участие и представители на Управляващия орган.

2.2. Информация за съответствие със законодателството на Общността

Във връзка с хармонизиране на българската нормативна уредба с Регламент № 1370/2007 по отношение изпълнението на проектите за интегриран градски транспорт бяха предприети следните стъпки през 2011г.:

В Закона за автомобилните превози (изм. ДВ. бр. 17 от 25 февруари 2011 г.) се реферира директно към Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт.

С чл. 19, ал. 2 от Закона за автомобилните превози е въведено изискването, съгласно което превозите по автобусни линии се възлагат след проведена процедура по Закона за концесиите или Закона за обществените поръчки и в съответствие с Регламент 1370/2007, когато

възложителят предвижда компенсиране на превозвачите за извършени разходи и/или им предоставя изключителни права срещу изпълнението на задължение за обществена услуга.

Задължителното съдържание на договора за възлагане на обществени поръчки за услуги е посочено в член 4 от Регламент 1370/2007 и следва директно да бъде приложено.

По този начин се гарантира прилагането на Регламент на ЕО, с което се постига уеднаквяване на критериите за провеждане на процедурата по възлагане, които са ясно разписани в Закона за концесиите и Закона за обществените поръчки.

С оглед на хармонизиране на българската нормативна уредба, Наредба №2 от 15 март 2002г. за условията и реда за утвърждаване на транспортни схеми и за осъществяване на обществени превози на пътници с автобуси е изменена с ДВ. бр.44 от 10 Юни 2011г. и съответства на изискванията на Регламент 1370/2009г.

Съответствието беше потвърдено и на работна среща през месец юни 2011г. с представители на МТИТС, МРРБ, ЕК и JASPERS.

2.3. Значими проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

➤ *Забавяне на изпълнението на част от проектите, временно спиране на договорите за безвъзмездна финансова помощ или на дейности по тях*

При изпълнението на част от проектите се наблюдава забавяне в изпълнението, което от своя страна води до промени в предвидения по съответния договор линеен график. Основните причини за забавянето са свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки. По част от процедурите са налице обжалвания от страна на неспечелили участници, издаване на решение на Комисията за защита на конкуренцията за незаконосъобразност на проведената процедура, обжалвано от своя страна от бенефициента пред Върховния административен съд, което допълнително забавя изпълнението на договора. Част от процедурите са прекратявани от възложителя и впоследствие са обявявани наново.

Предприети стъпки: УО предприема действия по временно спиране на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ или на отделни дейности от тях, вследствие на обстоятелства от обективен характер по смисъла на чл.10.1 от Общите условия към договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, които биха възпрепятствали изпълнението в срок на част от заложените в проекта дейности. На основание чл. 10.4 от Общите условия към Договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, срокът на изпълнението на дейности се удължава с период, равен на периода на прекъсването, при условие да се спазва ограничението в чл. 10.1 от Общите условия на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, касаещо максималния период за изпълнение на договорите - периода на изпълнение на оперативната програма.

След предприетите действия по временно спиране на договорите с цел успешно приключване на проектите, изпълнението на проектите е възобновено и се реализират без по-нататъшни проблеми.

➤ *Констатиранни пропуски/слабости при провеждане на тръжните процедури от страна на бенефициентите*

През първата половина на 2011г. УО положи усилия за подобряване на процедурите и правилата залегнали в Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР по отношение на предварителния и последващия контрол върху процедурите за избор на изпълнител. Същевременно, след влизане в сила на процедурния наръчник версия 7, одобрена от Ръководителя на УО на 19.03.2011г. и последващо изменение – версия 7.1 одобрена от Ръководителя на УО на 20.04.2011г., УО предприе извършване на предварителен контрол на всички процедури по ЗОП, открит конкурс по НВМОП и следните процедури по ПМС 55 -

открит избор, договаряне с публикуване на пояснителен документ, договаряне без публикуване на пояснителен документ, задължение за събиране на 3 оферти. Към актуализирания Процедурен наръчник бяха разработени по-детайлни контролни листи за всеки тип процедура, за да се гарантира по-прецизно проследяване на евентуални пропуски и/или нередности при възлагането на обществени поръчки.

В допълнение, бе извършена повторна проверка/последващ контрол за законосъобразност на проведените тръжни процедури от бенефициентите по всички договори за безвъзмездна финансова помощ със сертифицирани разходи през 2010г., както и текущо върху всички сключени договори с изпълнители през 2011г. Установените нарушения, за които бяха регистрирани сигнали за нередности, бяха свързани предимно с: *въведени дискриминационни критерии; неправомерно разделяне на поръчки с цел преминаване към по-лека процедура; неправилно намаляване на крайния срок за получаване на оферти; нарушения и грешки при формулиране на критерии за подбор, показателите за оценка; нарушения в работата на оценителните комисии; конфликт на интереси.*

Стойността на повторно проверените сертифицирани разходи за 2010г. е **77 451 948,28 евро**. В резултат на последващия контрол за законосъобразност на проведените обществени поръчки бяха регистрирани сигнали и наложени финансови корекции **на обща стойност 5 677 022,16 евро**.

➤ **Установени слабости/пропуски при изпълнението на инфраструктурните проекти от бенефициентите**

При физическото изпълнение на част от инфраструктурните проекти бе констатирано некачествено изпълнение от страна на изпълнители на СМР. В тези случаи УО изисква отстраняване на дефектите, като изпраща указания към бенефициента.

При гореупомената актуализация на Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР версии 7 и 7.1 бяха разработени по-подробни контролни листи за проверки на място за осъществяване на по-детайлен и задълбочен контрол върху качеството на изпълнение на СМР.

Разработени бяха *Методически указания относно определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти, съфинансирани по ОПРР*, утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството на 08.07.2011г.

На 17.05.2011г. бе обявена открита процедура по реда на ЗОП за избор на външни изпълнители (специализирани фирми) за оказване на експертна помощ на УО при проверките на място по отношение на качеството на изпълнение и съответствие със стандартите за качество (инвеститорски контрол). На 14.11.2011г. бе сключен договор за една от обособените позиции, обхващаща проектите за рехабилитация на пътна мрежа, подобряване на градската среда и градски транспорт.

➤ **Необходимост от укрепване на капацитета на УО на ОПРР за преодоляване на гореупоменатите слабости**

С цел укрепване на капацитета на Управляващия орган на ОП „Регионално развитие” през 2011г. бяха проведени общо 25 обучения както в България, така и в страни-членки на Европейския съюз.

Основните теми, застъпени в обученията бяха свързани със следните области: финансово управление и контрол, възлагане на обществени поръчки, анализ „разходи-ползи”, управление на риска, градско развитие, интелигентни транспортни системи, общи теми относно управление на средствата от ЕС – политики, регламенти на ЕС и др.

С оглед надграждането на знанията и уменията на всички служители на ГД „Програмиране на регионалното развитие”, включително и на регионалните отдели, през 2011г. бяха организирани три работни срещи-обучения във връзка с практическото приложение на *Версия 7 и Версия 7.1* на Наръчник за управление и изпълнение на ОПРР.

През 2011г. бяха проведени конкурси за попълването на 40 свободни щатни бройки в УО. Бяха назначени трима експерта на ръководна длъжност и 37 експерта с аналитични и/или контролни функции, от тях 15 на регионално ниво и 25 на централно ниво.

С Постановление № 289/20.11.2011г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерство на регионалното развитие и благоустройството с ПМС № 271 на Министерски съвет от 2009г. са одобрени допълнителни 9 щатни бройки за Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”. Промените бяха обусловени от изключителния обем от работа и натовареността на служителите в дирекцията, най-вече във връзка с извършването на предварителен и последващ контрол по процедури за обществени поръчки, както и с обработването на постъпили сигнали за нередности.

Съгласно Заповед № РД-02-14-2152/25.10.2011г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройството за утвърждаване на длъжностното разписание на МРРБ, числеността на ГД „Програмиране на регионалното развитие” бе увеличена от 153 на 162 щатни бройки, като от тях 7 щатни бройки бяха предвидени за отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности”, 1 щатна бройка за отдел „Мониторинг” и 1 щатна бройка за отдел „Финансово управление и контрол”. Посредством обособяване на сектор „Нередности” в рамките на отдел „ЗОРН” беше постигнато пълно разделение на функциите и отговорностите по отношение на постъпващи сигнали за нередности за физическото изпълнение на проектите. Отдел „Организационно развитие, информация и публичност” бе трансформиран в сектор „Информация и публичност” към отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност”, като изцяло запази функциите си, с оглед оптимизация на структурата и намаляване на числеността на ръководния състав.

Таблица 4. Организационна структура на УО на ОПРР към декември 2011г.

Структура	
Управляващ орган на ОПРР – централно ниво	Щатни бройки 162
Главен директор, ГД “Програмиране на регионалното развитие”	1
Заместник главен директор – ОПРР	2
Отдел “Програмиране, оценка, информация и публичност”	17 в това число
Сектор „Програмиране”	8 от тях
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Сектор “Оценка”	3
Сектор „Информация и публичност	5
Отдел “Изпълнение на програмните приоритети	18 от тях
Главен сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Младши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	4
Отдел „Мониторинг”	22 в това число
Младши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Отдел “Финансово управление и контрол”	29 в това число
Младши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	1
Сектор „Финансов контрол”	15
Сектор „Финансово планиране и плащания	6
Сектор „Счетоводство”	6
Отдел “Законодателство, оценка на риска и нередности	16 в това число
Младши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Сектор «Нередности»	8 от тях

Младши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	3
Старши сътрудник по управление на европейски проекти и програми	2
Управляващ орган на ОПРР – регионални отдели	
Отдел “Северозападен район”	9
Отдел “Северен централен район”	10
Отдел “Североизточен район”	9
Отдел “Югозападен район”	9
Отдел “Южен централен район”	10
Отдел “Югоизточен район”	10

➤ Необходимост от подобряване на административния капацитет на бенефициентите по ОП „Регионално развитие”

С цел подобряване на капацитета на бенефициентите по програмата, на 21.01.2011 г. беше сключен договор от страна на Управляващия орган с изпълнител с предмет на договора „Разработване на специфично обучение по операции за бенефициенти и консултиране по разработване и изпълнение на проекти по ОПРР” в рамките на проект по Приоритетна ос 5: „Техническа помощ” – BG161PO001/5-01/2008/014 „Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на средствата, отпуснати от Структурните фондове чрез изпълнение на плана за обучение”. През отчетния период изпълнителят осъществи общо 64 обучения свързани както с кандидатстване по схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР, така и с изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ, като бяха обучени общо 854 представители на общини. В рамките на тези обучения бяха осъществени 4 учебни пътувания в чужбина, в които взеха участие общо 48 представители на общини, бенефициенти по програмата.

През отчетния период бяха организирани и проведени обучения на потенциални бенефициенти по договор „Разработване на специфично обучение по операции за бенефициенти и консултиране по разработване и изпълнение на проекти по ОПРР” за следните 11 схеми за безвъзмездна финансова помощ:

- BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”
- BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градски агломерации”
- BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”
- BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”
- BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”
- BG161PO001/1.5-01/2010: „Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас”
- BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”
- BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура 178 малки общини”
- BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”

- *BG161PO001/4.1-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”*
- *BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”*

В допълнение, през 2011г. Управляващият орган организира и проведе информационни дни за потенциалните бенефициенти на програмата по следните четири схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

- *BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”*
- *BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”*
- *BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”*
- *BG161PO001/4.1-05/2010 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”*.

През юни 2011г. УО проведе съвместна работна среща с бенефициенти относно актуализираните указания във връзка с изпълнение на договори за безвъзмездна финансова помощ по ОПРР. Основните теми, застъпени на събитието, бяха свързани с идентифициране и докладване на нередности, финансови корекции, проблеми при възлагането на обществени поръчки, предварителен контрол на тръжна документация – често допускани грешки и пр.

Съвместно с Националното сдружение на общините в Република България беше осъществена работна среща с бенефициенти по ОПРР във връзка с управление и изпълнение на проекти по програмата, процедури за провеждане на обществени поръчки, нередности и финансови корекции.

През 2011г. бяха проведени работни и координационни срещи, срещи за обмяна на опит на следните теми:

- *Интегриран градски транспорт на 7-те големи града*
- *Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие*
- *Изпълнение на ОПРР*
- *Обмяна на опит във връзка със схема BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”*
- *Обмяна на опит във връзка със схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”*

На горепосочените работни и координационни срещи бяха обучени около 850 представители на бенефициенти по програмата.

В допълнение, през декември 2011г. бяха организирани работна среща за журналисти и посещение на обекти по ОПРР – завършени и в процес на изпълнение –на проведените събития бяха обучени 28 представители на медиите.

Проведените обучения допринесоха в значителна степен за укрепване на капацитета на бенефициентите по ОПРР, с оглед на разработване и подаване на качествени проектни предложения и тяхното ефективно управление и изпълнение.

В допълнение, Управляващият орган разработи проект по техническа помощ с предмет: *„Изготвяне на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР”*, който обхваща изследване на бенефициентите, включващо от

своя страна анализ и оценка на административния, техническия и финансов капацитет на бенефициентите на ОП „Регионално развитие”. На 08.12.2011г. бе сключен договор с изпълнителя и през 2012г. предстои да бъдат разработени планове за действие за укрепване на капацитета на бенефициентите.

В рамките на инициативата JASPERS в края на 2010г. беше създадено Звено за изпълнение на проекти за интегриран градски транспорт в УО на ОПРР с цел оказване на подкрепа както на Управляващия орган, така и на конкретните бенефициенти Бургас, София, Пловдив, Стара Загора, Русе, Варна и Плевен за подготовка на проекти за модернизация на градския транспорт. Същинската работа на звеното стартира през 2011 г., като основните дейности обхващаха: подпомагане на общините при определяне на обхвата на проектите; преглед, корекции и препоръки по документация, свързана с предпроектните проучвания, както и целия пакет от документи за кандидатстване; предоставяне на методическа помощ на консултанти и бенефициенти; срещи със заинтересованите страни – координационни и работни (координационните срещи имаха за цел да проследят напредъка по проектите, докато на работните срещи в градовете се разрешаваха текущи проблеми, с които са се сблъскали консултантите и бенефициентите). През 2011г. бяха проведени 4 координационни срещи за интегриран градски транспорт в седемте големи града.

С оглед пилотното изпълнение на инициативата JESSICA, както и подготовката и засиленото прилагане и на други инструменти за финансов инженеринг в рамките на следващия програмен период, в края на 2010г., беше създадено Звено по JESSICA в рамките на отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“ на УО. През 2011г. Звено постигна значителен напредък в изпълнението на JESSICA, като подкрепяйки Инвестиционния съвет (ИС), съгласува Покана за заявяване на интерес от Фондове за градско развитие и подпомогна Инвестиционния съвет в преговорите между Европейска инвестиционна банка - Холдингов фонд по JESSICA за България (ХФ) и Фонд за градско развитие (ФГР) – консорциум с водещ партньор Сосиете Женерал Експресбанк по отношение на Лот 2. В края на отчетния период Звено по JESSICA подпомогна подготовката на пре-нотификацията на държавни помощи по JESSICA, като по същото време изготви документация и обяви обществена поръчка за избор на инструмент за финансов инженеринг „Избор на фонд за жилищно обновяване“. Следователно, в рамките на отчетния период, УО успя да стартира пилотно реализирането на двата модела за изпълнение на инструменти за финансов инженеринг за градско развитие и енергийна ефективност – с и без участието на Холдингов фонд, като се нареди сред първите държави-членки в ЕС, постигнавши това.

2.4. Изменения в контекста на изпълнението на оперативната програма (когато е приложимо)

На 09.02.2011г. чрез системата SFC 2007 бе получено Решение от ЕК за одобрение на ревизираната версия на Оперативна програма „Регионално развитие” изпратена на ЕК на 18.10.2010г. В ревизираната програма бяха отразени всички промени, приети на заседанията на Комитета за наблюдение на ОПРР през 2009 и 2010г.

На заседанията на Комитета за наблюдение, както и чрез писмени процедури на КН, през 2011г. бяха инициирани нови промени на оперативната програма, направени в съответствие с чл. 33 от Регламент No.1083/2006 и продиктувани от *отчитане на влиянието на глобалната финансова и икономическа криза; отчитане на промените в националната политика, насочена към осигуряване на енергийна сигурност на страната и по-висока енергийна ефективност; фокусиране върху развитието на полюсите на растеж – София и 6-те големи града в унисон с Лайпцигската харта за устойчиви европейски градове, засилване на капацитета на конкретните бенефициенти и пр.*

Взетите решения за промени са описани в раздел на 2.7, т.2.7.1 на настоящия доклад.

2.5. Значителни изменения по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕО) №1083/2006 (когато е приложимо)

Няма установени случаи.

2.6. Допълняемост с други инструменти

В ОП „Регионално развитие” е гарантирано допълването с останалите оперативни програми и с Програмата за развитие на селските райони. Реалното изпълнение на ОПРР към отчетния период е в съответствие с демаркацията.

С оглед предотвратяване на евентуално припокриване и двойно финансиране следните мерки бяха предприети от УО на ОПРР:

- На ниво представяне на проектни предложения и подписване на договор за предоставяне на безвъзмездна помощ, бенефициентите представят декларация, че към момента на кандидатстване, дейностите, включени в проектното предложение, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма;
- Преди вземане на решение по доклада на оценителната комисия, УО извършва проверка за липсата на двойно финансиране по списъка от проектите предложени от оценителната комисия за финансиране. Проверка на проектните предложения включва проверка: в ИСУН, както и проверява за липсата на двойно финансиране по Програма ФАР и други програми с национално и европейско финансиране предоставящи подкрепа за сходен вид дейности. При съмнения за наличието на двойно финансиране се осъществява официална кореспонденция с ведомствата предоставящи финансовата подкрепа. За целта се попълва контролен лист. В допълнение преди сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, се изисква от одобрените кандидати подписана и подпечатана декларация, за липсата на двойно финансиране по проектното предложение или на дейности от него.
- Всички проекти по ОПРР са въведени в единната информационна система за управление и наблюдение (ИСУН).
- В допълнение, съгласно изискванията на европейското законодателство, чл. 14 от Общите условия на договора и Указанията за изпълнение на договори по ОПРР, за да осигури необходимите данни и отчетност към УО, бенефициентът трябва да осигури адекватна счетоводна система на ниво договор, по източници на финансиране /ЕФРР, НБ и собствен принос/. При проверка на място се проверява дали бенефициентът е спазил изискването за водене на отделна аналитичност по всеки един договор за безвъзмездна финансова помощ. В случай на коректно отразяване на разходите, се проверява по колко проекта бенефициентът е получил финансиране и се проследява дали разходооправдателните документи от изпълнители по договор с ОПРР са отчетени и към други програми, включително ПРСР, или са финансирани от бюджета или други източници. Проверяват се също така партидите на доставчиците по сметки 4010, 4020, както и се извършва проверка на същите в дневниците за покупки.
- Преди представяне на Искане за плащане, Бенефициентите предоставят в УО на ОПРР оригиналните първични разходооправдателни документи, по които ще искат възстановяване на средства. Експерт от УО на ОПРР поставя печат по образец върху тях на лицевата част, в бялото поле или на място, където няма значещи символи. В случай, че в искането за плащане бъдат представени копия на разходооправдателни документи, на които не се вижда поставеният печат на ОПРР върху оригиналите, то тези разходи не се признават и възстановяват на бенефициент.

➤ **Пример за съвместна инициатива, илюстрираща принципа на допълняемост между ЕФРР и ЕСФ е Проект за деинституционализация на децата от домовете за деца с увреждания и от ДМСГД**

На 24.02.2010 г. бе приет от Министерски съвет стратегическият документ *”Визия за деинституционализация на децата в Република България”*, разработен от междуведомствена работна група с представители от заинтересованите институции и беше публично обсъден с 23 български неправителствени организации и УНИЦЕФ. Реформата следва да доведе до предотвратяване на настаняванията на деца извън техните семейства и включва създаване на нови услуги, включително замяна на системата от класически институции от интернатен тип с мрежа от услуги в общността. Като приоритет при изпълнението на документа се постави закриването на институциите за деца с увреждания, паралелно с домовете за медико-социални грижи, предназначени за деца от 0 до 3 годишна възраст. Основната задача на работната група е да се координират проектите по деинституционализация, финансирани от оперативните програми в България.

За постигане целите на *”Визия за деинституционализация на децата в Република България”* на 24 ноември 2010г. бе приет от Министерския съвет План за действие за изпълнение на Национална стратегия *«Визия за деинституционализация на децата в Република България»*. В Плана за действие се предвижда разработването на голям брой социални услуги в България, които да заместят съществуващите 130 институции за деца. От съществено значение за качествено постигане на очакваните резултати е изграждането на подходяща инфраструктурата, в която ще се предоставят разработените услуги в общността – *малки групови домове, защитени жилища и дневна грижа, преходни и наблюдавани жилища, центрове за детско и майчино здраве, за консултации и др.* За целта междуведомствената работна група прие **Националната карта на резидентните грижи.**

Във връзка с приетите документи бяха насочени целево средства от ОП “Регионално развитие” и ОП “Развитие на човешките ресурс” за финансиране на съвместен проект за подобряване на живота на децата с увреждания, настанени в институции в България и за създаване на модел за трансформиране на специализираните институции за деца в алтернативни услуги в общността.

За изграждането на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища през 2011г. УО на ОПРР публикува схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 55 млн.евро. Конкретни бенефициенти по схемата са 62 общини, попадащи в обхвата на агломерационните ареал, съгласно Националната карта на резидентните грижи. До края на 2011 г. бяха сключени 24 договора на обща стойност на предоставената безвъзмездна финансова помощ 15 млн.евро.

В допълнение, в рамките на схемата за държавни лечебни заведения с конкретен бенефициент Министерство на здравеопазването беше сключен договор за безвъзмездна финансова помощ за реструктуриране на 8 пилотни дома за медико-социални грижи за деца с оглед разкриване на иновативни интегрирани услуги за деинституционализация и превенция на изоставянето на деца от 0 до 3 г.

➤ **Друг пример, илюстриращ принципа на допълняемост между ЕФРР и ЕСФ, е инициативата за изграждане на социални жилища за маргинализирани групи**

На национално ниво се осигурява интегриран подход чрез съвместна инициатива между два фонда - ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по линия на ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др. по линия на ОП „Развитие на човешките ресурси”.

С цел успешното изпълнение на инициативата през 2011 г. беше създадена междуведомствена работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС за изработване на концепция за интегрирани проекти за изграждане на жилища за групите в неравностойно положение и за изработване на механизъм за координация с други хоризонтални политики, финансирани със средства от ЕС. Основна задача на работната група беше да направи оценка и избор на проектни идеи с цел създаване на пилотен модел за осигуряване на съвременни социални жилища и за трайно и устойчиво решаване на проблемите в тази сфера.

Междуведомствената работна група определи 4 пилотни проекта на общини, които бяха определени като конкретни бенефициенти по схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” по ОПРР. Схемата беше официално публикувана на 30 август 2011г. с краен срок за подаване на проектни предложения 1 март 2012 г.

2.7. Мониторинг и оценка

2.7.1. Мониторинг

В рамките на отчетния период бяха проведени 2 заседания на Комитета за наблюдения на ОПРР и четири писмени процедури.

На 07.06.2011г. бе проведено VIII-то заседание на КН на ОПРР, на което бяха взети следните по-важни решения:

- КН одобрява Годишния доклад за изпълнение на ОПРР за 2010г. и дава мандат на УО на ОПРР да направи необходимите промени за отразяване на направените препоръки и коментари.
- КН одобрява да бъде пренасочен финансов ресурс в размер на **11 962 151,00 евро от Приоритетна ос 3 «Устойчиво развитие на туризма», Операция 3.1 «Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура» към Приоритетна ос 1 «Устойчиво и интегрирано градско развитие», Операция 1.1 «Социална инфраструктура», за целите на процеса на деинституционализация на децата в България.**
- КН одобрява да се допълни списъка с индикативни дейности в рамките на Операция 1.2 „Жилищна политика” на ОПРР със следната индикативна дейност:
 - „Предоставяне на заеми, гаранции за възвръщаеми инвестиции, или еквивалентни на тях инструменти за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в многофамилни жилищни сгради.”
- КН одобрява като **конкретни бенефициенти** по Операция 1.2 „Жилищна политика” на ОПРР:
 - Новосформирана с промяна в Устройствения правилник на МРРБ Дирекция „Жилищна политика” в рамките на Министерство на регионалното развитие и благоустройството
 - **Фонд - мениджър по жилищна политика** (самостоятелно юридическо лице, което е уредено в споразумение между съфинансиращите партньори или акционери, или като отделно финансово цяло в рамките на финансова институция.)
- КН дава мандат на **Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да определи като конкретни бенефициенти по Операция 1.2. Жилищна политика** схема „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и

социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение” **пилотните общини, избрани от междуведомствената работна група към МС под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС.**

➤ КН дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да проведе писмена процедура за пренасочване на наличния **финансов ресурс** по Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” **в размер на 57 515 278 евро към проектни предложения, които успешно са преминали оценка, но за които не е достигнал финансов ресурс** по съответната схема от Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие” и Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество” след провеждане на обсъждания между заинтересованите страни.

На 01.12.2011г. бе проведено IX-то заседание на КН, като бяха взети следните важни решения:

- КН одобрява пренасочването на наличния финансов ресурс по Приоритетна ос 2 „Регионална и местна достъпност”, Операция 2.3 „Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси” в размер на 57 515 278,17 млн.евро към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие” (Операции 1.1 и 1.4) и Приоритетна ос 4 „Местно развитие и сътрудничество” (Операция 4.1) за финансиране на готови резервни проектни предложения, които успешно са преминали оценка, но за които не е достигнало финансиране по следните схеми:
- *Схема BG161PO001/1.1-07/2010 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации” – 3 157 791 евро*
 - *Схема BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации” – 28 548 750 евро*
 - *Схема BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини” – 9 539 304 евро*
 - *BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини” - 15 240 997 евро*
 - *Обявяване на нова схема за подобряване на градската среда BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда” в рамките на операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” - 1 028 437 евро*
- КН одобрява да бъде пренасочен финансов ресурс – 15 192 289 евро (29 713 534,60 лв.) от Приоритетна ос 3 «Устойчиво развитие на туризма», Операция 3.1 към Приоритетна ос 1 «Устойчиво и интегрирано градско развитие»:
- *Операция 1.1 «Социална инфраструктура» (2 577 806 евро или 5 041 750,31 лв.) към схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” с конкретен бенефициент Министерство на културата – (2 577 806 евро)*
 - *Операция 1.4 «Подобряване на физическата среда и превенция на риска», за обявяване на нова /трета/ схема за подобряване на градската среда BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”– (12 614 483 евро)*
- КН дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР средствата от наложената през месец юли 2011г. плоска финансова корекция на ниво схеми по ОПРР в размер на 1 209 525,03 евро и възстановяваните от бенефициентите средства от финансови корекции по проекти, предлагаме да бъдат пренасочвани към бюджета на планираната за

2012 г. схема за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”

- КН дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да пренасочва регулярно освобождаващия се финансов ресурс по следните текущи схеми за БФП към Приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие”, операция 1.4 за обявяване на нова схема за подобряване на градската среда BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда”
- КН одобрява да бъдат определени като конкретни бенефициенти по операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” за нуждите на схема BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда» 36-те общини центрове на агломерационни ареали съгласно Приложение 3а от ОПРР
- КН одобрява да бъдат извършени промени в бюджета на Комуникационния план на ОПРР, като отпаднат заложената изработка и разпространение на видеоклипове и бюджетът се актуализира на стойност 4 757 571 евро.
- КН одобрява да се пренасочи финансов ресурс в размер на 5 000 000 евро (9 779 150 лв.) от операция 5.2 „Комуникация, информация и публичност” към операция 5.1: „Управление, наблюдение, оценка и контрол” за обезпечаване на законосъобразното и качествено изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ, както и на успешното изготвяне на ОПРР за 2014-2020г. с механизъм/инструментариум за нейното изпълнение
- КН предоставя мандат на Ръководителя на УО на ОПРР да направи промени в ОП «Регионално развитие» 2007-2013г. съгласно взетите решения в резултат на проведените писмени процедури през 2011г., VIII-то и IX-тото заседание на КН при следващото ревизиране на програмата през 2012г., да промени стойността на индикаторите при необходимост, както и да изпрати ревизираната програма на ЕК за одобрение.
- КН приема Индикативната годишна работна програма за 2012г., при условие, че е наличен необходимия финансов ресурс за обявяване на схема за предоставяне на БФП BG161PO001/1.4-09/2012 „Зелена и достъпна градска среда».

Информация за проведени писмени процедури на КН на ОПРР

В резултат на проведените 4 писмени процедури на КН бяха взети следните по-важни решения:

- Дейност «Обновяване/реконструкция и оборудване на публичните медицински и здравни заведения» в рамките на операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции” да се разшири, както следва:
- „Обновяване/реконструкция и оборудване на публичните медицински и здравни заведения, закупуване на линейки/реанимобили за медицинските центрове за осигуряване транспортирането на пациентите.»
- Да бъде пренасочен наличният финансов ресурс в рамките на Приоритетна ос 1 в размер на 22 734 034,00 евро към операция 1.1 „Социална инфраструктура”, схема BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск», който се формира от финансов ресурс в размер на 7 744 425,00 евро в рамките на операция 1.1 „Социална инфраструктура”, в резултат на приключили проекти и/или сключени допълнителни споразумения към договори за безвъзмездна финансова помощ, и финансов ресурс в размер на 14 989 609,00 евро от Операция 1.4 «Подобряване на физическата среда и превенция на риска».

- КН на ОПРР одобрява **критерии за избор на операция по Съвместната европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони (JESSICA) за подбор на Фондове за градско развитие (ФГР).**
- КН на ОПРР дава мандат на УО на ОПРР за реалокация/пренасочване на освобождаващия се периодично финансов ресурс по схема BG161PO001/4.2-01/2008 *«Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики» в рамките на операция 4.2 «Междурегионално сътрудничество»* за финансирането на проектни предложения от резервната листа по схема BG161PO001/4.1-03/2010 *„Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”* съгласно Решение №РД-02-14-1882/04.11.10 г. изм.с Решение №РД-02-14-2203/13.12.10
- КН на ОПРР одобрява като конкретен бенефициент по Операция 5.3 *„Изграждане на капацитета на бенефициентите на ОПРР”*, Приоритетна ос 5 *„Техническа помощ”*, да бъде определена новосформираната с Постановление № 184 от 30.06.2011 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на МРРБ, приет с Постановление № 271 ма Министерския съвет от 2009 г. дирекция *„Жилищна политика”* в рамките на Министерство на регионалното развитие и благоустройството. За конкретния бенефициент се определя бюджетна линия в размер на 2 147 425,90 евро.
- КН на ОПРР одобрява да се разшири обхватът на примерните дейности за подкрепа по *Операция 5.3. «Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР»*

Мониторингът на изпълнението на договорите по проектите през 2011г. бе осъществяван чрез:

- **Технически доклади/Документална проверка** за напредъка на изпълнението на договора за безвъзмездна финансова помощ, изготвени от бенефициентите;
- **Проверки на място**

Техническото и финансово наблюдение върху изпълнението на всички проекти по ОПРР се извършва от регионалните отдели и отдели „Мониторинг” и „ФУК” от централната администрация на Управляващия орган. Регионалните отдели проверяват изпълнението на физическите показатели, като използват резултатите от проверките на място на проектите и данните от техническите доклади за напредъка на проекта и финансовите отчети, представени от бенефициента. Проверките на място се извършват от регионалните отдели на УО и/или от експерти от централната администрация на УО от отдели „Мониторинг” за техническия мониторинг и „ФУК” за финансовия мониторинг /при необходимост/.

Тримесечните технически доклади включват преглед на техническия напредък: на извършените дейности и постигнатите резултати, възникналите проблеми и планираните важни дейности. Докладите и планът за действие за следващия период се представят до 15 число на месеца след отчетния период (отчетни периоди: януари-март; април-юни; юли-септември). Годишните технически доклади обхващат изпълнението на договора за съответната година, като включват всички отчетни периоди, обхванати от тримесечните технически доклади, и последното тримесечие на годината, за която се отнасят. Годишните технически доклади се представят до 30 януари на годината след отчетната година.

Освен тримесечни и годишен технически доклад се представят и междинни технически доклади и финансови отчети при подаване на искане за междинно плащане, както и окончателен технически доклад и финансов отчет – при подаване на искане за окончателно плащане. Този вид доклади отразяват цялостното изпълнение на проектите за отчетния период, за който се отнася искането за плащане, като окончателният технически доклад се

разработва по такъв начин, който да позволи сравнение между целта (целите), предлаганите средства, очакваните резултати и бюджета на дейността от една страна и използваните средства, извършените разходи и получените резултати от друга, като се използват индикаторите за наблюдение, предоставени в описанието на дейността.

Проверки на място се извършват за всички проекти по сключените договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Проверки се извършват при подадено искане за междинно или окончателно плащане, при съмнение за нередност, по решение на УО и по Годишен план. Проверките на място се разделят на следните основни групи:

- **Планови проверки на място;**
 - в съответствие с Годишния план за проверки на място на извадков принцип въз основа на оценка на риска
- **Внезапни проверки на място**
 - при представяне от бенефициентите на искане за плащане
 - при съмнение за нередност
 - по решение на Управляващия орган
- **Проверки след приключване на проектите**, където е приложимо, при спазване на изискванията на чл. 57 от Регламент (ЕО) No.1083/2006.

През 2011г. контролът върху процедурите за избор на изпълнители се осъществява чрез:

1. Предварителен контрол на документацията за участие в процедури за избор на изпълнители;
2. Предварителен контрол по реда на чл.20а от Закона за обществените поръчки (ЗОП);
3. Изпращане на наблюдатели в комисиите за избор на изпълнители;
4. Последващ контрол на процедурите за определяне на изпълнител.

Независимо от извършения предварителен контрол, УО извършва последващ контрол на всички проведени процедури от бенефициентите, включително и на процедурите за директно възлагане.

Документацията на бенефициенти, които определят изпълнител по реда на Постановление № 55 от 12 март 2007г. на Министерския съвет (ПМС № 55/2007), протоколът от работата на оценителната комисия по проведената процедура, решението за избор на изпълнител, както и договорът с избрания изпълнител, подлежи на предварителен контрол от съответния Регионален отдел, съгласувано и в координация с отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности” и при необходимост - от отдел „Мониторинг”.

Документацията за участие в процедура за възлагане на обществена поръчка на всички конкретни бенефициенти по ОПРР, които подлежат на предварителен контрол се извършва от отдел „Законодателство, оценка на риска и нередности”(по отношение на законосъобразност) и отдел „Мониторинг” (по отношение на техническата спецификация).

Често срещаните пропуски, които правят бенефициентите при изготвяне на документациите за обществени поръчки са, както следва:

- Противоречие на информацията, съдържаща се в различните документи, като част от документацията на обществената поръчка.
- Въведени дискриминационни критерии в документациите;
- В обявлението за обществена поръчка, в полета „Икономически и финансови възможности” и „Технически възможности” при посочване на изискуемите документи за същите не се посочват съответните минимални изисквания.

- Прилагат се показатели за оценка на офертите, които предполагат субективно оценяване.

➤ **Разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередности по Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.**

В Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР е описана детайлна процедура за регистриране, отчитане, докладване и последващо разрешаване на нередности, която се прилага както на централно, така и на регионално ниво. Със Заповед РД-02-14-1459/08.07.2011 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството прие Методически указания **относно определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти (физическо изпълнение), съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз.**

Сигнали за нередности бяха подавани:

- чрез електронната страница на ОПРР;
- от служители на Управляващия орган УО след извършени проверки на място или осъществен технически и финансов документален контрол;
- с писма от външни за организацията лица до Управляващия орган;
- информация в пресата или електронни медии;
- информация, свързана със съдебни и/или административни процедури;

За периода 01.01.2011 г. до 31.12.2011 г. УО регистрира в Националния регистър на нередностите 68 нови нередности, които касаят предимно:

- нарушения и допуснати грешки в провеждане на процедури по ЗОП и свързаните с него подзаконовни актове – като например: въведени дискриминационни критерии в документациите; субективни показатели в методиките за оценка на офертите, неправилно намаляване на крайния срок за получаване на оферти; нарушения и грешки при формулиране на критерии за подбор, както и в работата на оценителните комисии; грешки при сключване на договори с изпълнители след проведени процедури по възлагане на обществени поръчки; несъответствия в датите и информацията, съдържащи се в различни документи при провеждане на процедури за избор на изпълнител; неправомерно разделяне на поръчки с цел преминаване към по-лека процедура в нарушение на изискванията на чл. 15, ал. 6 от Закона за обществените поръчки; конфликт на интереси.

неспазване на изисквания, заложен в договорите с бенефициенти, например: смяна на членове на екипи по управление на проекти без спазване на процедурите, разписани в договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ; несъобразяване с текстове от договорите, указващи задължително съдържание на договорите с изпълнители; непредставяне на документации за обществени поръчки за предварителен контрол от страна на УО; неспазване на мерките за информация и публичност по ОПРР, неспазване на изискванията за устойчивост на проекта, неизпълнение на заложените индикатори, неползване по предназначение на обекта на инвестицията; неточно изпълнение на договори от техническа гледна точка – неспазване на работните проекти; липса на строителен надзор. Голям брой от новорегистрираните нередности са вследствие на актуализациите на Процедурния наръчник през март-април 2011г. довели до засилване на осъществявания се последващ контрол на процедурите за обществени поръчки. От новорегистрирани 68 бр. нередности, 23 от тях (30%) са в резултат на осъществен последващ контрол от УО.

По новорегистрираните нередности бяха извършени проверки, като:

- 68 са новорегистрираните нередности, като проверките по тях са приключили с установяване на нередност. Иницирираните от УО процедури по чл.13 от МОФК, приета с ПМС № 134/2010, са приключили като:
 - за 31 от новорегистрираните нередности процедурите са приключили с налагането на финансова корекция и се чака възстановяване на сумите (активни нередности);
 - за 32 от новорегистрираните нередности процедурите са приключили с налагането на финансова корекция, а нередните суми, представляващи финансови корекции са възстановени изцяло от бенефициентите;
 - за 5 от новорегистрираните нередности процедурите са приключили с прекратяването на нередността поради установена липса на нередност.
- От новорегистрираните нередности с наложени финансови корекции 29 броя са докладвани на ОЛАФ, а останалите 39 не подлежат на докладване на основание чл.28, §2 или чл. 36, § 1от Регламент № 1828/2006 г., същите са докладвани на на АФКОС.

2.7.2. Оценка

През май 2011г. приключи проект BG161PO001/5-01/2008/037 „Осъществяване на средносрочна оценка на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансиран по приоритетна ос 5 „Техническа помощ”.

Средносрочната оценка бе проведена в периода септември 2010г. – февруари 2011г., съгласно договор за консултантска услуга № РД-02-2910194/ 30.08.2010 г. със ЗЗД „КПМГ България и КПМГ Адвайзъри”. Договорът бе на стойност 190 200,58 евро и продължителност 6 месеца. В рамките на оценката бяха извършени:

- *оценка на уместността на стратегията на ОПРР*, която включва анализ на резултатите, изводите и препоръките от предварителната оценка на ОПРР и от осъществения преглед на първите открити схеми по ОПРР, оценка на валидността на анализа на силните и слаби страни и потенциала за развитие, като са отчетени направените през 2010г. промени в ОПРР, оценено е влиянието на глобалната икономическа криза върху между-регионалните и вътрешно-регионалните различия, както и степента, в която са се променили социално-икономическите потребности и е оценено доколко приоритетите на ОПРР продължават да бъдат най-адекватният отговор на потребностите;
- *оценка на изпълнението на ОПРР*, която включва оценка на ефективността на процеса на количествено определяне на целите и по-конкретно оценка на уместността на индикаторите, чрез които се осъществява квантифициране на общите, специфичните и оперативните цели, както и оценка на ефективността и ефикасността до момента и на очакваните социално-икономически въздействия и на тази основа – оценка на политиката на разпределението на финансовите ресурси, като е отчетено влиянието на глобалната финансова и икономическа криза върху постижимостта на продуктите, резултатите и въздействията на ОПРР като цяло и отделните ѝ приоритетни оси и операции и оценка на ефективността и ефикасността на системата за изпълнение и наблюдение на ОПРР, в която са направени анализ на спазването на графика за изпълнение на схемите и причините за забавяне, анализ на адекватността и прозрачността на критериите и процедурите за избор на проекти, както и анализ на аспектите от напредъка в изпълнението на ОПРР, които не биха се осъществили без подкрепата на СФ;

- *оценка на въздействието на резултатите от ОПРР върху околната среда*, в която е направен анализ на мерките за предотвратяване, намаляване и евентуално пълно отстраняване на очакваните неблагоприятни въздействия върху околната среда от изпълнението на програмата, анализ на въздействието на проектите по ОПРР въз основа на напредъка по индикаторите, заложените в Екологичната оценка на ОПРР и анализ на приетите изменения на ОПРР от гледна точка на въздействието върху околната среда.

Въз основа на извършения анализ беше изработен и представен окончателен доклад от средносрочната оценка, съдържащ **74 конкретни заключения** и **53 приложими препоръки** за корективни действия, подобрения и промени, с оглед на предприемане на практически действия, включително и във връзка с процеса на програмиране за следващия програмен период 2014 – 2020 г.

Изпълнителят изработи и представи отделен доклад за оценка на въздействието на резултатите от ОПРР върху околната среда (Доклад за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда), който бе предоставен на Министерство на околната среда и водите, съгласно Становище по ЕО № 4-3/2007 г., с което е съгласувана ОПРР 2007-2013 г. Докладът беше одобрен от министъра на околната среда и водите с писмо от 25.07.2011 г.

Двата доклада са публикувани на интернет-страницата на ОПРР, www.bgregion.eu, в меню „Програмиране и оценка”, под-меню „Оценка”.

По-важните **заключения и препоръки** от средносрочната оценка на ОПРР са, както следва:

- **Напредък**

- ОПРР е една от най-добре представящите се и една от най-популярните програми, финансирани от СФ в България;
- Постигането на нефинансовите индикатори до края на периода на изпълнение е изложено на риск;
- Нивото на плащания трябва да се ускори;

- **SWOT анализ**

- SWOT анализът все още е релевантен;

- **Продължаваща съгласуваност**

- Новите операции и изменения в ОПРР съответстват на новите цели, които са резултат от новите социално-икономически фактори. С някои изключения, останалите цели, идентифицирани през програмния период, продължават да бъдат релевантни;
- Значителна стъпка към по-фокусирана и базирана на търсенето регионална политика са интегрираните планове за градско развитие, разработени с подкрепата на ОПРР;
- Необходимо е изместване на фокуса на ОПРР от отстраняване на пречки към активно промотиране на динамичното развитие на регионите;

- **Програмиране**

- За следващия програмен период е необходимо да се идентифицират по-прецизно общините, които ще са двигатели за развитието;
- По отношение на бюджетните разпределения, може да се обмисли въвеждането на регионалната квотна система. Следва да има осигурен бюджет за регионите,

като се вземат предвид различните характеристики, нужди и капацитет на всеки регион;

- Трябва да се вземат под внимание следните практики: изпълнение на глобални грантове, директно финансиране, без разделяне на бенефициентите по форма на собственост;
- Следващата ОПРР следва да бъде базирана на интегрираните планове за градско развитие и други предварителни проучвания, изследване на плановете за развитие и капацитета на потенциалните бенефициенти;

- **Система на индикатори**

- Напредъкът, базиран на индикаторите, изостава спрямо междинните целеви стойности за 2009 г.;
- За наблюдение на напредъка следва да се използват по-малко, но по-добре дефинирани индикатори, които са по-лесни за измерване;

- **Ефикасност**

- За следващия програмен период се препоръчва УО да въведе система, която да действа като ориентир за оценка на ефикасността на изпълнението;

- **Въздействие на ОПРР**

- Следващата ОПРР трябва да има по-интегриран поглед и подход към регионалното развитие, а не само да отстранява пречките за развитие;
- Следва да се развие по-целенасочен подход за определяне на приоритетните инвестиции, с по-голям акцент на концентрацията върху големи проекти и проекти от стратегическо значение;

- **Въздействие на кризата**

- Като резултат от глобалната икономическа криза, ОПРР се превръща в основен източник на инвестиционни средства за общините;
- Системата на управление и изпълнение дава различни варианти за отговор на кризата: направени са финансови реалокации вътре в ОПРР, въведени са нови подходи, като финансовия инструмент ФЛАГ и инициативата JESSICA;
- Сред положителните ефекти от кризата е засилването на активността на бенефициентите и амбицията за усвояване на фондовете;

- **Управление и контрол**

- Както цяло, установената система на управление и контрол, прилагана от УО, е ефективна и адекватна;
- Ускоряването на плащанията е ключов момент, с цел да се осигури усвояемост в края на периода на изпълнение;
- Разходите, предвидени за контрол на човешките ресурси и времето, не винаги са съобразени с очаквания финансов риск във внедряването на приложимите правила и нормативи;

- **Подбор на проекти**

- Административните изисквания следва да са пропорционални на потенциалния риск на интервенцията. Препоръчва се въвеждане на категоризация „лесни, нормални и сложни“ интервенции със съответния пакет изисквания и процедури;

- **Оценка на въздействието върху околната среда**

- Въздействието върху околната среда на приключилите проекти за периода 2007 – 2010 г. е положително;
- Като цяло, предложените изменения на ОПРР ще имат положителен ефект в сравнение с първоначалната версия на ОПРР.

В изпълнение на глава 16 „Оценка на изпълнението на ОПРР” от Наръчника за управление и изпълнение на ОПРР, беше изготвен План за действие за отразяване на препоръките от средносрочната оценка.

През декември 2011г. УО изготви актуализация на Плана за оценка на ОПРР, което включва обединяване на предвидените оценки за периода 2011-2013г. в 2 нови оценки, както и провеждане на оценка, свързана с подготовката на ОПРР 2014-2020г. (предварителна оценка и екологична оценка и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони) и оценка на Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013г.

Таблица 5: Индикативен списък на планираните оценки през периода 2012-2015 г.

Планирана оценка	Период
1. Оценки, свързани с подготовката на ОПРР 2014-2020г. (предварителна оценка и екологична оценка и оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони)	2012 – 2013 г.
2. Оценка на приноса на интервенциите по ОПРР 2007-2013 г. за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС	2013 г.
3. Оценка на въздействието на интервенциите по ОПРР	2014 г.
4. Оценка на Комуникационния план за информация и публичност на ОПРР 2007-2013 г.	2014 г.

2.8. Национален резерв за изпълнение (където е приложимо и единствено в годишния доклад за изпълнение за 2011 г.)

Не е приложимо.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ПРИОРИТЕТНИ ОСИ

3.1. Приоритетна ос 1 - Устойчиво и интегрирано градско развитие

Съгласно одобрената на 9 февруари 2011г. от ЕК първа ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за приоритетна ос 1 е на стойност **859 067 973 евро**, от които **730 207 777 евро** представляват съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява 53,65% от бюджета на програмата.

В съответствие с решенията на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2011г., за пренасочване на средства между операции и/или между приоритетни оси, финансовият ресурс на приоритетна ос 1 е актуализиран и възлиза на **923 881 442 евро**, от които **785 299 225 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява **57,70%** от бюджета на програмата.

3.1.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Информация за всички публикувани схеми по Приоритетна ос 1 за отчетния период е посочена в таблица 6.

Таблица 6. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и получени проектни предложения:

Оперативна програма „Регионално развитие”	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Нов общ бюджет*, евро	Съ-финансиране от ЕФРР (85%), евро	Нац. Финансиране, (15%), евро	Получени проекти 01.01.2011 - 31.12.2011
По операция 1.1 „Социална инфраструктура”						
BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	14 ноември 2007 г.	125 399 830	129 587 384	110 149 276	19 438 108	Процедурата по приемане на проекти е прекратена
BG161PO001/1.1-02/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008 г.	5 884 684	5 884 684	5 001 982	882 702	- Конкретен бенефициент МОМН
BG161PO001/1.1-03/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали»	29 февруари 2008 г.	2 802 231	2 802 231	2 381 896	420 335	19 проектни фиша Конкретен бенефициент АСП
BG161PO001/1.1-04/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	29 февруари 2008 г.	2 802 231	2 802 231	2 381 896	420 335	Конкретен бенефициент АЗ
BG161PO001/1.1-	25 юни 2008	14 711 712	25 377 735	21 571 075	3 806 660	1 проектен

05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”	г.						фиша Конкретен бенефициент МК
BG161PO001/1.1-06/2009 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”	29 април 2009 г.	75 660 233	75 660 233	64 311 198	11 349 035		Процедурата е прекратена
BG161PO001/1.1-07/2009 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации”	30 септември 2009 г.	19 617 614	22 751 673	19 338 922	3 412 751		-
BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”	30 януари 2010 г.	75 660 233	75 660 233	64 311 198	11 349 035		8 проектни фиша Конкретен бенефициент МЗ
BG161PO001/1.1-09/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации”	22 февруари 2010 г.	40 000 000	40 000 000	34 000 000	6 000 000		-
BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”	09 ноември 2010 г.	10 000 000	10 000 000	8 500 000	1 500 000		62.
BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските	31 януари 2011 г.	-	50 440 155	42 874 132	7 566 023		58 проектни предложения.

агломерации”						
BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”	26 януари 2011 г.	-	54 696 185	46 491 757	8 204 428	19 проектни предложения.
По операция 1.2 „Жилищна политика”						
BG161PO001/1.2-01/2011 Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”	18 юли 2011 г.	-	25 620 396	21 777 337	3 843 059	Конкретен бенефициент ДЖП Краен срок за кандидатстване 31 януари 2011 г.
BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”	30 август 2011 г.	-	8 006 374	6 805 418	1 200 956	Краен срок за кандидатстване 1 март 2011 г -
По операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска”						
BG161PO001/1.4-01/2007 „Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали”	15 декември 2007 г.	7 000 000	7 000 000	5 950 000	1 050 000	Конкретен бенефициент МВР
BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”	20 август 2008 г.	124 804 756	61 453 631	52 235 586	9 218 045	-
BG161PO001/1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”	13 октомври 2008 г.	12 383 820	6 046 231	5 139 296	906 935	-
BG161PO001/1.4-04/2009 „Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на	15 юли 2009 г.	4 864 900, 84	4 253 830	3 615 756	638 075	-

свлачища в градските агломерации ”						
BG161PO001/1.4-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”	25.09.2009 г.	56 342 176,84	55 660 430	47 311 366	8 349 065	-
BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”	01.07.2010 г.	21 176 471	21 856 975	18 578 429	3 278 546	-
BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”	04.08.2010 г.	10 992 778	10 992 778	9 343 859	1 648 916	36 проектни предложения
BG161PO001/1.4-08/2010 Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA	19.10.2010 г.	33 000 000	33 000 000	28 050 000	4 950 000	ЕИБ Холдинг фонд
По операция 1.5 „Системи за устойчив градски транспорт”						
BG161PO001/1.5-01/2010 ”Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас”	10.06.2010 г.	56 000 000	56 000 000	47 600 000	8 400 000	-
BG161PO001/1.5-02/2011 ” Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община”	04 февруари 2011 г.	-	50 000 000	42 500 000	7 500 000	1 проектно предложение
BG161PO001/1.5-03/2011 ” Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града”	15 ноември 2011 г.	-	104 127 475	88 508 354	15 619 121	Краен срок за кандидатстване 15 март 2012 г.

* Забележка: Колона “Нов общ бюджет” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.1.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Всички представени индикатори по приоритетни оси са в съответствие с ревизираната ОПРР приета с Решение на ЕК от 09.02.2011г.

Таблица 7. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо	
ПРИОРИТЕТНА ОС 1												
Индикатор за въздействие												
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни, kt) Ключов индикатор ⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽²⁾					0	
	Целева стойност	Н/П	Н/П	21 ⁽¹⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	56 ⁽¹⁾	56
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат												
Икономия на енергия от обновяване на страдите (MWh)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	17 789 ⁽³⁾					17 789	
	Целева стойност	Н/П	Н/П	44 400	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	189 000	189 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор ⁽⁴⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	8827	33 786					33786	
	Целева стойност	Н/П	Н/П	6 300	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10 000	10 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁵⁾					0	
	Целева стойност	Н/П	Н/П	200 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	600 000	600 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Население, облагодетелствано от обновените сгради (с изключение на образователни и здравни институции) (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	18 165	18 165	565 346 ⁽⁶⁾					565 346	
	Целева стойност	Н/П	Н/П	100 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	230 000	230 000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Деца, облагодетелствани от процеса на деинституционализация (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	800	800
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Използване на обществен градски транспорт (включително хора с увреждания) % Ключов индикатор ⁽⁷⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П		
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	5 ⁽⁷⁾	5
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт												
Проекти, подобряващи физическата среда, привлекателността на	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	2	7 ⁽⁹⁾					7	
	Целева стойност	Н/П	Н/П	80 ⁽⁸⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	200 ⁽⁸⁾	200
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
градовете и превенция на риска (бр.) Ключов индикатор ⁽⁸⁾											
Обновени многофамилни сгради и социални жилища (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20	20
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура на здравеопазването (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	32	32
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	29	101 ⁽¹⁰⁾					101
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45	45
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура в сферата на културата (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	2	20 ⁽¹¹⁾					20
	Целева стойност	Н/П	Н/П	35	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	90	90
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Подобрена инфраструктура в сферата на социалните услуги (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	8 ⁽¹²⁾					8
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Построени/реконструирани домове/центрове в резултат на деинституционализацията на децата	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П					Н/П
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10	10
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Разработени/изпълнени интегрирани планове за градско развитие (бр.)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽¹³⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	7	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	36	36
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

(1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 30. В Оперативната програма индикатора се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.

(2) Индикаторът ще бъде отчетен за 2015г. след приключване на съответните проекти по приоритетни оси 1 и 2 и отчитане на тяхното въздействие.

(3) Към 2011г. е постигната стойност по показателя съобразно приключили проекти по схема BG 161 PO 001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали” през 2009-2011г., като реалното въздействие от внедрените мерки за енергийна ефективност следва да се отчита поне 2 години след приключване на проектните дейности и изминали 2 отоплителни сезона.

(4) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 37 „Брой студенти, които извличат полза (Образование)».

(5) Към 2011 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключени договори и

следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.

(6) Отчетено е население облагодетелствано от обновените сгради за социална и културна инфраструктура.

(7) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 22 „Допълнително население, обслужвано с подобрен градски транспорт». В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващата целева стойност за 2015 г. е 90 000 души.

(8) Индикаторът съответства на два Ключови индикатора – Ключов индикатор № 31 „Брой на проектите за избягване на рискове» и Ключов индикатор № 39 „Брой на проекти за гарантиране на устойчивост и подобряване на привлекателността на градовете и големите градове». Съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015г. са за съответно 40 и 70 проекти за Ключов индикатор 31 и 40 и 130 проекти за Ключов индикатор 39.

(9) Към 2011г. са налице 4 приключили договора за превенция на риска и 1 приключил договор за подобряване на градската среда.

(10) Отчетени са брой сгради подобрена образователна инфраструктура от приключили проекти към 2011г.

(11) Отчетени са брой сгради подобрена културна инфраструктура от приключили проекти към 2011г.

(12) Отчетени са брой сгради подобрена социална инфраструктура от приключили проекти към 2011г.

(13) За 2011 г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор

3.1.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 8. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2011 - 31.12.2011г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
1. Устойчиво и интегрирано градско развитие	183 497 872,29	68 459 895,15	22 688 885,41

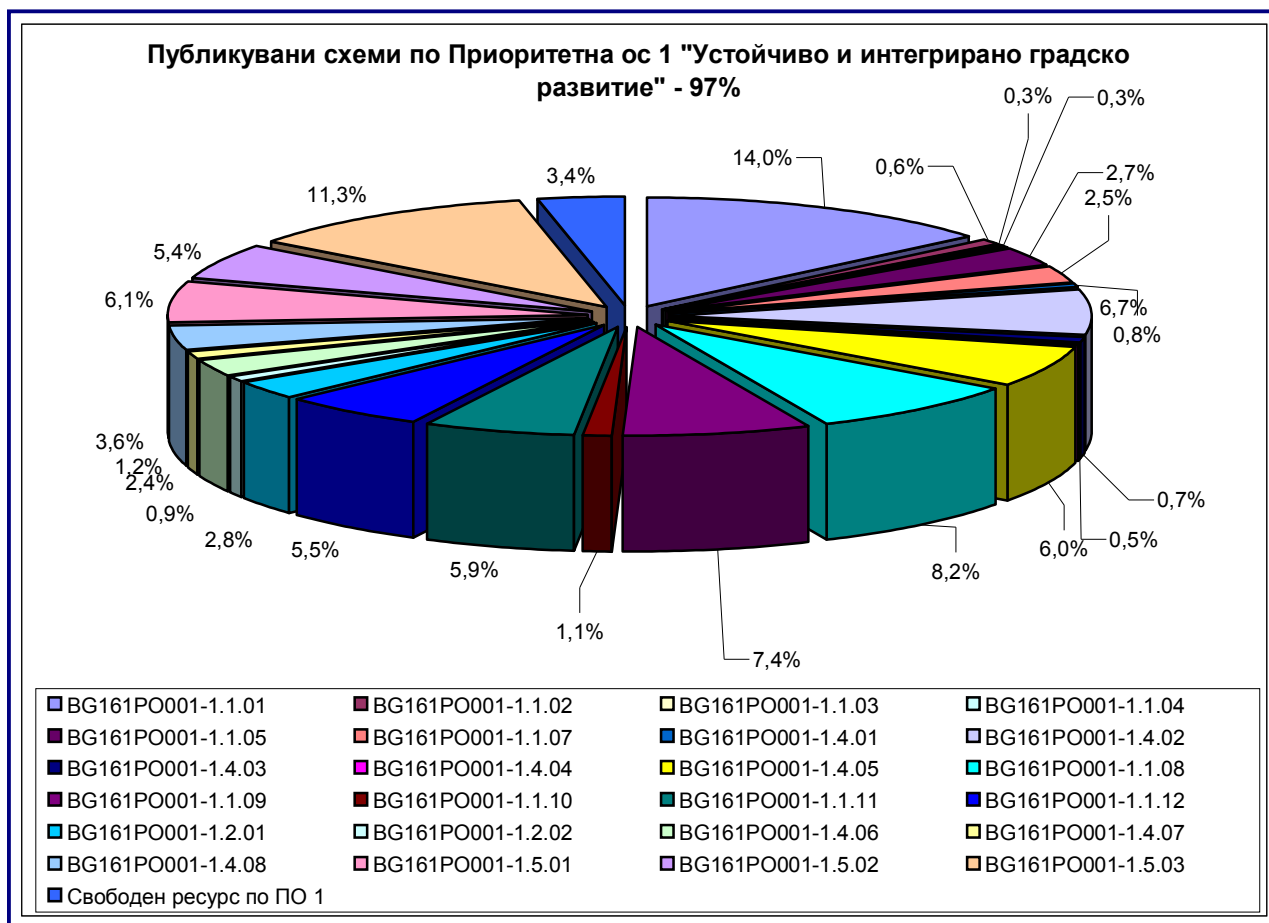
Стойност „договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2011 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2011 г.

3.1.2. Качествен анализ

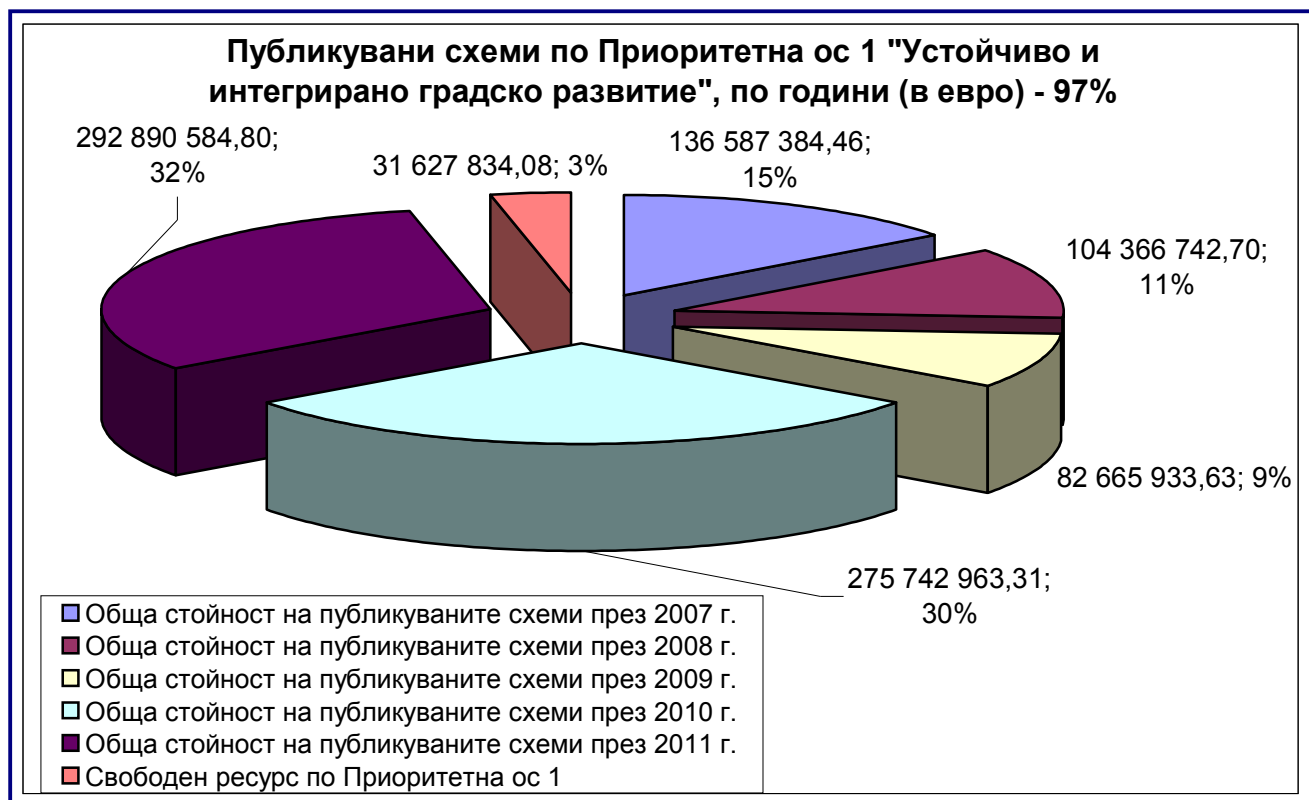
Приоритетна ос 1 е насочена към повишаване привлекателността и конкурентоспособността на градовете и градските територии, осигуряване на добро качество на живот и достъп до основни услуги, съблюдавайки принципите на Европейския съюз за равни възможности, включително и на хората в неравностойно положение.

Публикуваните покани по схеми за предоставяне на безвъзмездна помощ през отчетния период допринасят за изпълнението на тази цел създавайки възможност за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна и културна инфраструктура, съобразена с бъдещите нужди на населението в градските центрове и прилежащите им територии. В допълнение създават и условия за повишаване на сигурността за живота на населението чрез подобряване на физическата среда и превенция на риска.

От старта на оперативната програма до края на 2011 г. бяха публикувани общо 24 схеми с общ размер 892 253 608,90 евро или 97% от бюджета на приоритетната ос.

Забележка: В броя схеми не е отчетена схема BG161PO001/1.1-06/2008 „Подкрепа за обновяване и модернизация на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”, която бе прекратена. На нейно място бе публикувана през 2010 г. нова схема BG161PO001/1.1-08/2010 Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации.

РЕЗУЛТАТИ:

Операция 1.1 Социална инфраструктура

Операция 1.1 цели да осигури подходяща и рентабилна образователна, здравна, социална и културна инфраструктура, съобразена с бъдещите нужди на населението в градските центрове и прилежащите им територии.

- ***Схема BG161PO001/1.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”***

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на образователна, културна и социална инфраструктура, както и към осигуряването на социално включване и равен достъп на уязвимите групи от населението до общинската инфраструктура. Схемата бе публикувана през 2007г. чрез процедура на конкурентен подбор без краен срок за подаване на проектни предложения. Поради изчерпване на финансовия ресурс по схемата, през 2008г. бе прекратено набирането на проектни предложения. В резултат на освобождаване на финансов ресурс по сключените вече договори след провеждане на процедури по ЗОП и/или приключване изпълнението на проекти през 2010г. бяха сключени 9 договора по резервни проекти по Компонент 1 „Образователна инфраструктура”.

С Решение на Ръководителя на УО на ОПРР от 24.10.2011г. бяха заличени списъците с резервни проектни предложения, получили необходимия брой точки и класирани, но за които не достигаше финансов ресурс по схемата. Проектните предложения в чакащите листи и по трите компонента на схемата бяха подадени в периода януари-ноември 2008г. Голяма част от тях бяха разработени на база идейни проекти и/или архитектурни заснемания, което беше допустимо съгласно изискванията на Насоките за кандидатстване и нормативната уредба. Към 2011 година представените инвестиционни проекти не бяха съобразени с новите изменения в нормативната уредба по отношение внедряването на мерки за енергийна ефективност (*Наредба РД-16-1057 от 10.12.2009 г. за условията и реда за извършване на обследване за*

енергийна ефективност и сертифициране на сгради, издаване на сертификати за енергийни характеристики и категориите сертификати) и изискванията за достъпна архитектурна среда за хора с увреждания (*Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за преструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания, Наредба № 1 от 12 януари 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра*).

Финансирането на подобни проекти изисква актуализиране/доработване на инвестиционните проекти, с оглед спазване на актуалната нормативна уредба, в т.ч се налага и изготвяне на обследвания за енергийна ефективност на сгради. Опитът на УО показва, че липсата на готови технически/работни проекти към момента на сключване на договор за БФП забавя изключително изпълнението на проектите и същите не могат да приключат в рамките на допустимия съгласно Насоките за кандидатстване срок – 24 месеца. В повечето случаи разработването на технически/работен проект след подписване на договор води до недопустими промени в предвидените количества на отделните видове СМР или добавянето на нови количества/нови видове работи.

Практиката при финансирането на проекти от чакащите листи показва, че голяма част от бенефициентите вече са изпълнили частични строително-ремонтни работи, включително с целеви средства, което води до промяна в одобрените количествено-стойностни сметки и бюджетите по проектите, с оглед недопускане на двойно финансиране.

В допълнение, една от целите на плана за действие "Визия за деинституционализация на децата в Република България", приет от Министерски съвет на 24 февруари 2010г., е „*Да се затворят систематично всички класически институции за деца от интернатен тип в България, като се гарантира предоставянето за всяко дете на дългосрочно или краткосрочно настаняване в семеен тип грижа*". В същото време, в списъка на резервите по компонент 2 «Социална инфраструктура» бяха класирани проектни предложения, насочени към ремонт/реконструкция на домове за деца, лишени от родителски грижи и/или домове за деца с увреждания. Постигането на ангажиментите на правителството в сферата на деинституционализацията направи недопустимо финансирането на подобни проекти от резервната листа.

Към края на 2011г. общият брой на договорите по схемата бе 70, като общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ възлизаше на 128 365 385,84 евро.

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-03/2008 - Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали***

Конкретните цели на схемата са насочени към подобряване, обновяване и модернизирание на държавната социална инфраструктура в градските ареали, както и осигуряване на социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение, включително ромите. Схемата бе публикувана през 2008г. с конкретен бенефициент Агенция за социално подпомагане.

Дейностите, които се изпълняват в рамките на тази схема, са насочени към ремонт, реконструкция и обновяване на сградите/помещенията, в които са ситуирани Дирекциите "Социално подпомагане" към Агенцията за социално подпомагане; внедряване на мерки за енергийна ефективност и подобряване на достъпа за хора с увреждания до съответните сгради/помещения.

През отчетния период в рамките на определения краен срок 31 май 2011г. бяха подадени 19 проектни предложения. По време на оценката беше оттеглен 1 проектен фиш. С решение на ръководителя на УО на ОПРР бяха одобрени за финансиране 18 проектни предложения на

стойност на БФП - 2 483 021,72 евро или 89% от бюджета на схемата. В началото на 2012г. предстои да бъдат сключени договорите по схемата.

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	01.03.2008
Статус на схемата	Текуща
Краен срок за подаване на проектни фишове	31 май 2011
Бенефициент	Агенция за социално подпомагане
Предвидени финансови средства	2 802 231 евро
Подадени проектни фиша	19
Одобрени проектни фиша	18
Отхвърлени проектни фиша	-
Брой оценителни комисии	1

➤ ***Схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”***

Конкретните цели на схемата за безвъзмездна финансова помощ са насочени към подобряване, обновяване и модернизация на държавната културна инфраструктурата в управление на Министерство на културата, както и насърчаване на социалното включване и равния достъп на необлагодетелстваните групи от населението до държавната културна инфраструктура. Схемата предвижда подкрепа на проекти на стойности от 150 000 до 3 млн. евро насочени към ремонт, реконструкция, доставка на оборудване, енергийно обследване и одит, внедряване на мерки за енергийна ефективност и инсталации въз основа на ВЕИ за държавните културни институции – театри, опери, библиотеки, концертни зали, както и подобряване достъпа на социално-уязвимите групи от населението до тях. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на културата.

На 06.07.2011г. беше сключен 1 договор на обща стойност на безвъзмездна финансова помощ възлизаща на 335 134,32 евро за реконструкция и благоустрояване на базиликата „Света София” в Столична община. Чрез предвидените в проекта интервенции ще се подобри, обнови и модернизира археологическото ниво на базиликата. Ще се реализират мерки за въвеждане на ефективно художествено и музейно осветление, вентилационна система и комуникационно обзавеждане, с което ще се подобри атрактивността на националната културна ценност.

От общо сключени 16 договора по схемата, към 31.12.2011г. се изпълняваха 14 договора на обща стойност 10 409 887,42 евро или 41% от предвидения финансов ресурс. През 2011г. 2 договора за БФП бяха прекратени с двустранно споразумение между УО на ОПРР и МК с оглед освобождаване на достатъчен финансов ресурс за финансиране на проект „Национален музеен комплекс”.

Таблица 9. Информация за схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне
Статус на схемата	Текуща
Дата на обявяване	25 юни 2008 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	за 2008 година – 30 септември за 2009 година – 10 юли за 2010 година – от 1 до 31 март и от 1 до 30 декември за 2011 година – от 1 до 28 февруари и от 1 до 30 юни за 2012 година - 31 януари
Конкретен бенефициент	Министерство на културата
Предвидени средства в евро	14 711 712,16 евро
Предвидени средства в евро (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	25 377 735 евро
Брой оценителни комисии за 2011 г.	1
Брой подадени проектни фишове за 2011 г.	1
Брой одобрени проектни фишове	1
Брой отхвърлени проектни фишове	-
Брой сключени договори за 2011 г.	1
Обща стойност на сключените договори през 2011 г.	335 134,32 евро

Забележка: Данните посочват стойността на безвъзмездната финансова помощ съгласно оригиналните сключени договори.

Таблица 10: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-05/2008 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”

Подадени проекти	1
Брой сключени договори	1
Размер БФП на сключените договори в евро	335 134,32
Икономия на енергия от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура	0
Общ брой население, облагодетелствано от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура	1 200 000
Общ брой посетители, облагодетелствани от обновяване на сградите на държавна културна инфраструктура, в това число:	6 000
- хора с увреждания	230

- малцинства	120
Реконструирани/ ремонтирани/ обновени сгради на държавна културна инфраструктура	1

➤ **Схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”**

Схемата бе обявена през януари 2010г. с конкретен бенефициент Министерство на здравеопазването. Целите на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са да се подобри, обнови и модернизира държавната здравна инфраструктура в градските ареали в съответствие с *Концепцията за реструктуриране на болничната помощ на Република България за периода 2010-2017г.* и да се осигури социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение. Основен приоритет от Концепция за реструктуриране на болничната помощ на Република България е **подобряване на ранната диагностика, качеството и достъпа до онкологично лечение.**

През 2011г. приключи работата на оценителната комисия, сформирана през 2010г., за оценка на подадените Средносрочна рамкова инвестиционна програма и 6 проектни фиша. В рамките на крайния срок за подаване на проекти през 2011г., МЗ подаде нови 8 проектни фиша.

През отчетния период бяха одобрени 1 рамкова инвестиционна програма, въз основа на която се сключи рамково споразумение с МЗ на цялата стойност на схемата 75 660 233 евро и общо 14 проектни фиша. Сключени бяха 14 договора на обща стойност 71 936 718,71 евро или 95% от бюджета на схемата, в резултат на което:

- 13 държавни лечебни заведения, в управление на МЗ, получиха подкрепа за доставка на високотехнологично медицинско оборудване за ранна диагностика на онкологични заболявания и за лечение и диагностика на онкологични заболявания с национално значение.
- Ще бъдат реструктурирани 8 пилотни дома за медико-социални грижи за деца с оглед разкриване на иновативни интегрирани услуги за деинституционализация и превенция на изоставянето на деца от 0 до 3г., в съответствие с *Визията за деинституционализацията на децата в Р.България и Концепцията за реструктуриране на системата за болнична помощ на Р.България 2010-2017г.*

Проектните предложения задължително включваха комбинация от инвестиционен компонент (ремонт/реконструкция/мерки за енергийна ефективност) и доставка на оборудване, взаимосвързани помежду си, които да допринасят за трайното подобряване на съответната инфраструктура, включително създаването на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания.

Таблица 11. Информация за схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне
Статус на схемата	Текуща
Дата на обявяване	29.01.2010 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	за Компонент 1 и 3 - 31 март 2010 г., 30 септември 2010 г. и 31 януари 2011 г. за Компонент 2 - 31 януари 2011 г. и 15 март 2011 г.

Конкретен бенефициент	Министерство на здравеопазването
Предвидени средства в евро	75 660 233 евро
Брой оценителни комисии за 2011 г.	3 (от които 1, сформирана през 2010 г.)
Брой подадени проектни фиша за 2011 г.	1 средносрочна рамкова инвестиционна програма 7 фиша, подадени на 31.01.2011 г., 1 фиш, подаден на 15.03.2011 г.
Брой одобрени проектни фиша	14 (включително 6, подадени през 2010 г.)
Брой отхвърлени проектни фиша	-
Брой сключени договори за 2011 г.	14
Обща стойност на сключените договори през 2011 г.	71 936 718,71 евро

Таблица 12: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	24	4	4	2	3	5	5
Брой сключени договори	13	2	2	1	2	3	3
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	66 838 763,46	7 647 336,04	7 927 415,25	9 434 338,35	6 774 809,38	9 894 416,06	25 160 448,39
Реконструирани/ремонтирани/обновени сгради на държавни лечебни и здравни заведения	17,00	3,00	3,00	1,00	3,00	2,00	5,00
Икономия на енергия от обновяване на сградите (mW/h)	22 971,81	0,00	3 787,49	0,00	8 150,00	5 953,95	3 114,00
Брой пациенти, облагодетелствани от подобрената инфраструктура	412 824	70 000	56500	6000	61424	134000	84900
Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради	8 989 342	1 127 647	962396	2 000 000	943 772	1 048 008	2 907 519

Проект ДМСГД*	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	1						
Брой сключени договори	1						
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро*							
Брой преструктурирани ДМСГД	8	1	2	0	0	2	2
Икономия на енергия от обновяване на сградите (mW/h)*	4 197,38						
Общ брой деца, облагодетелствани от преструктуриране на ДМСГД*	406,00						

- деца с увреждания	263						
- малцинства	299						

*Индикаторът е общ по проекта „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г“ като сумата е обща и не е представена разбивка по райони.

➤ **Схема BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”**

Схемата бе обявена през ноември 2010г. с основна цел да се насърчи развитието, обновяването и обогатяване на културния живот чрез организиране и промотиране на културни събития като главен фактор за изграждане на идентичността и неповторимостта на населените места в градските ареали; да се създадат и развият нови и неконвенционални форми на културни изяви, които се основават на иновативни идеи и практики на представяне и промотиране на културни събития; да се създават условия за равен достъп до културата на граждани от различни социални и етнически групи, които да спомагат за тяхното включване в културните процеси. По схемата кандидатите трябваше да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране.

През отчетния период бяха депозиран общо 62 проектни предложения, като 2 от тях бяха получени извън крайния срок за кандидатстване. В резултат бяха оценени общо 60 проектни предложения, като 40 бяха одобрени за финансиране, а 15 сформираха списък с резервни проектни предложения, които са класирани, но не могат да бъдат финансирани поради изчерпване на финансовия ресурс по схемата. Бяха сключени 39 договора на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 9 819 137,60 евро. С една община не беше сключен договор, защото не беше представено решение на съответния общински съвет за поемане на допълнителния собствен принос по проекта.

Дейностите, които получиха подкрепа, включват: организиране и/или провеждане на иновативни културни събития и прилагане на добри практики, с цел обогатяване на културния живот и повишаване на привлекателността на населените места в агломерационните ареали и изграждане на местната идентичност; дейности за обществено осведомяване, промотиране и реклама на провежданите иновативни културни събития; дребномащабни инфраструктурни дейности, свързани с организацията и провеждането на иновативното културно събитие (изграждане на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания, реализация на дейности по благоустрояване и/или озеленяване на пространства, ремонт, реконструкция, обновяване на сгради, пряко свързани с изпълнение на иновативното културно събитие); осигуряване на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с организираните събития - закупуване на технически съоръжения и оборудване (сцени, ограждения, озвучителна, осветителна и видео техника, мултимедия, екрани и др.).

Таблица 13. Информация за схема BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Статус на схемата	С определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	09.11.2010 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	28.02.2011 г.

Допустими кандидати	86 общини в рамките на градските агломерационни ареали
Предвидени средства в евро	10 000 000 евро
Брой оценителни комисии за 2011 г.	1
Брой подадени проектни предложения за 2011 г.	62, вкл. 2 извън крайния срок
Брой одобрени проектни предложения	40
Брой одобрени проектни предложения, но не финансирани	15
Брой отхвърлени проектни предложения	5
Брой сключени договори за 2011 г.	39
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	9 819 137,60 евро

Таблица 14. Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-10/2010 „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	62	9	9	7	6	19	12
Брой сключени договори	39	2	9	7	3	13	5
Размер на БФП на сключените договори в евро	9 819 137,60	512 045,50	2 231 641,77	1 845 321,17	920 085,28	2 879 977,22	1 430 066,64
Въведени добри практики в областта на иновативните културни събития	306	22	74	58	8	108	36
% увеличение на удовлетвореността на жителите от културния живот на населеното място	2 293	90	558	386	215	767	277
% увеличение на финансиране/инвестиции в културата	1 765,39	26,02	241,70	261,72	393,00	454,75	388,20
Брой представители на социални и етнически групи включени в иновативните културни събития	54 264	2 003	10 691	5 460	8 700	20 785	6 625
Брой проведени иновативни културни събития	329	4	71	50	10	182	12

Брой участници (активни и пасивни) в иновативните културни събития	607 155	2 648	297 931	216 036	1 720	56 920	31 900
Брой посетители на иновативните културни събития	1 141 870	48 000	218 100	382 600	52 000	314 170	127 000

➤ **Схема BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”**

Схемата бе публикувана на 31 януари 2011г. с основна цел да осигури подходяща и ефективна общинска здравна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали. Финансовият ресурс на схемата възлизаше на 50 440 155 евро. Конкретни бенефициенти по схемата бяха общините, на територията на които се намират определените общински лечебни заведения съгласно т.3 и т.4 на Анекс 1 „Болници с възможност за финансиране от ЕК по ОПРР към Допълнението към Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ, одобрено от МС с Протокол № 31 от заседанието на МС на 1 септември 2010г., както следва:

По схемата бяха подадени общо 19 проектни предложения в определения срок – 12 август 2011г. Одобрени за финансиране бяха 18 проектни предложения на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 45 200 137,82 евро. Поради необходимостта от представяне на допълнително изисквана от оценителната комисия документация, оценката на едно проектно предложение продължи и през 2012г.

През 2012г. предстои да бъдат сключени договорите за БФП. Подкрепа получават 9 комплексни онкологични центъра и специализирани болници за онкологични заболявания, с наличен ресурс и потенциал за осигуряване на качествено медицинско обслужване по лечение и диагностика на онкологични заболявания, както и 9 големи общински болници с наличен ресурс и потенциал за осигуряване на качествено медицинско болнично обслужване по базисни медицински проблеми.

С предоставената безвъзмездна финансова помощ ще бъдат финансирани дейности за доставка на подходящо оборудване и строително-ремонтни работи за сградите/помещенията на общински лечебни заведения в съответствие с одобрените Национална здравна стратегия 2008-2013г. и Концепцията за реструктуриране на системата за болнична помощ на Република България за периода 2010-2017г., както и подобряване достъпа за хора с увреждания до и в изброените по-горе сгради, което ще допринесе за постигане на Приоритет 1: Подобряване на ранната диагностика, качеството и достъпа до онкологично лечение от Концепцията.

Инвестициите ще бъдат насочени към осигуряване на съвременно оборудване и свързаните с него ремонт и преустройство (привеждане на помещенията за инсталация на апаратурата към изискванията на производителите, медицинските стандарти и действащата нормативна уредба). Основанието за тази инвестиция е да се осигури ефективното функциониране на болниците и достъпът на населението до иновативна апаратура за диагностика и лечение без да се налага посещение в областна болница.

Таблица 15. Информация за схема BG161PO001/1.1-11/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне
----------------	------------------------------------

Дата на обявяване	31.01.2011 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	12.08.2011 г.
Конкретни бенефициенти	19 общини, на територията на които се намират определените общински лечебни заведения
Предвидени средства в евро	50 440 155 евро
Брой оценителни комисии за 2011г.	1
Брой подадени проектни предложения за 2011г.	19
Брой одобрени проектни предложения	18

➤ **Схема BG161PO001/1.1-12/2011 - Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск**

В Плана за действие за изпълнение на Национална стратегия «Визия за деинституционализацията на децата в Република България», приет от Министерски съвет на 24 ноември 2010 г. се предвижда разработването на голям брой социални услуги в България, които да заместят съществуващите 130 институции за деца. От съществено значение за качествено постигане на очакваните резултати е изграждането на подходяща инфраструктура, в която ще се предоставят разработените услуги в общността – *малки групови домове, защитени жилища и дневна грижа, преходни и наблюдавани жилища, центрове за детско и майчино здраве, за консултации и др.* За целта междуведомствената работна група за деинституционализация прие **Национална карта на резидентните грижи.**

На 26 януари 2011г. УО на ОПРР публикува схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в размер на 42 734 034 евро, насочена към изграждането на центрове за настаняване от семеен тип и защитени жилища. Конкретни бенефициенти по схемата са 62 общини, попадащи в обхвата на агломерационните ареали, съгласно Националната карта на резидентните грижи. С решение на КН на ОПРР размерът на схемата беше увеличен и достигна 54 696 185 евро, с оглед финансиране на проектите на всички 62 общини.

Съгласно изискванията на схемата, проектните предложения включват както интервенции за благоустрояване на прилежащото дворно пространство, така и доставка на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с предоставянето на съответните резидентни и социални услуги. Конкретните бенефициенти следва да създадат всички резидентни услуги съобразно броя на Центровете за настаняване от семеен тип и Защитени жилища, които са предвидени да се изградят на тяхната територия съгласно Националната карта на планираните резидентни услуги (общо 133 ЦНСТ и 27 защитени жилища).

Схемата беше обявена с 2 срока за подаване на проектни предложения – съответно до 30.06.2011г. и до 30.09.2011г. Впоследствие беше добавен нов – трети срок за кандидатстване – до 17.04.2012г.

В рамките на първия срок бяха подадени 26 проектни предложения, а в рамките на втория срок – 32 проектни предложения. Бяха одобрени всички 26 проектни предложения, подадени в рамките на първия срок и на 28.12.2011г. бяха сключени 24 договора, като общата стойност на предоставената безвъзмездната финансова помощ възлизаше на 15 189 242,69 евро. Два договора предстои да бъдат сключени в началото на 2012г. Към края на отчетния период

продължи да се осъществява оценката на проектните предложения, подадени в рамките на втория срок.

Таблица 16. Информация за схема BG161PO001/1.1-12/2011 “Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне на БФП
Дата на обявяване	26.01.2011 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	Етап 1 – 30 юни 2011 г. Етап 2 – 30 септември 2011 г. Етап 3 – 17 април 2012 г.
Допустими кандидати	62 общини, попадащи в градските агломерации
Предвидени средства в евро	54 696 185,00 евро
Брой оценителни комисии за 2011 г.	2 (от които 1 продължи работа и през 2012 г.)
Брой подадени проектни предложения за 2011 г.	58
Брой одобрени проектни предложения	26
Брой сключени договори за 2011 г.	24
Обща стойност на БФП по сключените договори през 2011 г.	15 189 242,69 евро

Таблица 17: Очаквани резултати от схема BG161PO001/1.1-12/2011 – “Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”

Брой деца с увреждания над 3 г., ползватели на подобрената социална инфраструктура	162,00 общо	75,00 СЗР	18,00 СЦР	21,00 СИР	7,00 ЮИР	29,00 ЮЦР	12,00 ЮЗР
Брой сключени договори	58	6	10	8	12	12	10
Икономия на енергия от ремонтирани/реконструирани жилища (MWh/година):	71,25	71,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Брой сключени договори за защитени жилища (MWh/година):	24	4	2	2	4	5	7
Брой сключени договори за защитени жилища (MWh/година):	15 189 242,69	3 539 062,70	2 131 534,44	1 179 808,57	2 723 791,43	2 218 441,79	3 539 062,70
Брой сключени договори за защитени жилища (MWh/година):	37,00	8,00	6,00	3,00	7,00	5,00	8,00
Брой сключени договори за защитени жилища (MWh/година):	37,00	8,00	6,00	3,00	7,00	5,00	8,00
Брой сключени договори за защитени жилища (MWh/година):							
Брой изградени/ремонтирани/реконструирани/обзаведени/оборудвани защитени жилища	8,00	5,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00
Брой деца и младежи с увреждания от Домове за деца с увреждания, ползватели на подобрената социална инфраструктура	370,00	71,00	54,00	15,00	97,00	35,00	98,00

Операция 1.2: Жилищна политика

Операция 1.2 цели да се осигурят по-добри условия на живот за гражданите и да се допринесе за социалната интеграция чрез повишаване на жизнения стандарт и общо подобряване на качеството на живот на градските общности от хора в неравностойно и уязвимо положение. Операцията цели социално развитие чрез активното участие на гражданите в подобряване на собствения им живот, чрез укрепване на партньорствата сред общностите, гражданското общество и публичната администрация. Освен преките придобивки като подобрени условия на живот чрез обновяване на съществуващите жилищни райони, се очаква жилищната политика да окаже положително влияние върху здравеопазването, сигурността, производителността и инвестициите на общностите и домакинствата.

➤ Схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”

Схемата бе публикувана 18 юли 2011г. и цели да се осигурят по-добри условия на живот за гражданите в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове и да се изпълнят мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради в 36 градски центрове. С Решение на КН на ОПРР за конкретен бенефициент по схемата беше определена Дирекция „Жилищна политика” в МРРБ, която е отговорна за прилагането на жилищната политика в Р.България. Собствениците на жилищни сгради се явяват крайни ползватели.

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по схемата възлиза на 25 620 396 евро. Всяка сграда/блок секция, която бъде одобрена за финансиране в рамките на проекта, може да получи безвъзмездна финансова помощ максимум до 50% от бюджета за реновиране на сградата, остатъкът следва да бъде осигурен от собствениците на многофамилната жилищна сграда със собствени и/или заемни средства. В бюджета за реновиране на сградата се включват разходи за строително-монтажни работи; разходи свързани със заснемания, технически и работни проекти и с оценка на съответствието на проектите; разходи за авторски и строителен надзор; разходи, свързани с въвеждането на обекта в експлоатация; разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи.

Всички останали разходи по проекта (разходи за информация и публичност; за одит на проекта; за техническо обследване; за обследване на енергийна ефективност; за широко-мощна кампания; за правни/нотариални услуги и други разходи за външни услуги по проекта) ще се финансират изцяло от безвъзмездната финансова помощ по проекта.

Крайният срок за подаване на проектно предложение от страна на Дирекция „Жилищна политика” е 31 януари 2012г. В рамките на проектното предложение конкретният бенефициент следва да представи детайлна методология за изпълнение на целия проект и реализиране процеса по обновяване на многофамилни жилищни сгради. В методологията ще се опишат критериите за допустимост на жилищните сгради, включително изисквания за минимален брой самостоятелни обекти в жилищните сгради; критериите и правилата за оценка на жилищни сгради; индикативен брой жилищни сгради/входове от сгради, които ще се финансират в рамките на проектното предложение; индикативни кв.м. РЗП; необходимите стъпки и действия, които следва да предприемат собствениците на жилищни сгради, за да получат финансиране, ако тези сгради отговарят на условията за допустимост; участниците и техните функции в процеса и др. Методологията следва да представи цялостната концепция/визия на конкретния бенефициент по реализация на процеса по обновяване на жилищните сгради.

Конкретният бенефициент следва да разработи образци на заявления/споразумения и други документи, необходими за реализиране на процеса по обновяване на всяка сграда, за която се

поиска финансиране в рамките на проекта. Конкретният бенефициент ще има ангажимент в рамките на проектното предложение да проведе широко-машабна кампания, която да запознае широката общественост с необходимите мерки, които следва да се предприемат от собствениците с оглед получаване на финансиране за енергийно обновяване на многофамилни жилищни сгради.

Дейностите, които ще получат подкрепа в рамките на проекта са:

- Извършване на обследвания за енергийна ефективност;
- Изпълнение на мерки за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради (топлинна изолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.), включващо следните под-дейности:
 - *подмяна на дограма (прозорци, врати, витрини и др.);*
 - *топлинна изолация на външни ограждащи елементи (външни стени, покриви, подове и др.);*
 - *основен ремонт, модернизация или подмяна на локални източници на топлина/котелни стопанства или прилежащите им съоръжения, собственост на ССО, вкл. смяна на горивната база при доказан енергоспестяващ и екологичен ефект,*
 - *изграждане на инсталации за оползотворяване на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) – слънчеви системи за осигуряване на енергия за собствени (битови) нужди, които не генерират приходи в процеса на експлоатация на съоръженията;*
 - *ремонт или подмяна на вътрешна отоплителна/охладителна/вентилационна инсталация, включително радиаторни термостатични вентили и разпределители в общите части на обекта на интервенция (жилищната сграда);*
 - *ремонт на електро инсталация в общите части и въвеждане на енергоспестяващо осветление в обекта на интервенция (жилищната сграда);*
 - *инсталиране на автоматизирани сградни системи за управление, в т.ч. балансиране, регулиране и др. на потреблението на топлинна и електрическа енергия към локалните източници, собственост на ССО в общите части на обекта на интервенция (жилищната сграда);*
 - *газифициране на сгради (вътрешна сградна разпределителна мрежа и котел/котли), при наличие на изградена до сградата разпределителна газопроводна мрежа;*
 - *съпътстващи строително-монтажни работи, свързани с изпълнението на мерките за енергийна ефективност и съответното възстановяване на общите части на обекта на интервенция (жилищната сграда) в резултат на изпълнените мерки с енергоспестяващ ефект.*

При предписана в обследването за енергийна ефективност мярка за енергийна ефективност *изолация на покрив* е допустимо ремонт и възстановяване на съществуващата покривна конструкция (скатен или плосък покрив), които включват дейности по възстановяване на конструкцията, покрития, обшивки, хидроизолация, водоотвеждаща система, мълниезащитна и заземителна инсталация.

Таблица 18. Информация за схема BG161PO001/1.2-01/2011 “Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне на БФП
Дата на обявяване	18.07.2011г.

Краен срок за подаване на проектно предложение	31 януари 2012г.
Конкретен бенефициент	Дирекция „Жилищна политика” в МРРБ
Предвидени средства в евро	25 620 396 евро

BG161PO001-1.2-03/2012 "Подкрепа за енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради", Фонд за жилищно обновяване

В рамките на посочената операция в периода септември-ноември 2011г. беше разработена схема за финансов инженеринг в размер на 6 405 099 евро. Схемата беше обявена на 16.11.2011г. като обществена поръчка за избор на Фонд за жилищно обновяване. Целта на Фонда за жилищно обновяване е да предоставя заеми и гаранции на сдружения на собствениците или на отделните собственици на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради за внедряване на мерки за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници. Тя е пряко свързана с изпълнението на Схема за безвъзмездна финансова помощ: BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради” и следва да подпомогне кандидатстващите за безвъзмездна финансова помощ сдружения на собствениците или на отделните собственици на самостоятелни обекти в многофамилни жилищни сгради да осигурят 50% от бюджета за реновиране на съответната сграда или блок секция. Срокът за изпълнение на услугата е 120 месеца (10 години), считано от датата на подписване на договора между Изпълнителя – Фонд за жилищно обновяване и Възложителя – ГД „Програмиране на регионалното развитие“. Услугата следва да бъде извършена на етапи, съгласно техническата спецификация:

- 4 871 223,36евро реално предоставени до 30.06.2015г. за проекти за обновяване на жилищни сгради, под формата на заеми или банкови гаранции по заеми;
- Възстановени на Възложителя най-малко 4 627 662,19 евро върнати заеми жилищно обновяване или освободени гаранции по заеми за жилищно обновяване.

Пълната документация за кандидатстване по обществена поръчка „Избор на Фонд за жилищно обновяване“ беше публикувана през месец ноември 2011г. на сайта на МРРБ с краен срок за подаване на оферти 16 януари 2012г.

- ***Схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”***

Схемата бе публикувана на 30 август 2011г. с общ размер 8 006 374 евро. Конкретни цели на схемата са да осигури съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение; да осигури социално включване, пространствена интеграция и равен достъп до адекватни жилищни условия за хора в неравностойно и уязвимо положение. Целите на схемата ще бъдат постигнати чрез обновяване и промяна на предназначението на съществуващи сгради, общинска собственост, както и ново строителство на жилища за целите на маргинализираните групи.

На национално ниво се осигурява интегриран подход чрез съвместна инициатива между два фонда - ЕФРР и ЕСФ, като освен изграждане на социални жилища по линия на ОПРР, следва да се създадат програми за квалификация и работа, подобряване на качеството на образование на децата, мерки за повишаване на степента на самоорганизация на хората от квартала и др. по линия на ОП „Развитие на човешките ресурси”.

С цел успешното изпълнение на инициативата беше създадена работна група под ръководството на министъра по управление на средствата от ЕС за изработване на концепция за интегрирани проекти за изграждане на жилища за групите в неравностойно положение и за изработване на механизъм за координация с други хоризонтални политики, финансирани със средства от ЕС. Основна задача на работната група беше да направи оценка и избор на проектни идеи с цел **създаване на пилотен модел** за осигуряване на съвременни социални жилища и за трайно и устойчиво решаване на проблемите в тази сфера.

Междуведомствената работна група определи 4 пилотни проекта – на общините Бургас, Видин, Девня и Дупница, както и 3 резервни – на общините Варна, Пещера и Тунджа (в случай на освобождаване на достатъчен финансов ресурс). Същите бяха определени като конкретни бенефициенти и съответно резерви по схемата. Крайният срок за подаване на проектни предложения е 1 март 2012 г.

По схемата кандидатите могат да участват самостоятелно или в асоциирано партньорство с НПО, работеща/и на местно ниво с уязвими, малцинствени, социално слаби групи и други групи в неравностойно положение. Асоциираното партньорство не трябва да бъде самоцел, а следва да води до по-ефективно разработване, управление и/или изпълнение на проекта.

Освен ремонт/реконструкция на съществуващ сграден фонд общинска собственост и изграждане на ново строителство върху терени 100% общинска собственост, допустими дейности по схемата са също така доставка на подходящо оборудване и обзавеждане, свързано с осигуряване на основни битови условия; подобряване достъпа за хора с увреждания до гореспоменатите сгради/помещения, мерки за благоустрояване на прилежащото околно пространство на новопостроените/обновени социални жилища и др.

Задължителни условия за дейностите по проектите са:

- Осигуряване на **интегриран подход - интервенциите по ОПРР трябва задължително да се допълват от дейности** за осигуряване на образование, заетост, здравеопазване, социално приобщаване на целевата група, имайки предвид възможностите, които се предоставят по ОПРЧР, програми за достъп до социални и здравни услуги и други (донорски, национални, местни) програми.
- **Анти-сегрегационен характер на интервенциите** - физическото местонахождение на жилищното строителство трябва да осигурява пространствена интеграция на представителите на маргинализираните общности като цяло и **да не допринася за тяхната сегрегация, изолация и изключване.**

Местонахождението/ята на новите/реконструирани социални жилища следва да е различно от съществуващите към момента обособени територии (квартали), характеризиращи се с лошо състояние на жилищния фонд и прилежащата инфраструктура, като интервенциите в жилищния фонд трябва да бъдат комбинирани с дейности по осигуряване на достъп до образование, заетост, здравеопазване и социални услуги за групите в неравностойно положение.

Допустима целева група за проектите по схемата следва да включват представители на поне 2 от посочените групи:

- Бездомни хора и/или такива, живеещи в много лоши битови условия;
- Родители с деца, вкл. непълнолетни родители, многодетни семейства, деца с влошено здраве и увреждания;
- Хора в риск от бедност и социално изключване.

Лицата от целевата група задължително следва да живеят/обитават жилищен фонд в лошо състояние и/или с лоша или липсваща инженерна инфраструктура (водопровод, канализация и др.) и да не притежават собственост върху недвижим имот.

В проектните си предложения общините следва ясно да посочат критериите за подбор на представителите на целевата група, които ще бъдат настанени в осигурените по проекта социални жилища; следва да представят ясна информация за задълженията, които представителите на целевата група ще поемат след настаняването им в осигурените по проекта социални жилища, както и правилата за наблюдение спазването на поетите задължения и ангажименти и санкции, в случай на неспазването им.

Представените проектни предложения следва да конкретизират одобрената проектна идея, описана във Формуляра на интегриран проект за осигуряване на съвременни социални жилища за маргинализирани групи, подаден по процедурата за идентифициране на интегрирани проекти за осигуряване на съвременни социални жилища за маргинализирани групи, организирана от Министерски съвет.

Таблица 19. Информация за схема BG161PO001/1.2-02/2011 „Подкрепа за осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други групи в неравностойно положение”

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне на БФП
Дата на обявяване	30.08.2011 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	1 март 2012 г.
Конкретни бенефициенти	общините Бургас, Видин, Девня и Дупница,
Предвидени средства в евро	8 006 374 евро

Операция 1.4: Подобряване на физическата среда и превенция на риска

Операция 1.4 цели да се повиши качеството на живот и съответните екологични условия, включително предотвратяване на рискове, както и подобряване на физическата среда на градските центрове и агломерации като част от по-широкообхватната стратегия за социално и екологично възраждане.

- *Схема BG161PO001/1.4-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”*

Схемата бе обявена през 2009г. Крайният срок за подаване на проектни предложения бе 08.02.2010г. Основна цел на схемата е да се подобри физическият аспект на градската среда в агломерационните ареали, да се създадат условия за интегриране на групите в неравностойно положение чрез подобряване на физическата и жизнената среда, включително и чрез подобряване на достъпа до административни и социални услуги, да се повиши безопасността и сигурността на градската среда. По схемата кандидатите трябваше да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране.

След освобождаване на финансов ресурс по схемата през 2011г. бяха подписани два договора по проекти от резервната листа на обща стойност на предоставената БФП 4 505 929,35 евро. Предоставените средства ще допринесат за: изграждане, рехабилитация, възстановяване на зони за обществен отдых, като паркове, зелени площи, детски площадки и др.; изграждане, реконструкция, рехабилитация на пешеходни алеи и тротоари, велосипедни пътеки и алеи,

рехабилитация и реконструкция на улични мрежи, въвеждане на енергоспестяващо улично осветление; създаване на достъпна архитектурна среда.

Таблица 20. Информация за схема BG161PO001/1.4-05/2009 „Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда”

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Статус на схемата	С определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	25.09.2009 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	08.02.2010 г.
Допустими кандидати	86 общини в градските агломерации (с изключение на общините, които имат сключен договор по ОПРР по схема BG161PO001/1.4-02/2008 „Подкрепа за подобряване на градската среда”)
Предвидени средства в евро	56 342 176,84 евро
Предвидени средства в евро (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	55 660 430 евро
Брой оценителни комисии за 2011 г.	-
Брой одобрени проектни предложения	-
Брой сключени договори за 2011 г.	2
Обща стойност на БФП по сключените договори през 2011 г.	4 505 929,35 евро

➤ **BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”**

Схемата бе публикувана през 2010г. и цели да се предпазят от наводнения селищата в общините от агломерационните ареали с цел намаляване на потенциалните неблагоприятни последици за човешкото здраве и околната среда; да се предотвратят процесите на ерозия на речното легло при реки, преминаващи през или в селища в агломерационните ареали; да се предотвратят процесите на ерозия и абразия на морския бряг в селищата в общините от агломерационните ареали. По схемата кандидатите трябваше да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране. Крайният срок за подаване на проектни предложения беше 31 ноември 2010г.

През 2011г. приключи работата на оценителната комисия, сформирана през 2010г. Бяха оценени всички 50 проектни предложения, подадени в рамките на крайния срок. Бяха одобрени за финансиране 41 проектни предложения. Още 2 проектни предложения също бяха класирани, но не бяха финансирани поради изчерпване на финансовите средства и формираха резервна листа по схемата.

На юни 2011г. бяха сключени 41 договора на обща стойност на БФП 20 835 677,45 евро.

Дейностите, които получиха подкрепа, включват: изграждане, реконструкция и ремонт на инфраструктура за предотвратяване на наводнения в населени места; изграждане, реконструкция и ремонт на инфраструктура за борба с ерозията на речните брегове; изграждане, реконструкция и ремонт на съоръжения за защита на морския бряг от ерозия и абразия и изграждане, реконструкция и ремонт на малки по обем преливници, ретензионни обеми, бентове, водоеми и др., които са част от инфраструктура за защита на населени места от наводнения.

Таблица 21. Информация за схема BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	01.07.2010 г.
Допустими кандидати	86 общини разположени в рамките на градските агломерационни ареали
Предвидени средства в евро	21 176 471 евро
Предвидени средства в евро (актуализиран бюджет на схемата)	21 856 975 евро
Краен срок за подаване на проектни предложения	30.11.2010 г.
Брой оценителни комисии за 2011 г.	1 (сформирана през 2010 г.)
Брой подадени проектни предложения за 2011 г.	-
Брой одобрени проектни предложения	41
Брой класирани, но нефинансирани проектни предложения	2
Брой отхвърлени проектни предложения	7
Брой сключени договори за 2011 г.	41
Обща стойност на БФП по сключените договори през 2011 г.	20 835 677,45 евро

Таблица 22. Очаквани резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.4-06/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	50	8	4	7	7	14	10
Брой сключени договори	41	8	1	7	5	10	10
Размер на безвъзмездната финансова помощ на	20 835 677,45	3 933 827,69	473 744,75	3 198 231,27	2 262 808,07	5 391 281,82	5 575 783,84

сключените договори в евро							
Население, облагодетелствано от изградената инфраструктура за предотвратяване на наводнения и/или брегова ерозия в селищата от общините от агломерационните ареали	967 156	251 394	3 330	156 087	134 713	94 192	327 440
Брой линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места	45 606,67	9 543,56	262,50	9 940,96	6 762,27	8 743,44	10 353,94
Дължина на защитени или възстановени брегове от ерозия	28 859,67	3 316,20	36,00	5 145,65	1 642,35	7 008,20	11 711,27
Дължина на изградени съоръжения за защита на морския бряг	1 650	0,00	0,00	0,00	1 650	0,00	0,00

➤ **Схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”**

Схемата беше публикувана през 2010г. с краен срок на кандидатстване 21.01.2011 г. Конкретни бенефициенти са 36-те общини, центрове на агломерационни ареали. Основната цел на схемата е изработване на интегрирани планове за градско развитие с времеви хоризонт до 2020г., насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в 36 града, центрове на агломерационни ареали. По схемата кандидатите трябваше да осигурят 5% задължителен собствен принос в рамките на 15% национално съфинансиране.

Конкретни цели са да се определят зони за въздействие, в рамките на 36-те града, центрове на агломерационни ареали, включващи система от взаимосвързани дейности, които целят трайно подобрене на икономическото, материалното, социалното и екологичното положение на градската зона и града като цяло; да се разработят интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за съответните зони, които да подпомогнат осъществяването на дългосрочна визия за развитието на града, чрез реализация на проекти в градски територии и/или подсистеми в неудовлетворително състояние, с негативни тенденции в развитието и/или с нереализиран потенциал, с привличане и координирано управление на разнородни инвестиции и подпомогнати от структурните фондове на ЕС; да се постигне синергия между действащи или в процес на актуализация стратегически планови документи за интегрирано устойчиво регионално и местно развитие, секторни политики, програмни документи и устройствени схеми, в рамките на определените зони за въздействие.

В зависимост от административния капацитет и потенциала на съответния град за развитие, ИПГВР могат да включат до три зони за въздействие, в смисъла на обособена градска територия с определено основно функционално предназначение, със сходни характеристики и състояние на физическата среда, социална и етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове. Допуска се определяне на зони за въздействие със смесено функционално предназначение, които съдържат публични функции с висока обществена значимост. Зоните за въздействие са обединени в три групи от следните типове:

Зона с преобладаващ социален характер е градска територия с преобладаващи жилищни функции. Признакът за интегрираност на тези зони е обхващане на проблемите на обитаването (функция обитаване), отчитайки комплексното състояние на жилищната среда – степента на изграденост и състоянието на техническа и социална инфраструктура (функция обслужване), качествата на жизнената среда.

Зони с потенциал за икономическо развитие са градски територии с преобладаващо предназначение за производствени и други бизнес дейности с функционални, средови характеристики и състояние на техническата инфраструктура, които не удовлетворяват инвестиционното търсене за развитие на съществуващите и на нови икономически дейности, както и свободни територии с такова предназначение, определено с устройствените планове.

Зони на публични функции с висока обществена значимост могат да бъдат – централна градска част, централни пешеходни зони и други зони с налична или възможна концентрация на функции с публичен характер с висока обществена значимост, зони с преобладаващ брой сгради с административни и обществени функции, както и наличие на сгради – недвижими културни ценности. Признакът за интегрираност при този вид зони е обхващането на широк набор от проблеми, свързани с физическите и експлоатационни характеристики на публична среда, и тяхното отстраняване (инженерни мрежи, благоустрояване, озеленяване, обзавеждане, както и създаване условия за изграждане на други обекти, финансирани от други източници, но част от комплексната интервенция), ефектът от което ще засяга цялата или значителни части от градското население по отношение качеството на живот, екологическите и естетическите качества на жизнената среда, привлекателността на града и условията да стимулиране на икономическия растеж.

В рамките на крайния срок бяха подадени 36 проектни предложения, като всички от тях бяха одобрени. На 23 юни 2011г. бяха сключени всички 36 договора на обща стойност на предоставената БФП 10 876 032,17 евро.

Таблица 23. Информация за схема BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	04.08.2010 г.
Допустими кандидати	36 общини центрове на агломерационните ареали
Предвидени средства в евро	10 992 778 евро
Краен срок за подаване на проектни предложения	21.01.2011г.
Брой подадени проектни предложения	36
Брой сформирани комисии	1
Брой одобрени проектни предложения	36
Брой сключени договори за 2011 г.	36
Обща стойност на БФП по сключените договори през 2011 г.	10 876 032,17 евро

Таблица 24. Очаквани резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/1.4-07/2010 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	36	6	6	4	5	8	7
Брой сключени договори	36	6	6	4	5	8	7
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	21 271 669,99	3 477 364,00	3 481 829,00	2 499 251,99	3 461 780,00	4 443 857,00	3 907 588,00
Разработени интегрирани планове за градско развитие	36	6	6	4	5	8	7

➤ **BG161PO001/1.4-08/2010 Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA**

През отчетния период беше постигнат напредък в прилагането на инициативата JESSICA. През януари 2011г. Европейската инвестиционна банка изготви проект на Покана за заявяване на интерес от Фондове за градско развитие. Поканата беше разгледана на второто заседание на Инвестиционния съвет през февруари 2011г. С писмена процедура през март 2011г. беше утвърден окончателен вариант на Поканата, график, задание, критерии за възлагане и подбор на ФГР и структурата на Лотовете – Лот 1 (София) и Лот 2 (6-те големи града: Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен). През месец март 2011 г. критериите за подбор бяха одобрени и от Комитета за наблюдение.

Поканата за заявяване на интерес беше публикувана в Официален вестник на ЕС на 31.03.2011г. След изтичане на срока за подаване на оферти, бяха получени общо 5 оферти от трима кандидати по двата лота. След проведена оценка от ЕИБ през месец юни 2011г., бяха класирани съответно един кандидат за Лот 2 и двама от общо тримата кандидати за Лот 1. Резултатите от Оценителната комисия бяха представени от ЕИБ на проведено на 20 юни 2011г. заседание на Инвестиционния съвет.

С писмена процедура на Инвестиционния съвет, ЕИБ получи разрешение да стартира преговори по сключване на Оперативно споразумение по Лот 2 с класирания на първо място кандидат и в зависимост от преговорите по-късно да бъде взето решение и по отношение на Лот 1. ЕИБ проведе преговори за сключване на Оперативно споразумение с кандидата за Лот 2 – консорциум с водещ партньор Сосиете Женерал Експресбанк. На 28 декември 2011г. ЕИБ и консорциум с водещ партньор Сосиете Женерал Експресбанк сключиха Оперативно споразумение за Лот 2 (6-те големи града).

В края на месец август 2011г., съгласно вътрешните правила на ЕИБ бе избран консултант за изготвяне на проект за пре-нотификация на схема за държавна помощ и концептуален доклад. .. През декември 2011г. бе представен от консултанта окончателният проект на пре-нотификацията и концептуалният доклад.

Към доклада прилагаме мониторингови таблици за изпълнението на JESSICA.

Операция 1.5 Системи за устойчив градски транспорт

Целта на операцията е да осигури достъпност и сближаване чрез ефикасни и устойчиви градски транспортни системи.

➤ **Схема BG161PO001/1.5-01/2010 "Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас"**

Схемата беше публикувана през юни 2010г. с конкретен бенефициент община Бургас. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР беше подписан на 26 ноември 2010 г., с продължителност 36 месеца и обща стойност 67 071 840 евро, от които 55 998 279 евро БФП по линия на ОПРР и 11 073 561 евро - съфинансиране от бенефициента. На 19 октомври 2010 г. проектът беше изпратен за одобрение от ЕК през системата SFC2007 под номер ССИ No 2010BG161PR003.

На 10.01.2011 г. с вх. № 99-00-6 бяха получени официално коментари на ЕК (Ref. Ares(2010)985556 - 22/12/2010). В тази връзка УО проведе комуникация с конкретния бенефициент Община Бургас, с оглед изготвяне на отговори по поисканата информация по въпросите.

Във връзка с повдигнатия от ЕК въпрос относно допустимостта на ДДС по проекти, генериращи приходи, УО на ОПРР проведе кореспонденция с Министерство на финансите. На 23.02.2011 г. с изх. № 99-00-6-1028 отговорите по повдигнатите въпроси бяха изпратени до ЕК.

На 31.03.2011 г. с входящ № 99-00-10/1/ община Бургас официално подаде в УО на ОПРР ревизиран пакет документи. Ревизираният формуляр за кандидатстване с придружителните документи беше одобрен от УО на ОПРР на 02.05.2011г. и на 12.05.2011 г. беше получен официално в ЕК през системата SFC2007.

С Решение на Европейската комисия С(2011)5988 от 16.08.2011 г. беше одобрен **първият голям проект** по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 - проект 2010BG161PR003 **"Интегриран градски транспорт на Бургас"** (номер на проект по ОПРР BG161PO001-1.5.01-0001). Общата стойност по проекта възлиза на 67 071 840 евро, от които 51 816 427 евро представляват безвъзмездна финансова помощ по линия на ОПРР, а останалите 15 255 413 евро - съфинансиране от бенефициента.

Целта на проекта е модернизиранието на системата на обществения транспорт в Бургас. Компонентите на проекта включват закупуване на 28 съчленени автобуса с дизелови двигатели и 39 несъчленени автобуса, въвеждане на маршрут с „бързи автобусни ленти“, изграждане и обновяване на централна автогара, разширяване на автобусно депо, изграждане на велосипедни алеи и пешеходни надлези, прилагане на интегрирана електронна система за таксуване и система за информиране на пътниците на спирките и в автобусите, въвеждане на интегриран център за управление и контрол на пътното движение и система за видеонаблюдение, модернизиранието на системата за светлинна сигнализация с предоставяне на предимство на обществения транспорт, подобряване на достъпността на автобусните спирки и подобряване на пешеходните пътеки.

➤ **Схема BG161PO001/1.5-02/2011 "Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община"**

Схемата беше публикувана на 04.02.2011г. с основна цел развитието на устойчива и интегрирана система за градски транспорт в Столична община, допринасяща за подобряване на жизнените и екологични условия. Крайният срок за подаване на проектно предложение беше 3 юни 2011г.

През 2011г. Управляващият орган на ОПРР одобри **втория голям проект** по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 - проект BG161PO001-1.5.02-0001 **„Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община"** с конкретен бенефициент Столична община. Проектът беше изготвен с подкрепата на JASPERS. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР беше подписан на 23 август 2011 г. Общият размер

на проекта възлиза на 62 624 478 евро, от които размерът на предоставената БФП по ОПРР възлиза на 50 млн.евро и 12 624 478 евро собствен принос на Столична община.

На 26 юли 2011 г. проектът беше изпратен за одобрение от ЕК през системата SFC2007 под номер ССI No.2011BG161PR005. С писмо Ares(2011)838780-01/08/2011 беше потвърдено, че представените документи отговарят на чл. 40 на Регламента (ЕС) No 1083/2006. и се считат за допустими, с което стартира процедурата по одобряване на проекта от страна на ЕК.

С писмо Ares (2011)1171750-03/11/2011 бяха получени коментари от страна на ЕК по представената апликационна форма. В тази връзка УО на ОПРР проведе комуникация с конкретния бенефициент Столична Община, с оглед изготвяне на отговори по поисканата информация по въпросите.

Проектът предвижда набор от мерки за **подобряване качеството на обществения транспорт и насърчаване на екологично чист градски транспорт.**

Проектът включва 6 компонента:

- **Интелигентна система за контрол на трафика:** предвижда строително-монтажни работи и инсталиране на оборудване за осигуряване на предимство на средствата на градския транспорт на **20 ключови кръстовища** в Столицата. Ще бъдат изпълнени СМР на 7 от кръстовищата (по бул. България, бул. Евлоги Георгиев, бул. Пенчо Славейков)
- **Електронни информационни табла:** ще бъдат поставени **600** нови електронни информационни табла с дистанционно управление на натоварени спирки на градския транспорт, осигуряващи **визуална и аудио информация** за пътниците в реално време: тип превозно средство, номер на линията, време на пристигане на превозното средство на спирката, актуално време.
- **Нови тролейбуси:** предвижда се закупуването на **50** съчленени нископодови тролейбуси с минимален капацитет 160 пътници, които ще оперират по линиите 1, 2, 5 и 9.
- **Нова трамвайна линия от Семинарията до Дървеница:** включва изграждане на нова трамвайна линия с дължина 2,8 км от кръстовището на ул. Стоян Михайловски и бул. Пейо Яворов до кръстовището на бул. Св. Климент Охридски и бул. Г. М. Димитров и реконструкция на трамвайна линия с дължина 1,8 км. по продължението на бул. Св. Климент Охридски до обръщалото на Дървеница. В резултат на новата трамвайна линия ще бъдат реорганизирани автобусните линии в района и ще бъде закрыта трамвайна линия 18.

За поддръжка на контактната мрежа по всички електрифицирани транспортни линии в Столицата се предвижда **закупуването на специализиран автомобил.**

- **Модернизация на трамвайната линия по бул. България:** включва реконструкцията на пероните, ремонт на прилежащите подлези, монтиране на спиркови навеси, електронни информационни табла и електрозахранване и пълна подмяна на релсовия път и ККМ (с нова контактна мрежа и стълбове)
- **Маркетингово и правно проучване за навеси на обществения транспорт:** тъй като поставянето на навеси по спирките на градския транспорт има потенциал за генериране на приходи се счита за по-целесъобразно да се използват други начини за финансирането им вместо безвъзмездна помощ. В тази връзка в рамките на проекта ще се извърши анализ на възможностите и условията за отдаване правото за монтаж, експлоатация и поддръжка на навесите на спирките на градския транспорт.

Таблица 25. Информация за схема BG161PO001/1.5-02/2011 "Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община"

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне, голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент № 1083/2006 г.
Дата на обявяване	04.02.2011 г.
Краен срок за кандидатстване	03.06.2011 г.
Конкретен бенефициент	Столична община
Предвидени средства в евро	50 000 000 евро
Подадени проектни предложения	1
Одобрени проектни предложения	1
Брой оценителни комисии	1
Брой сключени договори през 2011г.	1
Обща стойност на БФП по сключения договор през 2011г.	50 000 000 евро

➤ **Схема BG161PO001/1.5-03/2011 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града”**

Схемата беше публикувана на 15.11.2011г. с основна цел развитието на устойчиви и интегрирани системи за градски транспорт в петте големи града на България (Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора и Плевен), допринасящи за подобряване на жизнените и екологични условия. Общият размер на схемата възлиза на 104 127 475 евро, като в Изискванията за кандидатстване по схемата са определени максималните размери на БФП по проектите на отделните конкретни бенефициенти. Крайният срок за подаване на проектни предложения е 15 март 2012г.

Конкретни цели на схемата са:

- Създаване на по-ефективен и бърз масов градски обществен транспорт с по-малко потребление на енергия;
- Изграждане на по-достъпна вторична инфраструктура на обществените транспортни мрежи и въвеждане на природосъобразни видове градски транспорт;
- Повишаване на привлекателността и степента на използване на масовия градски обществен транспорт;
- Подобряване на функционалността на града и подобряване на мобилността на населението
- Намаляване на задръстванията и повишаване на възможностите на градския транспорт
- Осигуряване на социално включване и равен достъп на групите в неравностойно положение.

Таблица 26. Информация за схема BG161PO001/1.5-03/2011 "Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града"

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне (за Община Варна - голям проект по смисъла на чл. 39 от Регламент № 1083/2006 г.)
Дата на обявяване	15.11.2011г.
Краен срок за кандидатстване	15.03.2012г.
Конкретни бенефициенти	Общини Пловдив, Варна, Русе, Стара Загора и Плевен
Предвидени средства в евро	104 127 475 евро

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2011г. по Приоритетна ос 1 е 354, сключени през 2008, 2009 г., 2010 и 2011г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/1.1-01/2007	Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	64
BG161PO001/1.1-02/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали.	7
BG161PO001/1.1-03/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна социална инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	2
BG161PO001/1.1-04/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна инфраструктура на бюрата по труда, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали.	8
BG161PO001/1.1-05/2008	Подкрепа за осигуряване на подходяща и ефективна държавна културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали	14
BG161PO001/1.1-07/2009	Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна инфраструктура на висшите училища в градските агломерации	13
BG161PO001/1.1-08/2010	Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавни лечебни и здравни заведения в градските агломерации	14
BG161PO001/1.1-09/2010	Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинска образователна инфраструктура в градските агломерации	23
BG161PO001/1.1-10/2010	Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития	39

BG161PO001/1.1-11/2011	Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации	24
BG161PO001-1.2-03/2012	Подкрепа за създаване на инструмент за финансов инженеринг - Фонд за жилищно обновяване	1
BG161PO001/1.4-01/2007	Подкрепа за ограничаване и предотвратяване на рисковете и щетите при пожари в градските агломерационни ареали	1
BG161PO001/1.4-02/2008	Подкрепа за подобряване на градската среда	18
BG161PO001/1.4-03/2008	Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации	13
BG161PO001/1.4-04/2009	Подкрепа за дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации	11
BG161PO001/1.4-05/2009	Подкрепа за интегрирано и устойчиво развитие чрез подобряване на градската среда	23
BG161PO001/1.4-06/2010	Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в градските агломерации	41
BG161PO001/1.4-07/2010	Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие	36
BG161PO001/1.4-08/2010	Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони JESSICA	2
BG161PO001/1.5-01/2010	Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас	1
BG161PO001/1.5-02/2011	Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община	1

За наблюдение на изпълнението бяха извършени общо 246 проверки на място, от които 95 броя по Годишен план за проверки на място и 151 внезапни проверки на място.

➤ Прекратени договори

През отчетния период бяха прекратени 5 договора за безвъзмездна финансова помощ, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Русе	BG161PO001/1.1-01/2007/057	02.03.2011 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради невъзможност за изпълнение на дейностите по проекта предвид закъснение в изпълнението им, породено от необходимостта от извършване на допълнителни съпътстващи дейности,

			необходими за подsigуряване на основните дейности по проекта. В допълнение се наблюдава и закъснение при провеждане на обществените поръчки и последващо обжалване.
Министерство на културата	BG161PO001/1.1-05/2008/001-2	29.06.2011 г.	Двата договора са прекратени по искане на бенефициента във връзка с решение за включване в Средносрочната рамкова инвестиционна програма на нов проект, имащ за цел да обедини част от функциите на двата обекта с оглед осигуряване на цялостно решение за обновяване и модернизация на културен обект.
Министерство на културата	BG161PO001/1.1-05/2008/001-8	15.04.2011 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради невъзможност за изпълнение на дейностите по проекта съгласно предвижданията предвид възникнали административни проблеми и необходимост от извършване на допълнително проектиране.
Агенция по заетостта	BG161PO001/1.1-04/2008/001-3	07.11.2011 г.	Договорът е прекратен в ИСУН с дата 21.07.2011г. поради изтичане на срока му на 26.06.2011г., без да са реализирани основните дейности по проекта и без да е подаден окончателен технически доклад/финансов отчет.
Министерство на образованието, младежта и науката	BG161PO001/1.1-02/2008/001-2	21.07.2011 г.	

➤ Приключили проекти

През отчетения период са приключени **20 проекта** по схема BG 161 PO 001/1.1.-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна, социална и културна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали”. Отчетените резултати по тези проекти са:

№	Индикатор	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновените сгради от подобрената образователна инфраструктура	1 337 749 души
2	Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	72 сгради
3	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	11 430 души

4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства,облагодетелствани от проектните резултати	7 104 души
5	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.)	24 959 ученици

В допълнение, през отчетения период са приключени **2 проекта** по схема BG161PO001-1.4-03/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища в градските агломерации”, в резултат на които са постигнати следните индикатори:

№	Индикатор	Отчетена стойност
1	Дължина на пътните отсечки, спасени от компрометиране и превръщане в неизползваеми вследствие на укрепване и стабилизиране на свлачището	1,986 километра
2	Площ на свлачище	8 769,00 кв. метра
3	Население облагодетелствано от интервенцията	257 931 души

➤ **Подкрепа за полюсите на растеж – 7-те големи града (София, Пловдив, Варна, Русе, Бургас, Стара Загора и Плевен)**

В таблицата по-долу е посочена информацията относно поетите в оперативната програма ангажименти за индикативно разпределение на средствата по Приоритетна ос 1 «Устойчиво и интегрирано градско развитие», отчитайки пренасочения финансов ресурс и постигнатия през отчетния период напредък.

Таблица 27: Информация за разпределение на финансовия ресурс за подкрепа на 7-те големи града*

Общини	Индикативно разпределение* (евро)	Постигнато разпределение <u>без колона 7</u> (4+5+6) (евро)	Сключени договори, включително с конкретните бенефициенти (евро)	Средства, предвидени в рамковите програми на конкретните бенефициенти (МЗ, МК, АСП) (евро)	Средства по предстоящи схеми (евро)	Средства по предстоящи схеми, за които няма предварително индикативно разпределение, (евро)
1	2	3	4	5	6	7
Столична община	120 000 000		115 909 595	15 500 000	11 634 389 (деинституционализация)	32 025 495 (жилищна политика)
ОБЩО Столична община	120 000 000	143 043 984	115 909 595	15 500 000	11 634 389	34 288 382 (остатък по текущи схеми – за трета градска среда)
ОБЩО 6-те големи общини (Пловдив, Варна,	300 000 000		182 702 650	3 700 000	104 127 475 (градски транспорт) 4 183 573,00 (градски транспорт)	

Бургас, Русе, Плевен, Стара Загора					Бургас остатък) 4 286 230 (деинституционализ ация) 2 295 701 (социални жилища)	
ОБЩО 6 големи общини	300 000 000	301 295 629	182 702 650	3 700 000	114 892 979	
ОБЩО 29 общини в обхвата на агломерациит е на София и 6-те големи града	110 000 000		90 142 660		2 100 514 (деинституционализ ация) 831 361 (социални жилища)	
ОБЩО 29 общини:	110 000 000	93 074 535	90 142 660	0	2 931 875	
ОБЩО 50 общини извън обхвата на София и 6-те големи града	393 000 000		295 604 316	140 000	18 972 560 (деинституционализ ация) 4 555 099 (социални жилища)	
ОБЩО 50 общини:	393 000 000	319 271 975	295 604 316	140 000	23 527 659	
ОБЩО 86 общини:	923 000 000	856 686 123	684 359 221	19 340 000	152 986 902	66 313 877

* Индикативното разпределение отразява решенията на КН, взети през 2011г. за пренасочване на средства между операции и/или между приоритетни оси и ще бъде отразено в предстоящата ревизия на оперативната програма, която ще бъде изпратена за одобрение от ЕК в началото на 2012г.

➤ Подкрепа за устойчив градски транспорт в рамките на инициативата JASPERS

▪ Проект за подкрепа на градския транспорт на Столична община

Консултантът АРУП, избран по Рамков договор от страна на JASPERS, продължи да подпомага Столична община при финализиране на апликационната форма и пакета документи за голям проект по смисъла чл.39 на Регламент № 1083/2006. Провеждаха се регулярни срещи с представителите на общината с оглед обсъждане и посещаване на място на отделните компоненти, предложени за включване в проекта, в резултат на което проектното предложение беше подадено от страна на Столична община 15 дни преди крайния срок по схема BG161PO001/1.5-02/2011 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община”.

▪ Проект „Звено за подкрепа на Управляващия орган на ОПРР”

Звеното за управление на проектите за интегриран градски транспорт, създадено в УО на ОПРР с оглед управление и администриране на цялостния процес, със съдействието на консултантска помощ, избрана по рамков договор от страна на JASPERS, продължи да подпомага седемте големи града на България при подготовката и изпълнението на проектите

по операция 1.5. През месец октомври 2011г. консултанската помощ беше удължена с допълнителни 10 месеца.

Представителите на УО съвместно с консултантския екип на JASPERS посещаваха градовете на място, където се провеждаха срещи по напредъка. Същевременно, се посещаваха на място и предложените компоненти на проектите (напр. тролейбусни депа, автобусни автогари, разширение на тролейбусна мрежа).

В допълнение, УО регулярно провеждаше координационни съвместни срещи с представителите на седемте града, като през 2011г. всеки град беше домакин на ротационен принцип. На срещите се докладваше напредъкът по изпълнение на проектите.

3.1.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

➤ През 2011г. продължи изпълнението на проекти по схеми обявени през 2007г., при които бе допустимо кандидатстването с идейни инвестиционни проекти – това доведе до необходимост от промени в КСС в резултат на последващо разработване на технически/работни проекти, водещи до анексиране на съответните договори за безвъзмездна финансова помощ. УО извърши промени във видовете и количествата строителни и монтажни дейности по обектите на интервенция, съгласно утвърдените процедури.

3.2. Приоритетна ос 2 Регионална и местна достъпност

Съгласно одобрената на 9 февруари 2011г. от ЕК първа ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **400 318 689 евро**, от които **340 270 886 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **25%** от бюджета на ОПРР.

В съответствие с решенията на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или между приоритетни оси, финансовият ресурс на приоритетна ос 2 е актуализиран и възлиза на **338 309 627 евро**, от които **287 563 183 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява 21% от бюджета на програмата.

3.2.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

В рамките на приоритетна ос 2 бе обявена 1 покана за набиране на проектни предложения с конкретен бенефициент Изпълнителна агенция „Електронни и съобщителни мрежи и информационни системи” по операция 2.2 „Информационна и комуникационна мрежа– схема BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”, с което беше постигнато 100% покритие на приоритетната ос.

Таблица 28. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Нов общ бюджет*, евро	Съфинансиране от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2011 - 31.12.2011
По операция 2.1.						
BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"	1 ноември 2007 г.	256 203 961	256 203 961	217 773 367	38 430 594	15 проектни фиша Конкретен бенефициент АПИ
BG161PO001/2.1-	14 ноември	64 050 991	59 557 206	50 623 625	8 933 581	Процедурата

02/2007 "Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа"	2007 г.						по приемане на проекти е прекратена
BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”	01 декември 2011 г.	-	20 015 934	17 013 544	3 002 390		Краен срок за подаване на проектно предложение 19 април 2012 г.
BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия”	15.11.2010 г.	6 000 000	2 532 526	2 152 647	379 879		1 Конкретен бенефициент МИЕТ

* Забележка: Колона "Нов общ бюджет" отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.2.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 29. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 2											
Индикатор за въздействие											
Намаляване на емисиите на парникови газове (CO ₂ и еквивалентни, kt) Ключов индикатор⁽¹⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽²⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	4	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	39 ⁽¹⁾	39
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Стойност на спестено време в евро/год. в резултат от реконструиран и пътища за пътници и товари Ключов индикатор⁽³⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁴⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	46000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	208000	208000
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Допълнително население, обхванато от широколентов достъп Ключов индикатор⁽⁵⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁶⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	14% ⁽⁵⁾	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	20% ⁽⁵⁾	20%
	Базова стойност	10.6%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Увеличаване на трафика на пътници и	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁷⁾					0
	Целева	Н/П	Н/П	10%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	27%	27%

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
товари по рехабилитирани пътища (база 2006 г.)	стойност										
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Изградена ИКТ мрежа	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁸⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	150	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500	500
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Изградена газопроводна инфраструктура със съседни страни на територията на България (км)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	50	50
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
км реконструиран и пътища Ключов индикатор	Постигната стойност	Н/П	Н/П	12,2	128,18	161,19 ⁽⁹⁾					161,19
	Целева стойност	Н/П	Н/П	500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1300	1300
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой на проектите (път, ИКТ, газ)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	2	15	20 ⁽¹⁰⁾					20
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70	70
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

- (1) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 30. В Оперативната програма индикатора се измерва на ниво Приоритетна ос 1 и Приоритетна ос 2. В системата SFC целевите стойности за 2009 и 2015 г. са въведени кумулативно на програмно ниво.
- (2) За 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като въздействието от подобрената пътна инфраструктура следва да се отчете поне 2 години след приключване на проектите в рамките на схемите за безвъзмездна финансова помощ
- (3) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 20 „Стойност на спестеното време в евро/година, произтичащо от нови и възстановени пътища за пътници и товари»
- (4) За 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като стойността на спестено време в резултат на подобрената пътна инфраструктура следва да се отчете поне 2 години след приключване на проектите в рамките на схемите за безвъзмездна финансова помощ.
- (5) Индикаторът съответства на Ключов индикатор № 12 „Брой допълнително население, обхванато от широколентов достъп». В системата SFC индикатора се измерва в брой и съответстващите целеви стойности за 2009 и 2015 г. са съответно 260 000 и 725 000 души.
- (6) За 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (7) За 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като стойността на увеличаване на трафика в резултат на подобрената пътна инфраструктура следва да се отчете поне 2 години след приключване на проектите.
- (8) За 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма сключени договори и следователно изпълнение на релевантни дейности, които допринасят за напредъка по този индикатор.
- (9) Отчетената стойност по индикатора е все още по-малка от целевата за 2009г., тъй като през 2009, 2010г. и 2011г. са налице само 20 приключили проекта с дейности, допринасящи за напредъка по този показател.
- (10) Отчетената стойност по индикатора е все още по-малка от целевата за 2009г., тъй като през 2009, 2010 и 2011 г. са налице само 20 приключили проекти с дейности, допринасящи за напредъка по този показател.

3.2.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 30. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2011- 31.12.2011г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
2. Регионална и местна достъпност	83 569 261,55	52 594 108,40	25 121 528.42

„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2011 г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2011 г.

3.2.2. Качествен анализ

Договорените проекти по схемите за предоставяне на безвъзмездна помощ за подобряване състоянието на републиканската и общинската пътни мрежи ще осигурят по-добра достъпност и взаимосвързаност между различните региони, както и във вътрешността на градските зони.

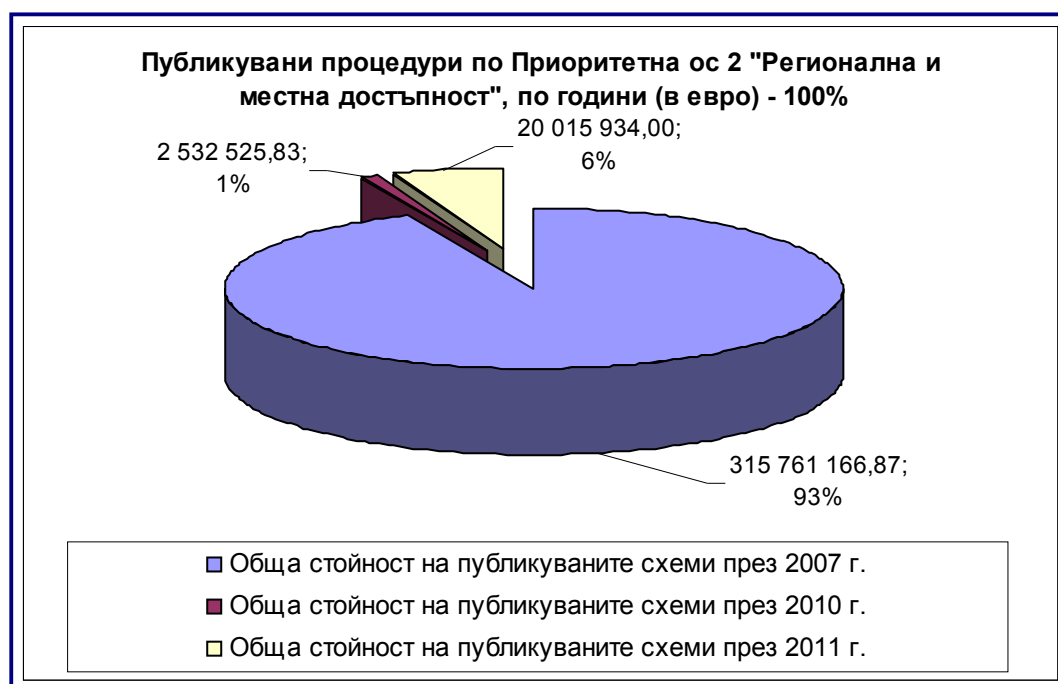
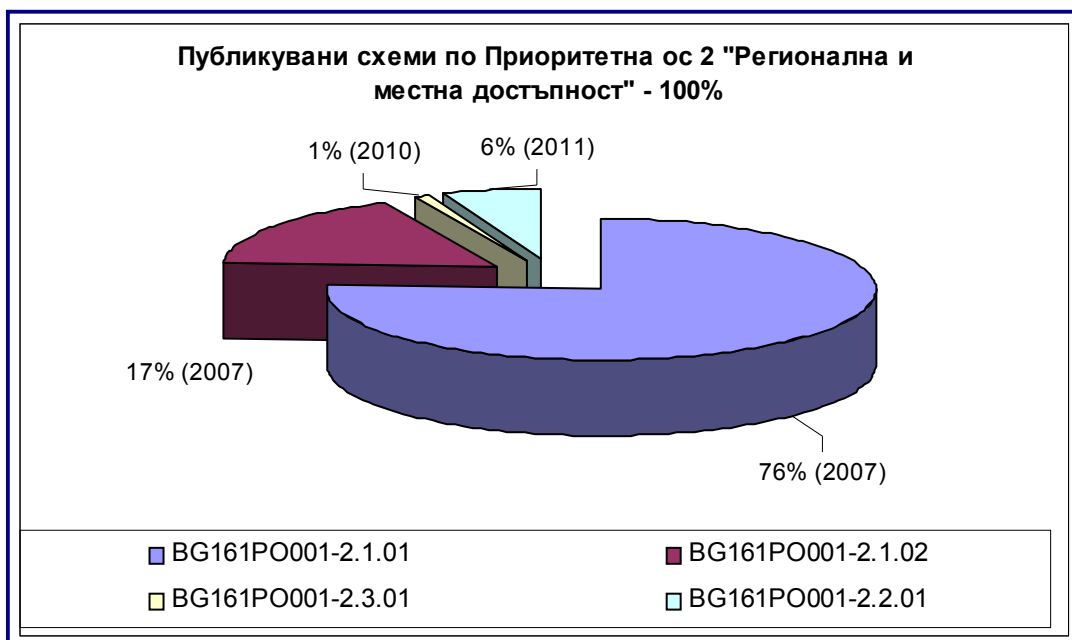
През отчетния период продължи изпълнението на сключените през 2009г. и 2010г. договори с конкретния бенефициент Агенция «Пътна инфраструктура» по схема BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища". След провеждането на обществени поръчки по реда на ЗОП по сключените договори беше освободен финансов ресурс, който позволи набирането, оценката и сключването на нови договори по схемата. През 2011г. АПИ подаде 15 проектни фиша, които бяха оценени и одобрени за финансиране по ОПРР. Сключени бяха нови 15 договора на обща стойност 79 486 421,40 евро.

В резултат на изпълнението на договорените през 2011г. проекти за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища ще бъдат рехабилитирани/реконструирани 15 лота с 25 пътни отсечки с обща дължина 87 км.

В допълнение, през отчетния период продължи изпълнението на сключените през 2008г. договори по схемата за общинските пътища. В резултат на освободен ресурс по схема BG161PO001/2.1-02/2007 „Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа” от списъка на резервни проектни предложения, класирани, но нефинансирани поради липса на достатъчен финансов ресурс на 14 октомври 2011г. беше сключен 1 договор за БФП на обща стойност 1 550 314,32 евро. С решение на КН на ОПРР е заличен списъкът с резервни проекти поради неактуалност на работни/технически проекти.

През 2011г. беше сключен 1 договор по проект от резервната листа за подкрепа на общинска пътна мрежа и 1 договор с МИЕТ за изготвяне на предпроектно проучване за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия.

През отчетния период в рамките на Операция 2.2 „Информационна и комуникационна мрежа” беше публикувана 1 схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с размер 20 015 934 евро, с което беше постигнато 100% покритие на приоритетната ос.

РЕЗУЛТАТИ:

- **Схема BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"**

Специфичната цел на схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е да се подобри достъпността до пътна инфраструктура чрез реконструкция и рехабилитация на второкласни и третокласни пътища. В рамките на схемата се предоставя подкрепа за проекти на стойност от 500 000 до 22 млн. евро.

След провеждането на обществените поръчки по ЗОП по сключените през 2009-2010 г. договори по схемата беше освободен финансов ресурс, който позволи набирането, оценката и сключването на нови договори. На 1 август 2011 г. АПИ подаде 15 проектни фиша от IV-ти

етап, които бяха оценени и одобрени за финансиране по ОПРР. На 7 декември 2011г. бяха сключени 15 договора на обща стойност на БФП 79 486 421,40 евро.

Средствата се предоставят за реконструкция/рехабилитация на второкласни и третокласни пътища, обслужващи вътрешно-регионални връзки и за реконструкция, както и за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища, осигуряващи достъп до райони с потенциал за развитие на туризма. Договорите за безвъзмездна финансова помощ са за 25 пътни отсечки с обща дължина 87 км.

Към 31.12.2011 г. са контракувани общо 251 301 804 евро, което представлява 98% от бюджета на схемата.

Таблица 31: Информация за схема BG161PO001/2.1-01/2007 "Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища"

Тип на процедурата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	1 ноември 2007 г.
Краен срок за кандидатстване	за 2009 година – 30 Януари и 30 Ноември 2009 за 2010 година – 30 Декември 2010 г. за 2011 година – 01 Август 2011 г.
Статус на схемата	Текуща
Бенефициенти	Агенция „Пътна инфраструктура“
Предвидени финансови средства	256 203 961 евро
Подадени проектни фишове	15
Одобрени проектни фишове	15
Брой оценителни комисии	1
Сключени договори през 2011 г.	15
Обща стойност на БФП по сключените договори през 2011 г.	79 486 421,40 евро

Таблица 32: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/2.1-01/2007 „Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища“

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	15	4	1	2	2	2	4
Брой сключени договори	15	4	1	2	2	2	4
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	79 486 421,40	26 784 380,65	2 688 556,53	8 581 517,09	8 891 845,21	11 383 781,51	21 156 340,41
Очаквано увеличаване на трафика на пътници и товари по	10	10	10	10	10	10	10

рехабилитираните пътища (средно денонощно, база 2006 г.)							
Очаквана стойност на спестено време в евро/годишно в резултат от реконструирани пътища за пътници и товари	21 818 702,20	4 211 163,44	540 690,50	862 243,53	1 272 914,37	7 958 708,62	6 972 981,74
Очаквани км реконструирани/рехабилитирани пътища второкласна и третокласна пътна мрежа	87,44	14,95	0,00	19,03	8,94	24,73	19,80

➤ **Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/2.1-02/2007 "Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа"**

Схемата беше публикувана през 2007г. чрез процедура на конкурентен подбор без определен срок за кандидатстване. Специфичната цел на схемата е да подобри достъпността до пътна инфраструктура чрез реконструкция и рехабилитация на общинска пътна инфраструктура. В рамките на схемата бяха подкрепени проекти на стойност от 100 000 до 2,5 млн. евро. През месец май 2009 г. поради изчерпване на финансовия ресурс с Решение на Ръководителя на УО на ОПРР бе прекратена процедурата за набиране на проектни предложения.

В резултат на освободен ресурс през 2011г. беше проведена процедура по проверка актуалността на поредните три проекта от списъка с резервни проектни предложения, по реда на тяхното класиране. След преглеждане от страна на външни експерти на представената документация, с решение на Ръководителя на УО бе одобрен 1 проект за финансиране, а 2 проекта бяха заличени от списъка съответно поради несъответствия между одобрения и актуализирания технически проект и поради включена недопустима дейност (ново строителство). В резултат на 14 октомври 2011г. беше сключен 1 договор по проект от списъка с резервни проектни предложения класирани, но нефинансирани поради липса на достатъчен финансов ресурс, на обща стойност 1 550 314,32 евро.

В допълнение, с Решение на КН беше заличен списъкът с резервни проектни предложения по схемата, поради следните основания:

Проектните предложения в чакащата листа бяха подадени в периода януари-ноември 2008г. Част от тях бяха разработени на база идейни проекти, което е било допустимо съгласно изискванията на Насоките за кандидатстване за този период. Проектно-сметната документация е изготвена преди повече от 3-4 години. Натовареността на трафика на общинската пътна мрежа, експлоатацията на пътната настилка, както и зимните условия през изминалите 3 години, в голяма степен оказват отражение върху представената и оценена проектно-сметна документация.

Опитът на УО показва също така, че липсата на актуални технически/работни проекти към момента на сключване на договор забавя неимоверно много изпълнението на проектите и същите не могат да приключат в рамките на допустимия съгласно Насоките за кандидатстване срок – 24 месеца. В повечето случаи разработването на технически/работен проект след подписване на договор за БФП и/или актуализирането на технически/работен проект преди подписване на договор за БФП при възможност за финансиране на проекти от чакащата листа

води до недопустими промени в предвидените количества на отделните видове СМР или добавянето на нови количества/нови видове работи.

Практиката при финансирането на проекти от чакащите листи показва, че голяма част от бенефициентите вече са изпълнили частични строително-ремонтни работи, включително с целеви средства, което води до промяна в одобрените количествено-стойностни сметки и бюджетите по проектите, с оглед недопускане на двойно финансиране.

Таблица 33. Информация за схема BG161PO001/2.1-02/2007 "Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа"

Тип на процедурата	Процедура за конкурентен подбор на проектни предложения
Статус на схемата	Набирането на проектни предложения е прекратено
Дата на обявяване	15.11.2007 г.
Краен срок за кандидатстване	Н/П
Бенефициенти	86 общини от градските агломерационните ареали
Предвидени финансови средства	64 050 991 евро
Предвидени финансови средства (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	59 557 206 евро
Брой сключени договори през 2011 г.	1 (от списък с резервни проекти)
Обща стойност на БФП по сключения договор през 2011 г.	1 550 314,32 евро

Таблица 34. Очаквани резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/2.1-02/2007 "Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа"

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	2	0	0	0	0	1	0
Размер на БФП на сключените договори в евро	1 620 668,15	0	0	0	0	1 620 668,15	0
Стойност на спестено време в евро/годишно в резултат от рехабилитирани и реконструирани пътища за пътници и товари	784 792	0	0	0	0	784 792	0
Увеличаване на трафика на пътища и товари по рехабилитирани пътища (база 2006 г.);	45%	0	0	0	0	45%	0

Км реконструирани и рехабилитирани общински пътища;	35	0	0	0	0	35	0
---	----	---	---	---	---	----	---

Операция 2.2 Информационна и комуникационна мрежа

➤ *BG161PO001/2.2-01/2011 „Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”*

Схемата беше публикувана на 1 декември 2011 г. с размер 20 015 934 евро и конкретен бенефициент Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи”. Краен срок за подаване на проектно предложение е 19 април 2012 г.

Основната цел на схемата е изграждане на ширококолентови връзки към градските периферии и по-слабо урбанизираните територии и селски райони и развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена инфраструктура като предпоставка за осигуряване на по-високо качество на живот и нови възможности за икономическо и социално развитие. Проектното предложение трябва да бъде съобразено с Националната стратегия за развитие на ширококолентовия достъп в Р.България и да допринесе за постигане на целите ѝ.

Безвъзмездната финансова помощ по схемата подлежи на нотификация пред ЕК съгласно чл.108, т.3 от Договора за функциониране на ЕС. В тази връзка към схемата са приложими Насоките на Общността относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококолентови мрежи (Официален вестник на ЕС С 235, 30.9.2009, стр.7). В случай че проектното предложение предвижда интервенции в „сиви райони”, те следва да бъдат подкрепени с подробен анализ и категорични данни, доказващи, че е необходима държавна намеса и че с нея не се нарушава конкуренцията.

Конкретният бенефициент задължително представя към проектното предложение подробно прединвестиционно проучване, което трябва да разглежда вариантни решения (сценарии) и да докаже целесъобразността на препоръчаната опция/опции (в случай че са възможни и доказано целесъобразни повече от едно решения), както и пълен анализ разходи и ползи на препоръчаните алтернативи. Препоръчаните алтернативи следва да бъдат технологично неутрални и да осигуряват съвместимост на предложените технологии със съществуващата мрежа.

С цел успешно изпълнение на проекта и осигуряване на устойчивост на инвестицията, проектното предложение следва да посочва начина на управление и експлоатация на изградената инфраструктура, като при описанието на институционалната структура за изпълнение на проекта и експлоатацията на активите бенефициентът следва ясно да демонстрира, че са спазени разпоредбите на законодателството в областта на държавните помощи и не се допуска свръхкомпенсация на оператора.

Таблица 35. Информация за схема BG161PO001/2.2-01/2011 ” Подкрепа за развитие на критична, защитена, сигурна и надеждна обществена ИКТ инфраструктура”

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	01.12.2011г.
Конкретен бенефициент	Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи”
Предвидени средства в евро	20 015 934 евро

Краен срок за подаване на проектни предложения	19.04.2012 г.
--	---------------

Операция 2.3 Достъп до устойчиви и ефективни енергийни ресурси

Целта на операцията е осъществяване на проект за газова междусистемна връзка България и Сърбия с оглед гарантиране повишаване сигурността и диверсификацията на доставките на природен газ за България. С решение на КН в рамките на ОПРР ще се осъществи предпроектното проучване, а детайлното проектиране и изграждането на междусистемната газова връзка ще се изпълни в рамките на Оперативна програма "Конкурентноспособност", без пренасочване на финансовия ресурс от ОПРР.

➤ ***BG161PO001/2.3-01/2010 „Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия”***

Схемата беше публикувана на 16 ноември 2010г. с основна цел подготовка и изготвяне на предпроектно проучване и подготвителни дейности за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия. Конкретен бенефициент е Министерство на икономиката, енергетиката и туризма. Крайният срок за подаване на проектно предложение беше 15 февруари 2011г.

Конкретни цели на схемата са изготвяне на пред-проектно проучване, включващо поне 3 варианта и пълен анализ разходи-ползи; избор на трасе на междусистемна газова връзка, оптимално от икономическа, техническа, географска и технологична гледна точка; подготовка на документи за кандидатстване с голям проект, по смисъла на чл. 39 на Регламент (ЕО) № 1083/2006.

През 2011г. проектното предложение беше подадено в рамките на определения срок, беше оценено и одобрено за финансиране с решение на ръководителя на УО на ОПРР от 28 март 2011г. На 15 април 2011г. беше подписан договорът за БФП. Стойността на предоставената БФП е в размер на 2 532 525,83 евро.

Таблица 36. Информация за схема BG161PO001/2.3-01/2010 "Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия"

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	15.11.2010 г.
Конкретен бенефициент	Министерството на икономиката, енергетиката и туризма
Предвидени средства в евро	6 000 000 евро
Предвидени средства в евро (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	2 532 526 евро
Краен срок за подаване на проектни предложения	15.02.2011 г.
Подадени проектни предложения	1
Одобрени проектни предложения	1

Брой оценителни комисии	1
Брой сключени договори през 2011 г.	1
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	2 532 525,83 евро

Таблица 37. Очаквани резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/2.3-01/2010 "Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия"

	общо
Брой подадени проекти	1
Брой сключени договори	1
Размер на БФП по сключения договор в евро	2 532 525,83
Изготвяне на апликационна форма и пълен комплект документи за кандидатстване за голям проект по смисъл на чл. 39 Регламент ЕО № 1083/2006	1
Изготвен анализ разходи ползи	1
Решение/Доклад по ОВОС	1
Изготвено предпроектно проучване	1

➤ Проекти в процес на изпълнение

Общият брой договори в изпълнение през 2011 г. по Приоритетна ос 2 е 63, сключени през 2008, 2009г., 2010 и 2011г., от които 18 договора за рехабилитация/реконструкция на второкласни и третокласни пътища и 44 договора сключени за рехабилитация/реконструкция на общинска пътна мрежа. В процес на изпълнение е и 1 договор за подготовка, проучване и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България – Сърбия с конкретен бенефициент Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/2.1-01/2007	Подкрепа за рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища	44
BG161PO001/2.1-02/2007	Подкрепа за устойчиво и интегрирано местно развитие чрез рехабилитация и реконструкция на общинска пътна мрежа	18
BG161PO001/2.3-01/2010	Подготовка, проучвания и проектиране за изграждане на междусистемна газова връзка България - Сърбия	1

За наблюдение на изпълнението са извършени общо **82 проверки на място**, от които 2 броя по Годишен план за проверки на място и 80 внезапни проверки на място.

➤ Прекратени договори

През отчетния период няма прекратени договори за безвъзмездна финансова помощ.

➤ Приключили проекти

През отчетния период бяха приключени **5 проекта** за реконструкция и рехабилитация на общински пътища. Основните дейности по проектите бяха свързани с подобряване на пътната настилка на общинската пътна мрежа, осигуряване на нормалната ѝ експлоатация, ремонт и изграждане на нови отводнителни съоръжения, както и повишаване на безопасността на движение по пътищата и улесняване на придвижването между населените места. Предвидена бе и изпълнена нова пътна сигнализация и маркировка. рехабилитирани/реконструирани бяха общо 33,011 км общинска пътна мрежа.

3.2.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

Не бяха констатирани значителни проблеми през отчетния период.

3.3. Приоритетна ос 3 Устойчиво развитие на туризма

Съгласно одобрената на 9 февруари 2011 г. от ЕК първа ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **198 093 623 евро**, от които **168 379 580 евро** представляват съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява **12,37%** от бюджета на програмата.

В съответствие с решенията на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или между приоритетни оси, финансовият ресурс на приоритетна ос 3 е актуализиран и възлиза на **170 939 183 евро**, от които **145 298 306 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява **10,68%** от бюджета на ОПРР.

3.3.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

През отчетния период УО на ОПРР обяви 2 схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, едната попада в обхвата на операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура”, втората е в обхвата на операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинации”. Общият размер на обявените през 2011 г. схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ възлиза на 14 524 427,00 евро или 8,50% от бюджета на приоритетната ос.

Таблица 38. Обявени схеми за безвъзмездна финансова помощ

	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Нов общ бюджет*, евро	Съфинансиране от ЕФРР, евро (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2011-31.12.2011г.
Приоритетна ос 3.						
BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно	15 юли 2008 г.	11 449 914	17 052 778	14 494 861	2 557 917	1 проектен фиш Конкретен бенефициент МК

значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма”						
BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции”	30 юни 2009 г.	42 364 686	20 529 268	17 449 878	3 079 390	-
BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”	16 август 2010 г.	88 850 934,90	82 929 049	70 489 692	12 439 357	59 проектни предложения
BG161PO001/3.1-04/2011 „Реставрация и консервация на дворец "Евксиноград" и прилежащия му парк”	10 февруари 2011 г.	-	5 000 000	4 250 000	750 000	Краен срок за кандидатстване 30 май 2012 г. Конкретен бенефициент МС
BG161PO001/3.2-01/2010 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие”	30 юни 2010 г.	3 189 617,00	3 189 617	2 711 174	478 443	1 рамкова програма и 8 проектни фиша Конкретен бенефициент МК
BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие”	15 ноември 2011 г.	-	9 524 427	8 095 763	1 428 664	Краен срок за кандидатстване 15 март 2012 г.
BG161PO001/3.3-01/2008 ”Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване”	25 юни 2008 г.	32 714 044	32 714 044	27 806 938	4 907 106	5 проектни фиша Конкретен бенефициент МИЕТ

* Забележка: Колона “Нов общ бюджет” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.3.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 39: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 3											
Индикатори за въздействие											
Нетни годишни приходи от международен туризъм	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽¹⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1050	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1475	1475
	Базова стойност	914 (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Заетост на легловата база	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽²⁾					0
	Целева	Н/П	Н/П	39%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	45%	45%

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
	стойност										
	Базова стойност	35% (2005)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за резултат											
Допълнителен годишен брой посетители на подкрепените атракции	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽³⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	20000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	500000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Удовлетвореност на посетителите от атракциите и информационните услуги (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁴⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	70%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80%
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Годишен брой участници (организации, компании) в международни, национални и регионални туристически панаири и изложения	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁵⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	1000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	1500
	Базова стойност	900 (2006)	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Общ брой проекти за развитие на туризма Ключов индикатор ⁽⁶⁾	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁷⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	36	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	147
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой развити туристически атракции/обекти	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁸⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	25	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	95
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Брой подкрепени национални програми за маркетинг и реклама и проекти за развитие на продукти и маркетинг на дестинациите	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽⁹⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	11	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	34
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Национална работеща мрежа от ТИЦ	Постигната стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П					
	Целева стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 % от ТИЦ включени в мрежа
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	70 % от ТИЦ включени в мрежа

(1) Към 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.

(2) Към 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.

- (3) Към 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (4) Към 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (5) Към 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (6) Индикаторът съответства на Ключов индикатор No 34 „Брой на туристически обекти“.
- (7) Към 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (8) Към 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.
- (9) Към 2011г. не е постигната стойност по показателя, тъй като няма приключили проекти по приоритетната ос през отчетния период.

3.3.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 40. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2011 - 31.12.2011г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
3. Устойчиво развитие на туризма	76 884 793,81	7 517 118,79	47 844,13

„Стойност договорено“ включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2011г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2011 г.

3.3.2. Качествен анализ

Основната цел на тази приоритетна ос е да се повиши регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, разнообразни, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност.

През 2011г. бяха публикувани 2 схеми за БФП с общ размер 14 524 427 евро, с което беше постигнато 100% покритие на приоритетната ос.

Едната схема попада в обхвата на операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура” и цели да подкрепи развитието на конкурентноспособна туристическа атракция (Двореца «Евксиноград»), която допринася за развитието на устойчив културен туризъм, разнообразяване на туристическото предлагане и увеличаване на ползите от туризма. Схемата е с конкретен бенефициент Министерски съвет.

Втората схема е в обхвата на операция 3.2 „Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинации” и цели на основата на интегриран подход да развие регионални туристически продукти и да повиши ефективността на регионалния маркетинг. Предложените проекти трябва да допринасят за създаване на регионални продукти, обхващащи няколко общини и насърчаващи партньорството между местните власти и туристическите сдружения.

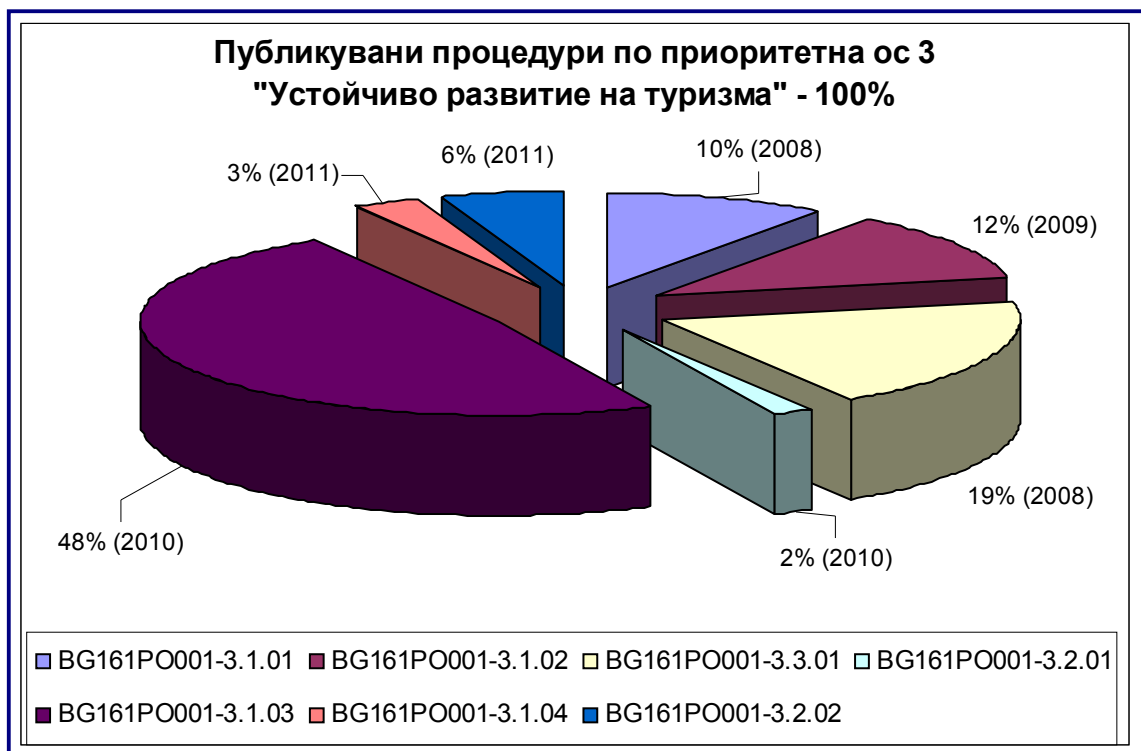
През отчетния период бяха подадени общо 73 проектни предложения, от които 3 извън крайния срок, и 1 Средносрочна рамкова инвестиционна програма в рамките на 4 схеми за БФП. Оценени бяха 71 проектни предложения (включително 7, подадени в края на 2010г.) и 1 Средносрочна рамкова инвестиционна програма. По време на оценката 1 проектно предложение беше оттеглено. Одобрени бяха 60 проектни предложения и 1 Средносрочна рамкова инвестиционна програма.

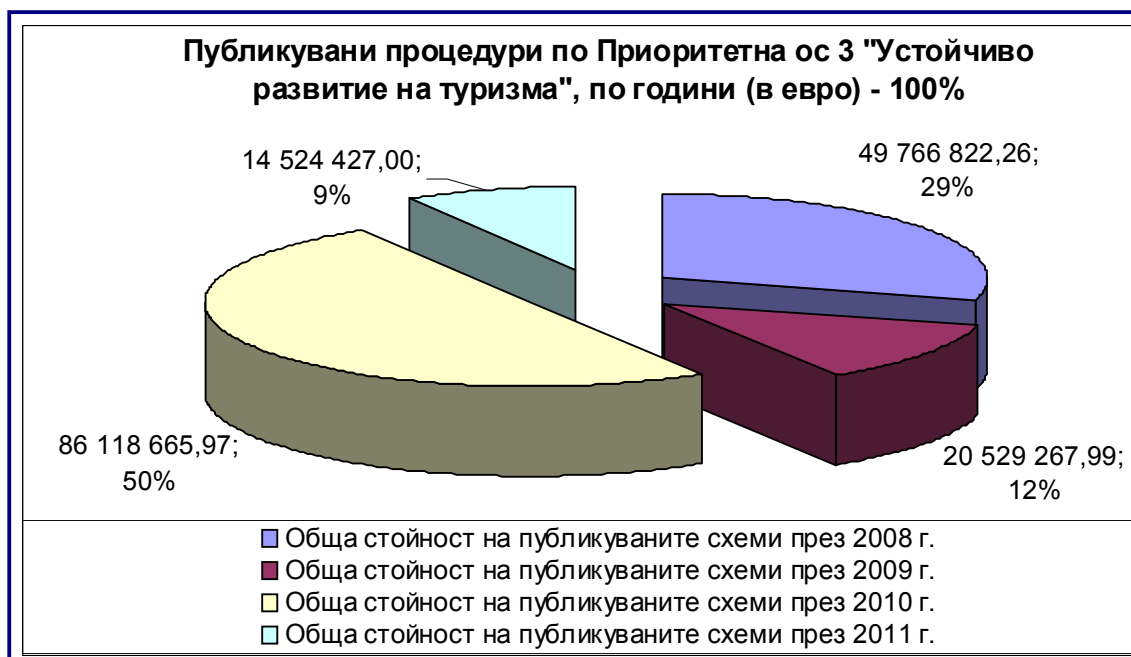
Бяха сключени 48 договора с общ размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ 76 884 793,81 евро или 45% от бюджета на приоритетната ос.

Обектите, които ще бъдат подкрепени, са на територията на цялата страна – по черноморското крайбрежие, в близост до планинските курорти, както и във вътрешността на страната, което ще спомогне за диверсификация на туристическия продукт. Подкрепа получават някои от знаковите забележителности на страната, включително недвижими културни ценности с национално и световно значение, като приносът на ОПРР ще спомогне за повишаване на тяхната привлекателност, както и нови атракции с голям потенциал за привличане на туристи и увеличаване на ползите от туризма.

Към 31.12.2011г. кумулативният размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 3 възлизаше на 111 515 253,72 евро, представляващо 65,24% от размера на приоритетната ос.

Публикувани покани по схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 3

РЕЗУЛТАТИ

Операция 3.1 Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура

Операция 3.1. има за цел да развитие на интегрирани и специфични туристически продукти на базата на конкурентни и търсени атракции, които допринасят за диверсификацията и териториалното разпределение на туризма.

- **Схема BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"**

Специфичните цели на схемата за предоставяне на безвъзмездна помощ са ориентирани към създаване на специфични туристически продукти, основани на конкурентноспособни туристически атракции в управление на Министерство на културата. В рамките на схемата се подкрепят проекти на стойност от 100 000 до 2,5 млн. евро, насочени към консервация, реконструкция, реставрация, доставка на оборудване за недвижими културни ценности с национално и световно значение, както и за подобряване на достъпа за групи в неравносйно положение и обучение на персонала.

Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на културата. В рамките на крайния срок 28 февруари 2011г. конкретният бенефициент депозира 1 проектен фиш. През март беше сформирана оценителна комисия, която извърши оценка и на подадените на 28.12.2010г. 7 проектни фиша. Бяха оценени и одобрени всички 8 проектни фиша. На 20 юли 2011 г. бяха подписани 8 договора на обща стойност на БФП 15 368 122,57 евро или 46% от размера на схемата.

Таблица 41. Информация за схема BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"

Тип на процедурата	Процедура за директен подбор
Дата на обявяване	15.11.2007 г.
Краен срок за кандидатстване	за 2008 година - 31 Октомври. за 2009 година - 30 Юни. За 2010 година – 30 Декември

	за 2011 година – 28 Февруари и 31 Октомври
Бенефициенти	Министерство на културата
Предвидени финансови средства	19 630584,10 евро
Предвидени финансови средства (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	17 052 778 евро
Подадени проектни фишове	1
Оценени проектни фишове	8 (от които 7 подадени на 28.12.2010 г.)
Одобрени проектни фишове	8
Брой оценителни комисии	1
Брой сключени договори през 2011 г.	8
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	15 368 122,57 евро

Таблица 42. Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/3.1-01/2008 "Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма"

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	1	0	0	0	0	0	1
Брой сключени договори	8	1	3	1	1	1	1
Размер на БФП на сключените договори в евро	15 368 122,57	769 891,39	4 121 806,04	648 818,12	570 135,08	1 178 043,20	8 079 428,75
Заетост на легловата база	30,89%	37,00%	38,33%	30%	40,00%	38,00%	2,00%
Допълнителен годишен брой посещения на подкрепените културни ценности	886 427	61 730	13119	5 486	13 739	944	791409
Годишен брой посещения на музейни обекти	1 229 358	68 382	943 735	48 371	137 399	31 471	0
Нарастване удовлетвореността на посетителите от атракциите	20,77%	22,70%	21,93%	20,00%	20,00%	20,00%	20,00%
Брой подкрепени културни ценности с национално и световно значение	8	1	3	1	1	1	1
Брой създадени работни места към подкрепените туристически атракции – културни ценности с национално и световно значение	23	2	6	1	2	2	10

➤ **Схема BG161PO001/3.1-02/2008 "Подкрепа за развитието на туристически атракции"**

Специфичните цели на схемата са да се развият конкурентноспособни природни и културно-исторически атракции и/или групи атракции, способни да привлекат значителен брой посетители; да се подкрепят по-слабо развитите туристически локализации във вътрешността на страната, притежаващи значителен туристически потенциал. Предложените проекти следва да допринасят за:

- разнообразяване на туристическото предлагане и насърчаване развитието на специализираните видове туризъм;
- икономическа диверсификация на съответната територия/ регион и намаляване на териториалната концентрация на туризма;
- насърчаване на предлагането извън сезона, намаляване на сезонността и увеличаване на заетостта на легловата база в съответната територия/ регион;
- опазването на природното и културното наследство в контекста на устойчивото развитие.

В рамките на схемата бяха подкрепени проекти на стойност от 500 000 до 3 млн. евро. Допустими бенефициенти по схемата са общини. Допустими партньори - общини, сдружения на общини, други публични органи, управляващи недвижими културни ценности с национално значение и защитени територии по Закона за защитените територии; туристически сдружения, регистрирани в Националния туристически регистър и техни клонове.

През 2011г. продължи сключването на договори по одобрените през 2010г. проектни предложения. Изискване за сключване на договорите (където е приложимо) беше предоставяне на решения на Министерски съвет за безвъзмездно предоставяне на имоти държавна собственост в управление на съответните общини. През 2011г. бяха сключени 5 договора на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 7 515 448,44 евро

Общините получиха подкрепа за:

- Развитие на природни, културни и исторически атракции - реставрация, консервация, експониране, оборудване, въвеждане на техники и програми за интерпретация и анимация и др.;
- Развитие на туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите (туристически пътеки и пътеки на здравето, маршрути за катерене, езда и колоездене, места за пикник, указателни табели, посетителски информационни центрове);
- Развитие на допълнителна дребномащабна техническа инфраструктура в района на атракциите, необходима за посещение на атракциите (пътища/улици за достъп, детски площадки, съоръжения за отдих и спорт с нестопанска цел, паркинги, зелени площи, тоалетни, осветление, малки съоръжения за събиране на отпадъци, комунални услуги, съоръжения, обслужващи туристическата атракция и посетителите, достъп за хора с увреждания, необходими за развитието на цялостен туристически продукт);
- Съпътстващо обучение на персонала, работещ в подкрепяните атракции; допълнителни дребномащабни неинфраструктурни дейности, имащи пряко отношение към подкрепяните атракции (организиране на събития в района на атракциите, маркетингови и рекламни дейности).

Таблица 43: Информация за схема BG161PO001/3.1-02/2009 "Подкрепа за развитието на

туристически атракции”

Тип на процедурата	Процедура за предварителен конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване (подаване на формуляри за предварителен подбор)	30.06.2009 г.
Дата на обявяване (подаване на пълни формуляри за кандидатстване)	05.02.2010 г.
Краен срок за кандидатстване	01.06.2010 г.
Допустими кандидати	48 общини, одобрени с Решение № РД-02-14-59/15.01.2010 г. за класиране на кандидатите по процедура за предварителен конкурентен подбор
Предвидени финансови средства	42 364 686 евро
Предвидени финансови средства (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	20 529 268 евро
Подадени проектни предложения	-
Брой оценителни комисии	-
Брой сключени договори за 2011 г.	5
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	7 515 448,44 евро

Таблица 44: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/3.1-02/2009 "Подкрепа за развитието на туристически атракции"

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	5	2	0	1	0	2	0
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	7 515 448,44	3 293 671,43	0	2 013 401,96	0	2 208 375,05	0
Годишен брой посетители на подкрепените атракции	134 876	23000	0	5500	0	106 376	0
Удовлетвореност на посетителите от атракциите (%)	28,67	0	0	80	0	92	0
Брой създадени работни места в подкрепените туристически атракции	263	241	0	12	0	10	0
Брой подкрепени туристически атракции/обекти	8	2	0	1	0	5	0
Брой обучени хора в подкрепените туристически атракции	27	21	0	2	0	4	0
Нетни годишни приходи от международен туризъм в съответната територия (в лв.)	1 481 500,00	598 000,00	0	744 000	0	139500,00	0

Заетост на легловата база (%)	23,95	3,36	0	30	0	38,5	0
Брой нощувки в съответната територия	85 636,00	14 720,00	0	7040	0	63876,00	0

➤ **Схема BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”**

Схемата беше публикувана на 16 август 2010г. като продължение на схема BG161PO001/3.1-02/2009 ”Подкрепа за развитието на туристически атракции” с основна цел да се развият конкурентоспособни природни и културно-исторически атракции и/или групи атракции, способни да привлекат значителен брой посетители; да се подкрепят туристически локализации, притежаващи значителен туристически потенциал. В рамките на крайния срок 15.03.2011г. бяха подадени 56 проектни предложения, 3 проектни предложения постъпиха извън определения срок. Бяха оценени общо 56 проектни предложения, като 46 от тях бяха одобрени за финансиране. Одобрените проекти целят да подобрят състоянието на **87 бр. туристически обекти - културни ценности и природни забележителности** чрез комплекс от мерки за развитие на интегриран туристически продукт – съчетание от дейности по консервация, реставрация и опазване, изграждане на туристическа и техническа инфраструктура и маркетингови дейности за популяризиране на продукта. Общата стойност на одобрената безвъзмездна финансова помощ по ОПРР възлиза на 162 млн. лв.

На 23 ноември 2011г. бяха подписани 29 договора на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 51 186 620,87 евро. С останалите 17 одобрени проектни предложения следва да бъдат сключени договори след предоставяне на решения на Министерски съвет, с които на кандидата се предоставят права за управление на културно-историческа и/или природна атракция за период не по-малко от 5 години след приключване на дейностите по проекта или решения на Общински съвет за поемане като допълнителен собствен на заложен разходи, които оценителната комисия е счела, че са необосновани за финансиране от БФП.

Обектите, които ще бъдат подкрепени, са на територията на цялата страна – по черноморското крайбрежие, в близост до планинските курорти, както и във вътрешността на страната, което ще спомогне за диверсификация на туристическия продукт и намаляване на териториалната концентрация. Подкрепа получават някои от знаковите забележителности на страната, като приносът на ОПРР ще спомогне за повишаване на тяхната привлекателност, както и нови атракции с голям потенциал за привличане на туристи и увеличаване на ползите от туризма.

Таблица 45: Информация за схема BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	16.08.2010г.
Допустими кандидати	161 общини с население над 10 хиляди жители (всички 264 общини на територията на Република България за дейности, свързани с недвижими културни ценности с национално и световно значение, съгласно регистъра на НИНКН)
Предвидени средства в евро	88 850 934,90 евро
Предвидени средства в евро	82 929 049 евро

(актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	
Краен срок за подаване на проектни предложения	15.03.2011г.
Подадени проектни предложения	59 (вкл. 3 извън крайния срок за кандидатстване)
Брой оценителни комисии	1
Брой одобрени проектни предложения	46
Брой одобрени проектни предложения, но не финансирани	-
Брой отхвърлени проектни предложения	10
Брой сключени договори за 2011 г.	29
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	51 186 620,87 евро

Таблица 46: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/3.1-03/2010 „Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проектни предложения	59	8	9	6	10	14	12
Брой сключени договори	29	5	5	3	6	4	6
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	51 186 620,87	8 568 535,12	11 871 877,13	5 564 440,46	7 683 174,63	5 545 850,50	11 952 743,03
Удовлетвореност на посетителите от атракциите (%)	64,14	87,60	60,00	86,67	63,75	48,00	55,67
Брой създадени работни места в подкрепените туристически атракции	1 608,00	389,00	283,00	81,00	278,00	129,00	448,00
Брой подкрепени туристически атракции/обекти	70,00	8,00	19,00	10,00	12,00	12,00	9,00
Брой обучени хора в подкрепените туристически атракции	208,00	21,00	51,00	18,00	28,00	21,00	69,00
Заетост на легловата база (%)	37,12	27,30	39,78	67,87	42,31	38,29	25,29
Брой нощувки в съответната територия	11 411 303,00	1 128 286,00	259 413,00	2 396 835,00	2 374 595,00	118 158,00	5 134 016,00

Операция 3.2 Развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите

Целта на операцията е увеличаване броя на посетителите и продължителността на техния престой, подобряване на сезонното и териториално разпределение на туризма в различните райони и територии, основано на интегрирано управление и маркетинг на дестинациите и използване на различни средства, техники и системи, осигуряващи ефективна туристическа информация и маркетинг.

➤ **Схема BG161PO001/3.2-01/2010 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие”**

Схемата беше публикувана на 30 юни 2010г. с цел да се осигури ефективното използване на културното материално и нематериално наследство с оглед развитието на устойчив културен туризъм; да се подкрепят туристически дестинации, притежаващи културно-историческо наследство със значителен туристически потенциал; да се подкрепи съхраняването и опазването на националното и световно културно наследство като ресурс за туризъм. Конкретен бенефициент по схемата е Министерство на културата. Бяха определени следните крайни срокове – 1 ноември 2010г. за представяне на Средносрочна рамкова инвестиционна програма и 30 ноември 2010г. – за представяне на проектни фишове. Допълнително бяха добавени нови срокове – 10 януари 2011г. за СРИП и 11 февруари 2011г. за проектни фишове.

През януари 2011г. МК подаде нова Средносрочна рамкова инвестиционна програма. През февруари 2011г. бяха подадени 8 проектни фиша към нея. По време на оценка 1 проектен фиш беше оттеглен от конкретния бенефициент. Бяха одобрени за финансиране 6 проектни фиша и 1 проектен фиш беше отхвърлен. На 25 февруари 2011г. беше сключено рамково споразумение с МК за целия ресурс по схемата въз основа на одобрената средносрочна рамкова инвестиционна програма. На 6 октомври 2011г. бяха сключени 6 договора на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 2 814 601,93 евро.

Дейностите, които ще получат подкрепа, включват: организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие, като фестивали, събития на открито, фолклорни прояви, представяне на местни/регионални традиции, кухня, занаяти и др., допринасящи за диверсификацията и маркетинга на туристическия продукт, повишаващи туристическия потенциал на целевата територия, допринасящи за намаляване на териториалните различия в степента на развитие на туризма и спомагащи за развитието на туристическите дестинации, притежаващи културно-историческо наследство със значителен туристически потенциал; подкрепа на дейности за обществено осведомяване и подобряване на осведомеността за културните събития/ прояви в страната с принос към туризма и за оценка на въвеждане на инструменти за мониторинг и оценка на техния икономически и социален ефект и принос към туристическото развитие.

Таблица 47: Информация за схема BG161PO001/3.2-01/2010 „Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие”

Тип на схемата	Процедура на директно предоставяне
Дата на обявяване	30.06.2010 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	За СРИП – 01 ноември 2010 г. и 10 януари 2011 г. За проектни фишове – 30 ноември 2010 г. и 11 февруари 2011 г.
Конкретен бенефициент	Министерство на културата
Предвидени средства в евро	3 189 617 евро

Брой оценителни комисии за 2011г.	1
Брой подадени проектни фишове за 2011г.	1 Средносрочна рамкова инвестиционна програма 8 проектни фиша
Брой одобрени проектни фишове	1 Средносрочна рамкова инвестиционна програма 6 проектни фиша
Брой отхвърлени проектни фишове	1 оттеглен фиш по време на оценка 1 отхвърлен фиш
Брой сключени договори за 2011г.	6
Обща стойност на сключените договори през 2011г. (БФП)	2 814 601,93 евро

➤ **Схема BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите”**

Схемата беше публикувана на 15 ноември 2011г. с цел на основата на интегриран подход да развие регионални туристически продукти и да повиши ефективността на регионалния маркетинг. Крайният срок за кандидатстване е 15 март 2012г.

Конкретни цели на схемата са:

- подкрепа за дестинации със значителен туристически потенциал, популяризиращи природното, културно и историческо наследство;
- икономическа диверсификация на съответната територия или регион и намаляване на териториалната концентрация на туризма;
- насърчаване на предлагането извън сезона, намаляване на сезонността и увеличаване на заетостта на легловата база;
- привличане на нови пазарни сегменти за специфичните регионални продукти и използване на потенциалното търсене на вътрешния пазар.
- използване на ефективни съвременни средства и техники за достигане до туристическите пазари,

Предложените проекти и трябва да допринасят за:

- създаване на регионални продукти, обхващащи няколко общини и насърчаващи партньорството;
- допълване/подкрепа на маркетинговите, рекламните и информационните стратегии и дейности, предвидени на национално ниво, най-вече по операция 3.3.
- насърчаване партньорството между местните власти и туристическите сдружения за подобряване качеството и пазарната стойност на туристическите продукти, както и съвместно маркетингово обслужване на туристическите дестинации;

Кандидати по схемата са общини. В съответствие с изискванията на операция 3.2, схемата се основава на принципите на партньорство и регионален подход. Допустими партньори - местни, регионални и национални туристически сдружения, регистрирани в Националния

туристически регистър. Обединението на партньори има за цел развитието на регионален туристически продукт, основан на природното, културно и историческо наследство.

Кандидатът по схемата участва задължително в партньорство с най-малко две общини. При избора на партньори-общини кандидатът следва да приложи стратегически обоснован подход и да осигури изпълнението на няколко условия:

- всяка от общините в партньорство трябва да има обща териториална граница с поне една от останалите общини в партньорството;
- територията на общините в партньорство следва да разполага със сходни характеристики, които позволяват формиране на общ регионален туристически продукт.

Интервенциите по схемата са т.нар. „меки мерки“. Допустимите дейности в подкрепа на предложения регионален туристически продукт са обособени в шест групи:

1. *Разработване на туристически пакети или диверсификация на съществуващите;*
2. *Рекламни дейности - подготовка и разпространение на информационни и рекламни материали за туристическия район и предложения за подкрепа туристически продукт,*
3. *Участие в регионални, национални и международни туристически борси, изложения и панаири,*
4. *Изследвания на въздействието на осъществените маркетингови и рекламни дейности;*
5. *Организиране на експедиентски пътувания, посещения на пътнически агенти, туроператори, автори на пътеводители, журналисти;*
6. *Подкрепа на дейности за обществено осведомяване и информационни услуги - комуникационни кампании за подобряване на осведомеността за природното, културно и историческо наследство и приноса на туризма към развитието, разпространение на подходяща информация сред туристическия бизнес, организиране на туристически форуми за насърчаване на ефективната двустранна комуникация, участие и ангажиране на местния бизнес в разпознаването и разрешаването на общи проблеми.*

Проектните предложения следва да се основават на маркетингово проучване и анализ на потенциала и търсенето на регионалния туристически продукт и да могат да докажат, че са в състояние да допринесат за сезонното и териториално разпределение на туризма в съответния район и територия; увеличаване броя на посетителите и продължителността на техния престой. За целта кандидатите следва да разработят Концепция за развитие на регионалния туристически продукт, която се основава на убедителни доказателства, официални статистически данни и др.

Таблица 47: Информация за схема BG161PO001/3.2-02/2011 „Подкрепа за развитие на регионалния туристически продукт и маркетинг на дестинациите“

Тип на схемата	Процедура на конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	15 ноември 2011 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	15 март 2012 г.

Допустими кандидати	Общини, в задължително партньорство с минимум още 2 общини
Предвидени средства в евро	9 524 427 евро

➤ **Схема BG161PO001/3.3-01/2008 "Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване"**

Схемата беше публикувана на 25 юни 2008г. с цел да се повиши ефективността и значението на дейностите, свързани с националния маркетинг и подобряване на информационното обслужване в сектора. В рамките на схемата се подкрепят проекти на стойност от 100 000 до 4 млн. евро, насочни към разработването на средносрочни и дългосрочни национални стратегии за маркетинг на туризма, рекламни дейности, маркетингови проучвания, въвеждане на съвременни информационни технологии в сектора и др. Схемата е предназначена за подкрепа на проектни предложения, подадени от Министерство на икономиката, енергетиката и туризма.

На 31 октомври 2011 г. конкретният бенефициент депозира 5 проектни фиша. Беше сформирана оценителна комисия, която продължава своята работа и през 2012 г.

Таблица 49: Информация за схема BG161PO001/3.3-01/2008 "Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване"

Тип на схемата	процедура за директно предоставяне на БФП с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	25 юни 2008 г.
Краен срок за кандидатстване	За 2008 г. – 30 Септември За 2009 г. – 29 Май За 2010 г. - 31 Март За 2011 г. – 30 Април и 31 Октомври
Конкретен бенефициент	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
Предвидени средства в евро	32 714 044 евро
Подадени проектни предложения	5 проектни фиша
Сформирана оценителна комисия	1 (продължава работа и през 2012 г.)

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2011 г. по Приоритетна ос 3 е 67, сключени през 2008, 2009 г., 2010 и 2011 г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/3.1-01/2008	Подкрепа за паметници на културата с национално и световно значение допринасящи за устойчивото развитие на туризма	10

BG161PO001/3.1-02/2009	Подкрепа за развитието на туристически атракции	13
BG161PO001/3.1-03/2010	Подкрепа за развитието на природни, културни и исторически атракции	29
BG161PO001/3.2-01/2010	Подкрепа за организиране на събития с регионален и национален обхват и въздействие	6
BG161PO001/3.3-01/2008	Подкрепа за ефективен национален маркетинг на туристическия продукт и подобряване на информационното обслужване	9

За наблюдение на изпълнението са извършени общо 29 проверки на място, от които 24 броя по Годишен план за проверки на място и 5 внезапни проверка на място.

3.3.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

Не бяха констатирани значителни проблеми през отчетния период.

3.4. Приоритетна ос 4 - Местно развитие и сътрудничество

Съгласно одобрената на 09 февруари 2011 г. от ЕК първа ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **89 671 387 евро**, от които **76 220 679 евро** представляват съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Общата сума представлява 6,60% от бюджета на ОПРР.

В съответствие с решенията на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или между приоритетни оси, финансовият ресурс на приоритетна ос 1 е актуализиран и възлиза на **114 051 118 евро**, от които **96 943 450 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява 7,12% от бюджета на ОПРР.

3.4.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Тази приоритетна ос има за цел да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаването и подпомагането на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми.

През 2011г. беше обявена 1 схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по операция 4.1 Дребномащабни местни инвестиции - BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини” с общ размер 20 816 570,45 евро, с което беше постигнато 100% покритие по приоритетната ос.

Таблица 50: Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и получени проектни предложения:

	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Нов общ бюджет*, евро	Съфинансиране, евро от ЕФРР (85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2011 - 31.12.2011
Операция 4.1 „Дребномащабни местни инвестиции”						
BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна	19 декември 2007 г.	24 979 887	25 646 952	21 799 909	3 847 043	Процедурата по приемане на проекти е прекратена

образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие»						
BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”	02 октомври 2008 г.	7 058 824	3 496 431	2 971 966	524 465	-
BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”	2 март 2010г.	13 940 418	27 540 569	23 409 484	4 131 085	-
BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”	1 юли 2010г.	16 470 588	31 711 585	26 954 847	4 756 738	-
BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”	31 януари 2011 г.	16 470 588	20 816 570	17 694 085	3 122 486	7 проектни предложения
BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”	31 юли 2008г.	6 405 099	4 839 011	4 113 159	725 852	-

* Забележка: Колона “Нов общ бюджет” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

3.4.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 40. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ПРИОРИТЕТНА ОС 4											
Индикатори за резултат											
Иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегиона	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	57	122					122
	Целева стойност	Н/П	Н/П	30	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	80	80
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
лно сътрудничество (брой)											
Население, облагодетелствано от дребномащабни и инвестиции (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	54277	402 812	502 205					502 205
	Целева стойност	Н/П	Н/П	75 000	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	166 000
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Изпълнени проекти за дребномащабни и инвестиции (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	4	51	84 ⁽¹⁾					84
	Целева стойност	Н/П	Н/П	60	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	250
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проекти за междурегионално сътрудничество (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	17	61					61
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40
	Базова стойност	8	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П

3.4.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 51. Договорени, изплатени и сертифицирани суми за периода 01.01.2011- 31.12.2011г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
4. Местно развитие и сътрудничество	33 412 906,94	6 543 342,53	3 705 178,28

„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2011г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2011г.

3.4.2. Качествен анализ

Тази приоритетна ос има за цел да допринесе за местното и междурегионално развитие. Основната ѝ характеристика е създаването и подпомагането на инвестиционни инициативи, свързани с местна собственост, формулирани на местно ниво от местните заинтересовани страни и разработени по гъвкав начин за намиране на решения на конкретни местни проблеми.

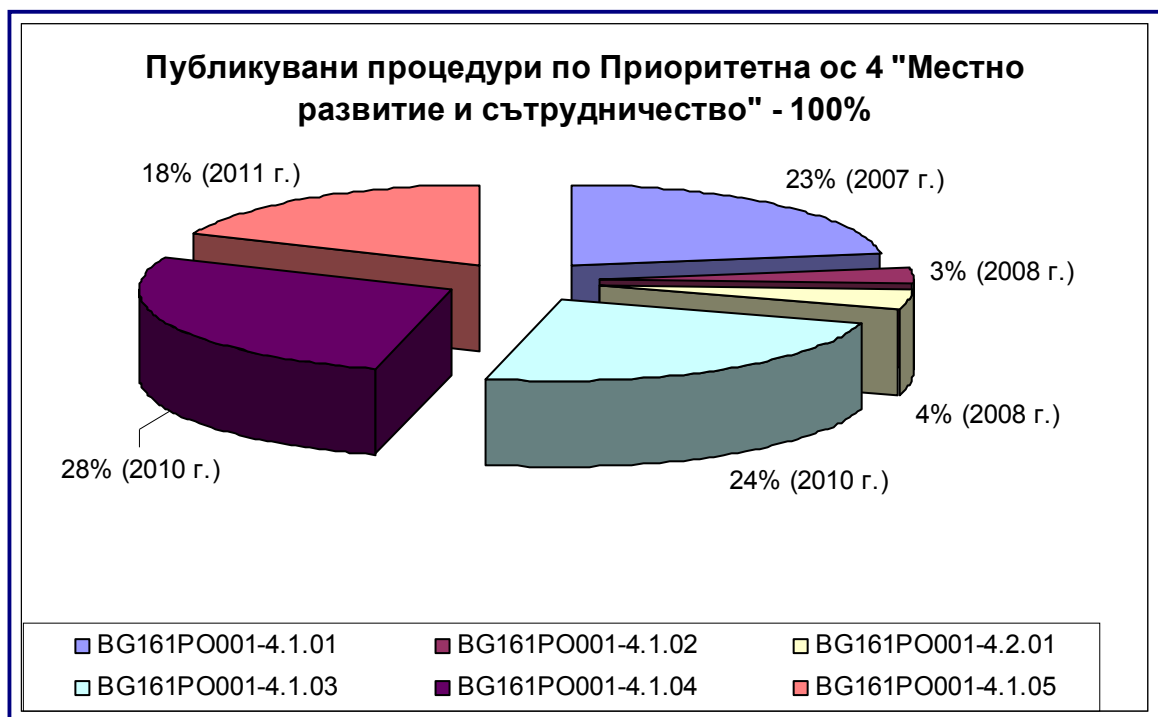
През 2011 г. беше обявена 1 схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по операция 4.1 Дребномащабни местни инвестиции - BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини” с общ размер 20 816 570,45 евро, с което беше постигнато 100% покритие по приоритетната ос.

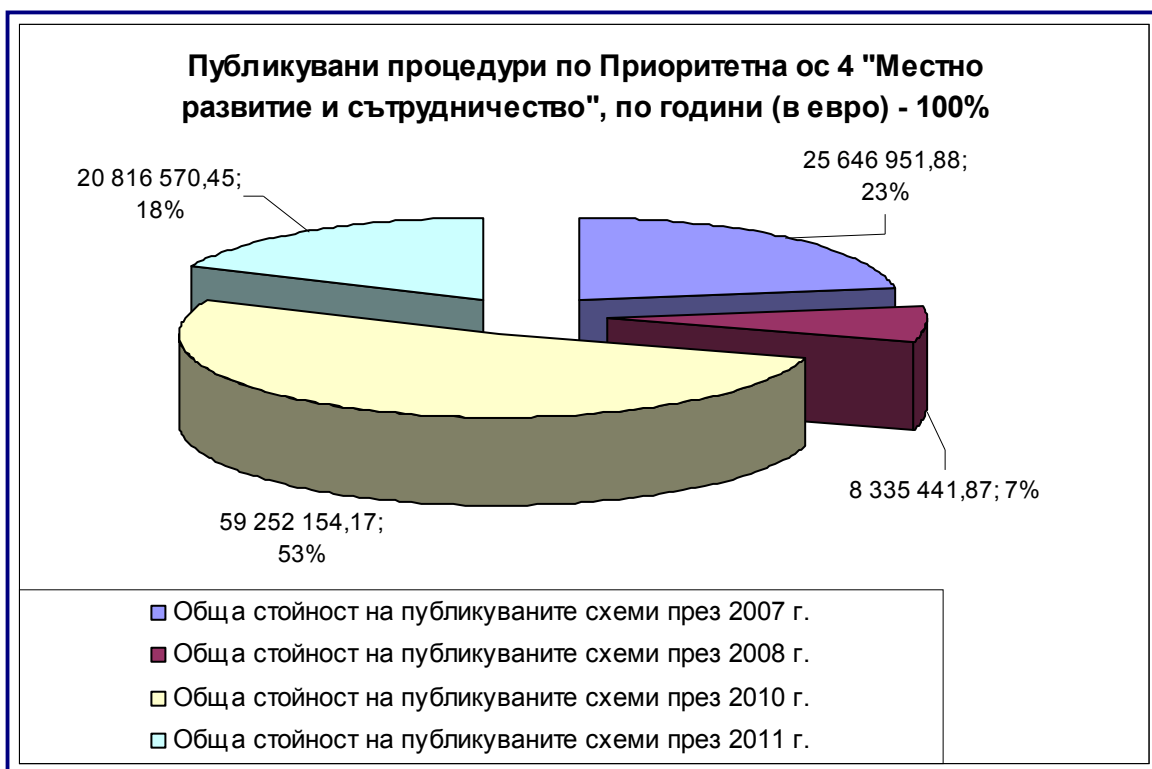
Бяха депозирани 7 проектни предложения (по схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”). Бяха оценени общо 88 проектни предложения, включително 81 проектни предложения, получени в срок през 2010 г. по схема BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”. Одобрени за финансиране бяха 41

проектни предложения, 12 проектни предложения бяха отхвърлени, а 35 проектни предложения на обща стойност на БФП 15 250 867,53 евро формираха списък с резервни проектни предложения поради изчерпване на финансовия ресурс по схема BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”.

През 2011г. бяха сключени 46 договора с общ размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ 33 412 906,94 евро., от които в резултат на освободен ресурс бяха сключени 3 договора по резервни проекти по схема BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини” и 2 по резервни проекти по схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”.

Към 31.12.2010г. общият размер на предоставената безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос 4 възлизаше на 81 272 583,63 евро, представляващо 71,26% от размера на приоритетната ос.

РЕЗУЛТАТИ

Операция 4.1 Дребномащабни местни инвестиции

Операция 4.1 цели да се подпомогне местното развитие чрез реализацията на важни и полезни дребномащабни местни инвестиционни решения.

- **Схема BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиво местно развитие”**

Схемата беше публикувана на 17 декември 2007г. чрез процедура на конкурентен подбор на проекти без определен срок за кандидатстване с цел бяха подобряване, реновиране и модернизация на общинска образователна инфраструктура, както и осигуряване на социално включване и равен достъп на неравностойни групи до общинската инфраструктура. Поради изчерпване на финансовия ресурс по схемата, през 2008 г. е прекратено набирането на проектни предложения. В резултат на освобождаване на финансов ресурс по сключените вече договори след провеждане на процедури по ЗОП и/или приключване изпълнението на проекти през 2010 г. бяха сключени 4 договора на обща стойност на БФП 1 907 361,73 евро.

С Решение на Ръководителя на УО на ОПРР от 24.10.2011г. беше заличен списъкът с резервните проектни предложения, получили необходимия брой точки и класирани, но за които не достигаше финансов ресурс по схемата. Проектните предложения в чакащата листа бяха подадени в периода януари-ноември 2008 г. Голяма част от тях бяха разработени на база идейни проекти и/или архитектурни заснемания, което беше допустимо съгласно изискванията на Насоките за кандидатстване. Към настоящия момент представените инвестиционни проекти не са съобразени с новите изменения в нормативната уредба по отношение внедряването на мерки за енергийна ефективност (*Наредба РД-16-1057 от 10.12.2009 г. за условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертифициране на сгради, издаване на сертификати за енергийни характеристики и категориите сертификати*) и изискванията за достъпна архитектурна среда за хора с увреждания (*Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за преструктуриране, изпълнение и поддържане*

на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания, Наредба № 1 от 12 януари 2009 г. за условията и реда за устройството и безопасността на площадките за игра).

В повечето случаи финансирането на подобен род проекти изисква актуализиране/доработване на инвестиционните проекти с оглед спазване на актуалната нормативна уредба, в т.ч се налага и изготвяне на обследвания за енергийна ефективност на сгради. Опитът на УО на ОПРР показва, че липсата на готови технически/работни проекти към момента на сключване на договор за БФП забавя изключително изпълнението на проектите и същите не могат да приключат в рамките на допустимия съгласно Насоките за кандидатстване срок – 24 м. В повечето случаи разработването на технически/работен проект след подписване на договор за БФП води до недопустими промени в предвидените количества на отделните видове СМР или добавянето на нови количества/нови видове работи.

Практиката при финансирането на проекти от чакащите листи показва, че голяма част от бенефициентите вече са изпълнили частични строително-ремонтни работи, включително с целеви средства, което води до промяна в одобрените количествено-стойностни сметки и бюджетите по проектите с оглед недопускането на двойно финансиране.

➤ **Схема BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”**

Схемата беше публикувана на 02 март 2010 г. с цел да осигури общинска образователна инфраструктура с високо ниво на енергийна ефективност, допринасяща за развитието на устойчиви градски ареали и устойчиво местно развитие; да се повиши енергийната ефективност на общинската образователна инфраструктура; да се осигури използване на ВЕИ в общинска образователна инфраструктура. Схемата се явява продължение на схема **BG161PO001/4.1-01/2007** „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие” и отговор на енергийната криза от зимата на 2009 г. Крайният срок за подаване на проектни предложения беше 05 юли 2010 г. След оценка през 2010 г. бяха класирани 37 проектни предложения, които не могат да бъдат финансирани поради липса на достатъчен финансов ресурс по схемата на обща стойност на безвъзмездната финансова помощ 13 785 114,34 евро.

След освобождаване на финансов ресурс през 2011 г. са сключени 3 договора по първите три резервни проекта по реда на тяхното класиране в размер на БФП 1 346 454,34 евро.

Дейности, които ще се финансират, са внедряване на мерки за енергийна ефективност в общински образователни институции – детски ясли и градини, обединени детски заведения, основни и средни училища, включително спортни салони (топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване).

Таблица 52: Информация за схема BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	02.03.2010 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	05.07.2010 г.

Допустими кандидати	178 общини извън обхвата на градските агломерационни ареали
Предвидени средства в евро	27 540 569 евро
Брой сключени договори за 2011 г.	3
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	1 346 454,34 евро

Таблица 53: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.1-03/2010 „Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой сключени договори	3	1	0	0	0	2	0
Размер на БФП на сключените договори в евро	1 347 455,35	587 321,68	0,00	0,00	0,00	760 133,66	0,00
Подобрена образователна инфраструктура – кв.м. РЗП	32 221,00	12 500	0,00	0,00	0,00	19 721,00	0,00
Ученици/деца, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура	1 241,00	640,00	0,00	0,00	0,00	601,00	0,00
Икономия на енергия от обновяването на сградите на образователната инфраструктура (MWh/средногодишно)	2 240,41	1 250,00	0,00	0,00	0,00	990,41	0,00

➤ **Схема BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”**

Схемата беше обявена през април 2010 г. с цел да се предпазят от наводнение селищата в 178-те малки общини с цел намаляване на потенциалните неблагоприятни последици за човешкото здраве и околната среда; да се ограничат рисковете от наводнения в селищата на 178-те малки общини, чрез прилагане на устойчиви мерки за борба с наводненията. Крайният срок за подаване на проектни предложения беше 30 ноември 2010 г.

През 2011 г. приключи работата на оценителната комисия, сформирана през 2010 г., за оценка на подадените в срок 81 проектни предложения (2 проектни предложения бяха подадени извън крайния срок и съответно не бяха оценявани). Одобрени за финансиране бяха 34 проектни предложения на обща стойност на БФП 16 460 717,38 евро, 12 проектни предложения бяха отвърлени, а 35 проекта формираха списък с резервни проекти, които са класирани, но не са финансирани поради изчерпване на финансовия ресурс по схемата. В последствие 1 проект беше изключен от резервната листа по искане на кандидата поради осигурено финансиране на интервенциите по проекта от други източници. В резултат в резервната листа останаха 34 проектни предложения на обща стойност на БФП 15 250 867,53 евро.

На 01 юни 2011 г. бяха сключени 34 договора по одобрените за финансиране проекти на обща стойност на БФП 16 460 717,38 евро. Дейностите, които получат подкрепа, включват:

изграждане, реконструкция и ремонт на инфраструктура за предотвратяване на наводнения в населените места на 178-те малки общини и изграждане, реконструкция и ремонт на малки по обем преливници, ретензионни обеми, бентове, водоеми и др., които са част от инфраструктура за защита от наводнения на населените места от 178-те малки общини.

Таблица 54: Информация за схема BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	01.04.2010 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	30.11.2010 г.
Допустими кандидати	178 общини извън обхвата на градските агломерационни ареали
Предвидени средства в евро	16 470 588 евро
Предвидени средства в евро (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	31 711 585 евро
Брой оценителни комисии за 2011 г.	1
Брой одобрени проектни предложения	34
Брой одобрени проектни предложения, но не финансирани	35
Брой отхвърлени проектни предложения	12
Брой сключени договори за 2011 г.	34
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	16 460 717,38 евро

Таблица 55: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.1-04/2010 „Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини”

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	83	17	5	6	10	22	23
Брой сключени договори	34	7	1	4	1	8	13
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	16 460 717,38	3 081 425,28	538 166,95	2 053 422,83	457 050,35	3 817 066,68	6 513 585,29
Население, облагодетелствано от изградената инфраструктура за предотвратяване на наводнения	273 580,00	68 334,00	13 215,00	11 875,00	3 169,00	94 334,00	82 653,00

Брой линейни метри изградени съоръжения за предотвратяване на наводнения в населени места	35 216,04	4 961,07	283,10	3 744,44	339,30	8 737,40	17 150,73
Дължина на почистените речни корита и дерета	38 475,98	6 824,34	360,00	4 547,44	230,00	8 715,70	17 798,50

➤ **Схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали“**

Схемата беше публикувана на 31 януари 2011 г. чрез процедура на директно предоставяне на БФП с основна цел да бъде осурена подходяща и ефективна общинска здравна инфраструктура в общините извън агломерационните ареали, допринасящи за устойчиво развитие. Конкретна цел е подобряване на възможностите за достъп до диагностика, лечение и долекуване на населението в малки общини, извън градските агломерационни ареали.

Конкретни бенефициенти са общините, на чиято територия са разположени общинските болници, определени в анекс 1 „Болници с възможност за финансиране от ЕК по ОП „Регионално развитие” към Изменението на Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ одобрено от Министерски съвет с Протокол № 43 от заседанието на Министерския съвет на 1 декември 2010 г.

В съответствие с Концепцията за реструктуриране на болничната помощ, финансовият ресурс по схемата беше разделен в 2 компонента. Със схемата ще се покрият интервенции в:

- Болници за активно лечение, с възможност да предлагат услуги за долекуване (Компонент 1 по схемата). Това са отдалечени болници за активно лечение, които ще бъдат модернизирани да предлагат както активно лечение, така и долекуване. и
- Болници за активно лечение, които ще бъдат обособени в медицински центрове. Някои малки от тези болници (с под 1 200 пациента) ще бъдат реструктурирани в медицински центрове (лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ с най-малко трима лекари с различни признати специалности, с до десет легла за престой на пациенти до 48 часа).

Инвестицията ще бъде за ремонт и базово оборудване, според профила на клиничните пътеки за долекуване и активно лечение. Видът оборудване ще зависи от типа на най-често срещаните заболявания и такива, при които има нужда от дългосрочни грижи.

В рамките на определения краен срок, 12 август 2011 г. бяха подадени 7 проектни предложения от всички 7 общини-конкретни бенефициенти по Компонент 1, които бяха оценени и одобрени. Общата стойност на БФП по одобрените проекти е в размер на 15 806 830,87 евро. Договорите бяха сключени на 22 декември 2011 г.

Таблица 56: Информация за схема BG161PO001/4.1-05/2011 „Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали“

Тип на схемата	Процедура за директно предоставяне на БФП с определен срок за кандидатстване
Допустими кандидати	общини извън обхвата на градските агломерационни ареали, в съответствие с Изменението на Концепцията за реструктуриране на системата на болнична помощ, одобрено от МС на 1 декември 2010 г

Предвидени средства в евро	20 816 570 евро
Краен срок за подаване на проектни предложения	12 август 2011 г.
Брой оценителни комисии за 2011 г.	1
Брой одобрени проектни предложения	7
Брой класирани, но нефинансирани проектни предложения	-
Брой отхвърлени проектни предложения	-
Брой сключени договори за 2011 г.	7
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	15 806 830,87 евро

Таблица 57: Резултати от схемата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/4.1-05/2011- Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали

	общо	СЗР	СЦР	СИР	ЮИР	ЮЦР	ЮЗР
Брой подадени проекти	7	1	2	1	0	1	2
Брой сключени договори	7	1	2	1	0	1	2
Размер на безвъзмездната финансова помощ на сключените договори в евро	15 806 830,87	2 149 199,61	4 481 606,99	2 312 365,98	-	2 214 923,68	4 648 734,62
Брой пациенти, облагодетелствани от подобрена здравна инфраструктура	68093	5000	10124	1307	-	46083	5579
Общ брой население, облагодетелствано от обновените сгради на лечебните заведения	409900	30000	234482	24500	-	52520	68398
Брой пациенти, облагодетелствани от закупената апаратура/оборудване	99713	3000	34657	3500	-	46083	12473
Подобрена инфраструктура на здравеопазването – кв.м. РЗП	17555,97	9862,1	2962,02	630	-	329,93	3771,92
Икономия на енергия от обновяване на сградите на лечебните заведения	6740,00	630,00	1250,00	0,00	-	0,00	4860,00

Операция 4.2 Междурегионално сътрудничество

Операцията цели да стимулира регионалните и местни иновации и обмен на най-добри практики чрез междурегионално сътрудничество в рамките на европейската територия.

- Схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и

обмен на най-добри практики”

Схемата беше публикувана на 31 юли 2008 г. с цел насърчаване на регионални и местни инициативи и обмяна на добри практики чрез междурегионално сътрудничество в рамките на ЕС, адресиращо следните допустими теми: - превенция на риска; възстановяване на градските райони-планиране и управление на градовете; ИКТ-мрежи/информационно общество; жилищна политика; възобновяеми енергийни източници; транспорт/модели за организация на транспорта; развитие на туризма и маркетинг на дестинациите, с акцент върху по-значимите културни и природни атракции; насърчаване и разработване на модели за междуобщинско сътрудничество.

В резултат на освободен ресурс по схемата от Списъка с резервни проектни предложения , през 2011 г. бяха сключени 2 договора на обща стойност на БФП 263 883,88 евро, с което резервният списък беше изчерпан.

Таблица 58: Информация за схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”

Тип на схемата	Открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок за кандидатстване
Дата на обявяване	31.07.2008 г.
Краен срок за подаване на проектни предложения	10.04.2009 г.
Допустими кандидати	Общини, областни администрации, сдружения/асоциации на местни/регионални власти, неправителствени организации
Предвидени средства в евро	6 405 099 евро
Предвидени средства в евро (актуализиран бюджет на схемата с решение на КН от 9-то заседание)	4 839 011 евро
Брой сключени договори за 2011 г.	2
Обща стойност на сключените договори през 2011 г. (БФП)	263 883,88 евро

➤ Проекти в процес на изпълнение

Общият брой договори в изпълнение през 2011 г. по Приоритетна ос 4 е 154, сключени през 2008, 2009 г., 2010 и 2011 г., както следва:

Схема за БВП	Наименование на схемата	Брой договори
BG161PO001/4.1-01/2007	Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за устойчиво местно развитие	26

BG161PO001/4.1-02/2008	Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища	11
BG161PO001/4.1-03/2010	Подкрепа за прилагане на мерки за енергийна ефективност в общинската образователна инфраструктура на 178 малки общини	38
BG161PO001/4.1-04/2010	Подкрепа за дребномащабни мерки за предотвратяване на наводнения в 178 малки общини	34
BG161PO001/4.1-05/2011	Подкрепа за реконструкция/ обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали	7
BG161PO001/4.2-01/2008	Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики	38

За наблюдение на изпълнението бяха извършени общо 141 проверки на място, от които 29 броя по Годишен план за проверки на място и 112 внезапни проверки на място.

➤ Прекратени договори

През отчетния период бяха прекратени 4 договора за безвъзмездна финансова помощ, както следва:

Бенефициент	Договор №	Дата на прекратяване на договора	Причини за прекратяване на договора
Община Хитрино	BG161PO001/4.2-01/2008/028	24.02.2011 г.	Договорът е прекратен в ИСУН с дата 24.02.2011 г. поради изтичане на срока му без да е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет.
Община Оряхово	BG161PO001/4.2-01/2008/058	30.03.2011 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора поради липса на достатъчен финансов ресурс за осигуряване изпълнението на дейностите по проекта.
Агенция за икономическо развитие - Констинброд	BG161PO001/4.2-01/2008/056	14.06.2011 г.	Бенефициентът е поискал прекратяване на договора във връзка с писмено изразено от община Костинброд желание за прекратяване на поетите партньорски ангажименти и дейности по договора.

Регионална агенция за икономическо развитие - Благоевград	BG161PO001/4.2-01/2008/059	09.08.2011 г.	Договорът е прекратен в ИСУН с дата 09.08.2011 г. поради изтичане на срока му на 16.07.2011 г. без да е подаден окончателен технически доклад и финансов отчет.
---	----------------------------	---------------	---

➤ **Резултати от приключили проекти**

През отчетения период бяха приключени 9 проекта по схема BG161PO001/4.1-01/2007 „Подкрепа за осигуряване на подходяща и рентабилна образователна инфраструктура, допринасяща за развитието на устойчиво местно развитие”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатор	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от обновените сгради от подобрената образователна инфраструктура	98 108 души
2	Подобрена образователна инфраструктура (бр.)	26 сгради
3	Брой хора с увреждания облагодетелствани от интервенцията	82 души
4	Брой представители от ромско малцинство/други малцинства, облагодетелствани от проектните резултати	1 899 души
5	Ученици, облагодетелствани от подобрена образователна инфраструктура (бр.) Ключов индикатор(4)	5 043 ученици

През 2011г. бяха приключени 3 проекта по схема BG161PO001/4.1-02/2008 „Подкрепа за изграждане и укрепване на дребномащабна инфраструктура за предотвратяване на свлачища”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатор	Отчетена стойност
1	Население, облагодетелствано от подобрената физическа среда, в резултат на превенцията на риска	1 285 души
2	Площ на свлачището, което е укрепено	311 400 кв. метра
3	Дължина на пътните отсечки, спасени от компрометиране и превръщане в неизползваеми вследствие на укрепване и стабилизиране на свлачище.	1,346 километра

Приключени бяха 21 проекта по схема BG161PO001/4.2-01/2008 „Подкрепа за междурегионално сътрудничество и обмен на най-добри практики”. Отчетените стойности на индикаторите по тези проекти са:

№	Индикатор	Отчетена стойност
1	Иновативни практики, обменени и приложени на базата на междурегионално сътрудничество (брой)	65 броя

	за изпълнен проект)	
2	Брой междурегионални събития	116 броя
3	Брой участници в междурегионални събития	1869 души

3.4.3. Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им
Не са констатирани значителни проблеми през отчетния период.

4. ПРОГРАМИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕФРР/КФ: ГОЛЕМИ ПРОЕКТИ

В рамките на операция 1.5 *Системи за устойчив градски транспорт* по ОПРР с Решение на Европейската комисия С(2011)5988 от 16.08.2011 г. беше одобрен **първият голям проект** по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 - проект 2010BG161PR003 **“Интегриран градски транспорт на Бургас”** (номер на проект по ОПРР BG161PO001-1.5.01-0001). Общата стойност по проекта възлиза на 67 071 840 евро, от които 51 816 427 евро представляват безвъзмездна финансова помощ по линия на ОПРР, а останалите 15 255 413 евро - съфинансирани от бенефициента.

През 2011 г. Управляващият орган на ОПРР одобри **втория голям проект** по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 - проект BG161PO001-1.5.02-0001 **„Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община”** с конкретен бенефициент Столична община. Проектът беше изготвен с подкрепата на JASPERS. Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР беше подписан на 23 август 2011 г. Общият размер на проекта възлиза на 62 624 478 евро, от които размерът на предоставената БФП по ОПРР възлиза на 50 млн.евро и 12 624 478 евро собствен принос на Столична община. На 26 юли 2011 г. проектът беше изпратен за одобрение от ЕК през системата SFC2007 под номер ССИ No.2011BG161PR005.

Повече информация за двата проекта е посочена в качествения анализ съответно по схема BG161PO001/1.5-01/2010 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в Община Бургас” схема BG161PO001/1.5-02/2011 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в Столична община”.

По отношение **третия голям проект** по смисъла на чл.39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 – за модернизирани на градския транспорт на Варна, в рамките на Операция 1.5 „Устойчиви системи за градски транспорт” на 15 ноември 2011 г. УО на ОПРР публикува схема BG161PO001/1.5-03/2011 „Подкрепа за интегриран градски транспорт в 5-те големи града с общ размер **104 млн. евро.** и краен срок за подаване на проектни предложения 15.03.2012 г. Повече информация е посочена в качествения анализ по схемата.

В рамките на проект по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ” на ОПРР се изготвят предпроектните проучвания за 5-те града, включително за община Варна, с цел маркиране на обхвата и съдържанието на проектите, изготвяне на транспортни стратегии; изготвяне на финансово-икономически анализи; проучване за собствеността на подвижния състав на градския транспорт; включително и проучвания за съпровождащата инфраструктура за градски транспорт.

Звеното за управление на проектите за интегриран градски транспорт, създадено в УО на ОПРР, със съдействието на експерти от JASPERS, подпомага община Варна при подготовката на проекта по операция 1.5.

Проектът включва 10 компонента:

Компонент 1 Автоматизирана билетна система

- Компонент 2 Система за осигуряване на предимство на превозните средства на МГОТ на кръстовищата
- Компонент 3 Система за информация на пътниците в реално време
- Компонент 4 Център за управление на МГОТ
- Компонент 5 ВРТ коридор
- Компонент 6 Подвижен състав
- Компонент 7 Съоръжения за колоездене
- Компонент 8 Подобрения на три крайни спирки
- Компонент 9 Подобрения на ПТБ
- Компонент 10 Мерки за подобряване на достъпността

5. ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Съгласно одобрената на 09 февруари 2011 г. от ЕК първа ревизия на ОПРР, финансовият ресурс за тази приоритетна ос е на стойност **54 123 087 евро**, от които **46 004 623 евро** са европейско финансиране. Общата сума представлява **3,38%** от цялата програма.

В съответствие с решенията на Комитета за наблюдение на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или между приоритетни оси, финансовият ресурс на приоритетна ос 1 е актуализиран и възлиза на **54 093 389 евро**, от които **45 979 381 евро** представляват съфинансиране от ЕФРР. Общата сума представлява 3,38% от цялата програма.

5.1. Постигане на целите и анализ на напредъка

Таблица 59. Обявени схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:

	Дата на публикуване	Общ бюджет, евро	Нов общ бюджет *, евро	Съ-финансиране от ЕФРР, евро(85%)	Нац. финансиране, евро (15%)	Получени проекти 01.01.2011 – 31.12.2011
<i>BG161PO001/5-01/2008</i> <i>“Техническа помощ за подготовка, управление, наблюдение, оценка, информация, контрол и укрепване на административния капацитет за изпълнение на ОП “Регионално развитие” 2007-2013 г.”</i>	<i>15 април 2008г.</i>	<i>54 123 087</i>	<i>54 093 389</i>	<i>45 979 381</i>	<i>8 114 008</i>	<i>15 проектни предложения</i>

* Забележка: Колона “Нов общ бюджет” отразява актуализираните бюджети на отделните схеми, в резултат на решенията на КН на ОПРР, взети през 2011 г., за пренасочване на средства между операции и/или приоритетни оси.

Таблица 46. Издадени заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ през 2011 г.

Приоритетна ос	Общ бюджет на приоритетната ос и по Компоненти в евро	Общ бюджет на приоритетната ос и по Компоненти* в евро	Брой одобрени за финансирание проекти	Стойност на БФП по одобрените проекти в евро	Брой издадени заповеди/договори за БФП**	Сума на БФП по издадени заповеди в евро**
5.Техническа помощ	54 123 087	54 093 389	13	7 574 858,56	13	7 213 039,71
Компонент 1	24 123 086	29 093 389	10	3 740 585,84	8	3 740 585,84
Компонент 2	10 000 000	5 000 000	2	136 412, 67	1	136 412, 67
Компонент 3	20 000 000	20 000 000	1	3 664 114,79	2	3 336 041,19

* Общият бюджет на приоритетна ос е актуализиран спрямо взетите решения на КН от 9-то заседание.

** В общия брой издадени заповеди се включва и 1 договор за БФП по компонент 3 с конкретен бенефициент извън УО на ОПРР.

5.1.1. Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Таблица 60: Информация за физическия напредък по приоритетната ос

Индикатори		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Общо
ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ											
Индикатор за резултат											
Ниво на обществена осведоменост по отношение ОПРР (%)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	0	0	0 ⁽¹⁾					0
	Целева стойност	Н/П	Н/П	15%	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	40%	40%
	Базова стойност	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Индикатори за продукт											
Техническа подкрепа, консултации и др. (човекодни)	Постигната стойност	Н/П	360	360	416	1328 ⁽²⁾					1328
	Целева стойност	Н/П	1000	5500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	15500	15500
	Базова стойност	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти (брой)	Постигната стойност	1084	3978	4442	5307	6448					6448
	Целева стойност	Н/П	450	1500	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	4500	4500
	Базова стойност	600	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени заседания на Комитета по наблюдение (брой)	Постигната стойност	1	3	6	8	10					10
	Целева стойност	1	Н/П	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	14	14
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Проведени информационни кампании и публични събития	Постигната стойност	7	74	95	134	184					184
	Целева стойност	Н/П	6	20	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	60	60

съгласно Комуникационния План (брой)	Базова стойност	6	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
Извършени оценки (брой)	Постигната стойност	Н/П	Н/П	1	1	2 ⁽³⁾					2
	Целева стойност	Н/П	Н/П	3	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	10	10
	Базова стойност	0	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П	Н/П
<p>(1) По отношение отчитане нивото на обществената осведоменост за ОПРР, в проект № BG161PO001/5-01/2008/005, с наименование „Комуникация, информация и публичност по ОПРР, по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-01/2008 на ОПРР е предвидена дейност "Провеждане на социологически проучвания свързани с ОПРР", която предстои да бъде реализирана в рамките на 2012/2013 г., след изпълнението на други основни дейности в проекта, и дейностите по проект № BG161PO001/5-01/2008/044, Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на Оперативна програма "Регионално развитие" 2007 – 2013 г и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии</p> <p>(2) За 2011г. все още не е постигната целевата стойност за 2009г. по показателя, тъй като през отчетния период бе сключен договор с изпълнител по проект „Укрепване на капацитета на бенефициентите на ОПРР за успешно участие в изпълнението на ОПРР и усвояване на средствата, отпуснати от Структурните фондове чрез изпълнение на плана за обучение», който предстои да се изпълнява и през 2012г.</p> <p>(3) Към 2011г. все още не е постигната целевата стойност по показателя за 2009г., тъй като са приключили 2 проекта за оценка и е актуализиран плана за оценка през декември 2011г., което ще бъде отразено в поредната ревизия на ОПРР през 2012г.</p>											

Целта на приоритетна ос “Техническа помощ” е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, публичност и контрол на програмата, осигурявайки по този начин високо ниво на усвояване на фондовете от ЕС. Поради обхвата и броя на потенциалните бенефициенти, мерките за публичност и информиране са от особено значение. За служителите на УО и бенефициентите на ОПРР дейностите, свързани с изграждането на капацитет, са ключов елемент за осигуряването на успешно управление и изпълнение.

5.1.2. Информация за финансовия напредък по приоритетната ос

Таблица 61. Договорени, изплатени и сертифицирани разходи за периода 01.01.2011-31.12.2011г.

Приоритетна ос	Финансово изпълнение		
	Договорено евро	Изплатено евро	Сертифицирани разходи евро
5. Техническа помощ	7 213 039,71	2 988 127,15	1 602 562,17

„Стойност договорено” включва само стойността на безвъзмездната помощ по сключените договори през 2011г. съгласно издадените от Ръководителя на УО на ОПРР Решения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като не се включва стойността на анексите сключени през 2011 г.

5.2 Качествен анализ

През 2011 г. бяха депозирани общо 15 проектни предложения, 5 от които бяха подадени от конкретни бенефициенти по компонент 3 извън УО на ОПРР. Бяха одобрени 11 броя

проектни предложения, бяха издадени 10 заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и беше сключен 1 договор за БФП по следните проектни предложения:

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/049 „Оптимизиране на процесите на архивиране на документацията по изпълнение на ОП „Регионално развитие”2007-2013г.“
Предвидени дейности:	Архивиране на документацията по изпълнение на ОПРР, съгласно ЗНАФ
Заложени индикатори:	Архивирана документация по изпълнението на ОПРР – 7000 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/050 Укрепване и повишаване на административния капацитет на УО за успешно управление, изпълнение и осигуряване на висока степен на усвояване на средствата от ОПРР чрез подбор и назначаване на сътрудници, подпомагащи дейността и осигуряващи правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ОПРР
Предвидени дейности:	Разработване на методология за избор на външни специалисти и обезпечаване на работата им Обезпечаване работата на външните специалисти, осигуряващи техническа подкрепа на УО в процесите на управление и изпълнение.
Заложени индикатори:	Техническа подкрепа, консултации и др.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/051 Укрепване на капацитета на УО на ОПРР, чрез обмен на добри практики и опит с управляващи органи, сертифициращи органи, регионални и местни власти от страни, членки на ЕС, свързани с изпълнение на регионални политики на Общността
Предвидени дейности:	Координация, организиране и провеждане на срещи с институции, регионални и местни власти от страни, членки на ЕС, участващи в програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол, отпуснати от ЕФРР , с цел обмяна на опит.
Заложени индикатори:	Организирани срещи в страна, членка на ЕС, с цел обмяна на опит и добри практики – 8 бр. Организирани срещи в страната, с цел обмяна на опит и добри практики със страни, членки на ЕС – 5 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/052 Изготвяне на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР
Предвидени дейности:	Изготвяне на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР
Заложени индикатори:	Анализ(капацитет на бенефициенти) – 2 броя. Изготвяне на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР – 2 броя

	Инструментариум за провеждане на изследването – 2 броя Методика за провеждане на изследването – 2 броя
--	---

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/053 Закупуване на IT и офис оборудване, необходими за работата на УО на ОПРР
Предвидени дейности:	Обезпечаване на УО на ОПРР със съвременно IT и офис оборудване, за изпълнение на дейности осигуряващи правилното и ефективно управление, изпълнение, наблюдение, програмиране, оценка, архивиране, информация и контрол на ОПРР.
Заложени индикатори:	<i>Закупени документални скенери - 10</i> <i>Закупени екрани за мултимедиен проектор преносим на стойка - 8</i> <i>Закупени компютърни конфигурации - 100</i> <i>Закупени лаптопи - 40</i> <i>Закупени машини за ламиниране - 4</i> <i>Закупени машини за подвързване - 4</i> <i>Закупени мултимедиен проектор - 2</i> <i>Закупени многофункционални устройства - 15</i> <i>Закупени нетбук - 3</i> <i>Закупени принтери - 10</i> <i>Закупени факс апарати – 10</i>

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/054 Наблюдение и контрол на изпълнението на проекти по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г. с цел подобряване процеса на верификация на средствата за ефективно и качествено изпълнение на проектите
Предвидени дейности:	Вътрешен мониторинг и контрол Извършване на проверки на място, докладване на резултатите от извършените проверки, както и последващо проследяване на резултатите от тези проверки
Заложени индикатори:	Извършени проверки на място – 600 броя

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/055 Програмиране на регионалното развитие за периода 2014-2020
Предвидени дейности:	Изготвяне на социално-икономически анализ за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за програмен период 2014-2020г. Закупуване на софтуер за географски информационни системи за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за програмен период 2014-2020г., обучение за работа с ГИС и извършване на ГИС анализи Разработване на национална концепция за пространствено развитие за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за програмен период 2014-2020г. Разработване на стратегия, цели, приоритети, финансово разпределение

	на средствата и индикатори на ОП за регионално развитие за програмен период 2014-2020г.
Заложени индикатори:	Изготвен социално-икономически анализ – 1 брой Изготвена национална концепция за пространствено развитие – 1 брой Изготвена система от индикатори за наблюдение и оценка – 1 брой Обучени служители за работа с ГИС – 5 броя

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/056 Изработване и разпространение на информационни, рекламни материали и сувенири във връзка с изпълнението на ОПРР
Предвидени дейности:	Изработване и разпространение на рекламни материали и сувенири за ОПРР Изработване и разпространение на информационни материали за ОПРР – бюлетини, брошури и други документи, свързани с ОПРР на български и английски език
Заложени индикатори:	Изработени и разпространени рекламни материали и сувенири – 62 700 броя Изработени и разпространени информационни материали - 221 300 броя

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/057 Осигуряване на хранилище за документация на хартиен носител по изпълнение на ОП „Регионално развитие”2007-2013г.
Предвидени дейности:	Наемане на помещение, сключване на договор и транспортиране на документацията
Заложени индикатори:	Съхранена документация в Архивохранилище извън сградата на МРРБ – 5000 бр.

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/058 Обучение на одиторите от Дирекция "Вътрешен одит" в МРРБ
Предвидени дейности:	Обезпечаване участието на служителите от ВО в обученията
Заложени индикатори:	Брой преминали обучения на служителите от Дирекция "Вътрешен одит" - 14 Обучени служители от Дирекция "Вътрешен одит" – 10

Проект:	BG161PO001/5-01/2008/059 "Оптимизиране на Агенция "Пътна инфраструктура" за управление на програми и проекти, финансирани с Европейски средства"
Предвидени дейности:	Въвеждане на ефективна система за материално стимулиране за екип на АПИ, управляващ СРИП, като част от изпълнение на планове за действие за укрепване на административния капацитет на бенефициентите на ОПРР на базата на направени оценки. Организиране участието на служителите от дирекция

	<p>ИПОПРРПТСЕС” на АПИ в специализирани обучения в областта на структурните фондове на ЕС.</p> <p>Разработване и въвеждане в АПИ на Управленска Информационна Система (УИС) за мониторинг и оценка на изпълнението на Средносрочната рамкова инвестиционна програма и на всички проекти на АПИ, финансирани от ОПРР.</p> <p>Изграждане на система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища в Р.България</p> <p>Разработване на инвестиционни проекти в пълна степен на проектна готовност (работни проекти в пълния им обем, съгласувания, одобрения, разрешения и др.), с които Агенция „Пътна инфраструктура” да кандидатства през следващия програмен период 2014-2020г.</p>
<p>Заложени индикатори:</p>	<p>Брой материално стимулирани служители в екипа за управление на СРИП - 4</p> <p>Брой обучени служители на АПИ за работа със Структурните фондове на ЕС - 30</p> <p>Брой разработени готови работни проекти за кандидатстване в следващия програмен период - 140</p> <p>Въведена Управленска Информационна Система (УИС) за мониторинг и оценка на изпълнението на Средносрочната рамкова инвестиционна програма и на всички проекти на АПИ, финансирани със средства от ОПРР. - 1</p> <p>Изградена отворена система за автоматизирано събиране на данни за трафика по автомобилните пътища в Р.България - 1</p> <p>Обучени служители на УО (вкл. регионалните му отдели) и бенефициенти - 30</p> <p>Осигурено месечно възнаграждение на Екипа за управление на СРИП по ОПРР. – 96</p>

➤ **Проекти в процес на изпълнение**

Общият брой договори в изпълнение през 2011г. по Приоритетна ос 5 бе 36 броя. Извършени бяха 6 проверки на място по искане за междинно и окончателно плащане.

➤ **Проект „Разработване на пакет документи за модернизация на градския транспорт в 5-те големи града”**

В рамките на одобрения по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ” на ОПРР проект „Разработване на пакет документи, насочени към модернизация и развитие на устойчив градски транспорт в петте големи града (Пловдив, Стара Загора, Варна, Русе и Плевен)”, продължи изготвянето на предпроектни проучвания с цел маркиране на обхвата и съдържанието на проектите за градски транспорт, изготвяне на транспортни стратегии; изготвяне на финансово-икономически анализи за проектите; проучване за собствеността на подвижния състав на градския транспорт на всеки град; включително и проучвания за съпровождащата инфраструктура за градски транспорт.

В рамките на провеждане на обществената поръчка за избор на консултанти за петте големи града не се стигна до избор на изпълнител за град Русе поради липсата на кандидати, отговарящи на минималните изисквания. Това наложи провеждането на нова процедура.

През отчетния период бяха подписани договори с изпълнителите за Варна и за Русе.

➤ **Проект BG161PO001/5-01/2008/055 "Програмиране на регионалното развитие за периода 2014 - 2020 г."**

Управляващият орган на ОПРР стартира същинският процес на програмиране за следващия период с изпълнението на проект: „Програмиране на регионалното развитие за периода 2014 - 2020 г.“.

Изпълнението на проекта ще подпомогне Министерство на регионалното развитие и благоустройството при подготовката на процеса на планиране и програмиране на следващата оперативна програма за регионално развитие за периода 2014-2020г.

Основната цел на проекта е да се осигури навременно, правилно и ефективно планиране, възлагане и осъществяване на дейностите от етапите в процеса по програмиране на Оперативната програма за регионално развитие за програмен период 2014-2020 г. и е на обща стойност 1 192 000,00 лева. Проектът е с продължителност 43 месеца и съдържа взаимно обвързани дейности, за които е предвидено да се възложат с отделни обществени поръчки.

Изпълнени са следните дейности по сключен договор (19.09.2012 г.) с изпълнител по реда на ЗОП с предмет "Разработване на социално-икономически анализ за нуждите на оперативна програма за регионално развитие за периода 2014 - 2020 г.":

- ✓ Проведена е една въстъпителна и три регулярни срещи между Изпълнителя и Възложителя за координиране на дейностите и коментиране на ключови моменти в процеса на изпълнение на договора;
- ✓ Проведени са срещи с представители на заинтересованите страни: управляващи органи на другите оперативни програми;
- ✓ Изпълнителят е представил въстъпителен доклад, който е коментиран от Възложителят, след което направените коментари за отразени в Доклада;
- ✓ Изпълнителят е представил първи междинен доклад, в който представя анализ на настоящата ситуация пред регионалното развитие и българските региони. Възложителят е направил коментари, които са отразени в Доклада;
- ✓ На заседанията на Регионалните съвети за развитие през месец Декември 2011 г. е направено представяне на първия вариант на социално – икономически анализ на регионалното развитие в България от Изпълнителя по договора. В допълнение неговият екип представя и първите заключения от направеният анализ. На заседанията присъстват и представители на сектор „Програмиране” в отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност” на ГД „ПРР”, който е отдел-ползвател на помощта по Проекта както и организира и координира дейностите по подготовка на Оперативната програма за регионално развитие за периода 2014-2020г.

Приключили проекти

През отчетния период бяха приключени **5 проекта** по приоритетна ос 5 „Техническа помощ”. Бенефициент и по петте проекта е Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Целта на проектите бе обезпечаване на работата на Управляващия орган на ОП „Регионално развитие” и улесняване на дейностите по координиране и наблюдение на изпълнението на проектите, финансирани по ОПРР.

По-важните индикатори за резултат на проектите по приоритетна ос 5 „Техническа помощ” са, както следва:

- Изготвен анализ на потребностите и проучване на варианти за подготовка и реализация на процеса на програмиране на регионалното развитие и свързаните с него програмни документи за програмен период 2014 - 2020 г.
- Осъществена средносрочна оценка на Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г.
- Сключен договор с изпълнител за подпомагане на Управляващия орган в дейностите по окомплектоване и подготвяне за архивиране на документацията по договорите за безвъзмездна финансова помощ от етап кандидатстване до приключването на договорите. В резултат от изпълнението на проекта са окомплектовани и описани 7000 класьори с документация
- Извършено проучване на съществуващия опит, анализ на приложимостта и изготвяне на насоки за кандидатстване по схема за безвъзмездна финансова помощ „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития” по ОПРР”
- Изготвяне на база данни с външни оценители, които да участват в комисиите за оценка на проектни предложения по ОПРР.

5.3 Значителни проблеми и мерките, предприети за разрешаването им

През отчетния период не бяха установени значителни проблеми.

6. ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Интернет страница

В началото на 2011 г. беше обявена малка обществена поръчка по реда на НВМОП за избор на изпълнител за оптимизиране на функционалността и актуализация на дизайна на www.bgregio.eu.

Обновената версия на интернет страницата на програмата функционира от 05.08.2011 г.

Изпълнението на тази дейност доведе до подобряване на структурата, функционалността и визията на интернет страницата, което от своя страна допринесе за прецизиране и улесняване на работата, както на бенефициентите по програмата, така и на УО по отношение дейностите по информация и публичност.

Съгласно изискванията на Регламент 1828/2006, чл.4/2.б на интернет страницата на ОПРР www.bgregio.eu се поддържа актуален списък с бенефициентите по програмата, на наименованието на операциите и на размера на публичните средства, отпуснати за операциите.

Поставени билбордове

В изпълнение на мерките по информация и публичност, предвидени в Комуникационния план на програмата и индикаторите заложи в него, след проведена открита процедура по ЗОП през месец юли 2010г. бяха сключени договори с четирима изпълнители, за период от 14 месеца, за изработка и поставяне на билбордове, целящи популяризирането на оперативната програма.

В периода август 2010 г. – септември 2011г. бяха поставени **над 250 билборда** на територията на цялата страна, с цел привличане и повишаване на обществения интерес към програмата и изпълнението ѝ.

Информационни и рекламни материали

С оглед повишаване на информираността на широката общественост и на бенефициентите по програмата, както и с цел развитие и утвърждаване на положителния имидж на УО и финансовия принос на ЕФРР, след проведен открит конкурс по реда на НВМОП през месец

юли 2011 г. беше сключен договор за „Изработване и разпространение на информационни материали за Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г. (ОПРР) ”.

В изпълнение на дейностите по договора, в началото на месец декември 2011г. бяха изработени и разпространени книжки и брошури, както следва:

7 книжки и брошури на следните теми:

- Енергийна ефективност на жилищата
- Детство за всички
- Градски транспорт
- Съвместна европейска инициатива за устойчиви инвестиции в градските райони - JESSICA
- Рехабилитация и реконструкция на второкласни и третокласни пътища
- Устойчиво развитие на туризма
- Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г.

Информационни събития

Съгласно рамковите споразумения, сключени през предходния отчетен период, през 2011 г. са проведени над **20 събития**, включващи работни срещи, координационни срещи, срещи за обмяна на опит, официална годишна пресконференция за напредъка по ОПРР, комитет за наблюдение и други, касаещи популяризирането на програмата.

Проведени бяха 10 информационни дни по 4 схеми за безвъзмездна финансова помощ на ОПРР:

- **BG161PO001/1.1-10/2010** „Подкрепа за създаване и промотиране на иновативни културни събития”
- **BG161PO001/1.1-11/2011** „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в градските агломерации”
- **BG161PO001/1.1-12/2011** „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”
- **BG161PO001/4.1-05/2010** „Подкрепа за реконструкция/обновяване и оборудване на общински лечебни заведения в общини, извън градските агломерационни ареали”.

Проведени пресконференции и официални церемонии по повод подписвания на договори

- **Официална годишна пресконференция** по повод **напредъка по изпълнението на програмата**
- **Пресконференция за стартиране на договор**, с цел разработване на специфично обучение по операции за бенефициенти и консултиране по разработване и изпълнение на проекти по програмата.
- **Пресконференция** относно представяне на актуализираната и **обновена интернет страница на ОПРР**
- **17 официални церемонии по подписвания на договори** по схеми за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

По проект **BG161PO001/5-01/2008/022** „Логистично и техническо обезпечаване на конференции, информационни кампании, срещи и други мероприятия, касаещи реализирането на ОПРР и текущата работа по нея” бяха организирани и проведени следните информационни събития, срещи и други мероприятия, свързани с изпълнението на програмата:

- Официална годишна пресконференция по повод представяне на напредъка по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г.
- Четири координационни срещи на тема „Интегриран градски транспорт в седемте големи града”, в периода януари-септември 2011 г.
- Провеждане на два информационни дни по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **BG161PO001/1.1-12/2011** „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”
- Работна среща на Управляващия орган на ОПРР по Версия 7 на Процедурния наръчник

- Работна среща на Управляващия орган на ОПРР по Версия 7.1 на Процедурния наръчник
- Осмо заседание на Комитета за наблюдение на ОП „Регионално развитие” 2007-2013 г.
- Работна среща с бенефициенти относно актуализираните „Указания във връзка с изпълнението на договори за безвъзмездна финансова

помощ по ОПРР”

- Работна среща на УО, свързана с изпълнението на ОПРР

- Работна среща за обмяна на опит във връзка с интегрираните планове за градско развитие
- Работна среща относно схема за предоставяне на БФП BG161PO001/1.1-12/2011 „Подкрепа за деинституционализация на социални институции, предлагащи услуги за деца в риск”
- Работна среща за обмяна на опит във връзка със схема за БФП BG161PO001 /1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради”
- Посещение на представители на Управляващия орган на ОПРР съвместно с журналисти на завършени и в процес на изпълнение обекти, финансирани по ОПРР в Южен централен район
- Девето заседание на Комитета за наблюдение на ОП „Регионално развитие” 2007-2013г.
- Годишна конференция на Управляващия орган на ОПРР
- Работна среща на Управляващия орган на ОПРР с представители на медиите
- Работна среща с бенефициенти по ОПРР във връзка с изпълнението на програмата
- Работна среща за подобряване на координацията в МРРБ при изпълнение на ОПРР

Осигуряване на достъпност, публичност и прозрачност на ОПРР чрез електронни медии

В рамките на проект „Осигуряване на прозрачност на процеса по изпълнението на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 г и популяризирането ѝ чрез електронните и печатни медии”, в периода декември 2010 – февруари 2011 г., на основание чл.4, ал.2 от ЗОП, бяха **сключени договори с 3 радиия с национален ефир и 1 национална телевизия** за предоставяне на програмно време за излъчване на предавания, репортажи, клипове, които да представят, както възможностите по ОПРР, така също и актуални новини и проекти в процес на реализация.

В резултат на изпълнението на договорите, бяха излъчени **192 специализирани рубрики** по трите национални радиия и **5 специализирани предавания** по една национална телевизия.

Основните цели на специализираните излъчвания и предавания бяха свързани с информирането на потенциалните кандидати за възможностите за финансиране по реда на ОПРР и насърчаването им да се възползват от предоставеното финансово подпомагане, както и популяризиране на приноса на Европейската общност за развитието на регионите пред потенциалните кандидати и обществеността и осигуряване на прозрачност относно средствата отпускани по ЕФРР.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Образец 1: Операции по инструменти за финансов инженеринг изпълнени с Холдингов фонд

Образец 2: Операции по инструменти за финансов инженеринг изпълнени без Холдингов фонд